

На основу члана 30 Закона о јавним медијским сервисима („Сл. гласник РС“ број 83/2014, 103/2015 и 108/2016), члана 48 Статута ЈМУ РТС број 1816/16.12.2014, као и члана 5 Пословника о раду Програмског савета РТС број 1073/8.6.2017, Програмски савет Радио-телевизије Србије, на својој 20. редовној седници, одржаној дана 18.2.2021. године, усвојио је следећи

ИЗВЕШТАЈ

Сходно Одлуци РТС број: 10181 од 18.12.2020. године, Програмски савет ЈМУ РТС организовао је јавну расправу о програмским садржајима Радио-телевизије Србије као јавног медијског сервиса у периоду од 21. децембра 2020. до 21. јануара 2021. године.

Тема јавне расправе су програмски садржаји РТС-а и то следећи сегменти: информисање, образовање, култура, забава и спортски садржаји.

Да се укључе у јавну расправу позвани су сви субјекти заинтересовани за питања која се односе на програмски садржај РТС-а као јавног медијског сервиса: представници државних органа и институција, националних савета националних мањина у Србији, невладиних организација, културних, научних и образовних установа, удружења новинара и грађани.

За промоцију јавне расправе и односе са јавношћу задужена је била Ана Марија Симоновић, уредник сложених пројеката у РТС-у.

Услед актуелне здравствено-санитарне ситуације, и прописаних мера за сузбијање пандемије COVID-а 19, те немогућности да и ове године у различитим срединама Републике Србије организује јавне трибине о квалитету садржаја програмске понуде Јавне медијске установе Радио-телевизије Србије, Програмски савет РТС благовремено је упутио јавни позив грађанима да своје оцене доставе у писаном облику на своју адресу: 11000 Београд, Таковска 10, као и на имејл: javnarasprava@rts.rs и адресу Сајта РТС: www.rts.rs

Јавни позив упућен је посредством форшпана који се емитовао на телевизијским програмима, емитовањем радио огласа и путем банера на сајту РТС-а, а директна интеракција са грађанима постигнута је и гостовањем и телефонским укључењима слушалаца у једночасовну емисију *У средишту пажње* Првог програма Радио Београда, уредника и водитеља Наташе Ракетић, емитоване 14. јануара 2021. године, која је у целини била посвећена досадашњим јавним расправама и садржајима радијских и телевизијских програма РТС-а.

Ценећи све изнете сугестије, коментаре, похвале, предлоге, питања и примедбе учесника јавне расправе, Програмски савет упућује Управном одбору и генералном директору РТС-а следеће оцене и препоруке за унапређење аудио-визуелног програма и побољшање квалитета програмског садржаја и услуга РТС:

1. Упркос ограничењима здравствено-санитарне природе, због којих није био могућ директан контакт са слушаоцима и гледаоцима у различитим мањим и већим местима Републике (иначе благовремено организован у сарадњи са локалним самоуправама), и овогодишње искуство је показало да је дијалог с аудиторијумом незаменљив облик споразумевања са грађанима о квалитету и садржају програма Јавне медијске установе РТС. Тај дијалог није само формална обавеза већ истински инструмент који медијском сервису помаже у остваривању јавног интереса у области информисања и пружања опште и свеобухватне медијске услуге, намењене свим деловима друштва. Радио-телевизија Србије треба непрестано да унапређује видове дијалога са слушаоцима и гледаоцима и да с максималном одговорношћу иде у сусрет њиховим растућим информативним, образовним, културним, рекреативним и другим потребама.

2. Овогодишња расправа била је потпомогнута и округлим столом који је у Београду организовао (30. октобра 2020.) Одбор за људска права из Ниша, анализирајући ефекте расправа о јавним сервисима РТС и РТВ у протеклих пет година. У том разговору су, осим низа научних и културних радника, учествовали и представници Програмског савета РТС (Јованка Тодоровић и Миливоје Павловић), као и Програмског савета РТВ. Не само на организованом округлом столу, већ и у појединим излагањима грађана чуле су се идеје о друкчијој структури Програмског савета, о измени процедуре за његов избор, о промени имена у Програмски одбор, о некој врсти професионализације, о смањењу броја чланова, и сл. Садашњи састав Програмског савета није се изјашњавао о овим идејама већ ће их ставити на увид надлежним скупштинским телима, као и Министарству културе и информисања.

Значајан допринос квалитету овогодишње расправе дала је и једносатна емисија Првог програма Радио Београда (14. јануара 2021.), у коју су се телефоном директно укључивали слушаоци из различитих делова Србије. Сви ти разговори допринели су да се прошири поље посматрања различитих друштвених, културних, медијских, стилских и других опција задовољавања јавног интереса у области информисања, односно, да се подржи оно што је највредније у радијским и телевизијским програмима Јавне медијске установе РТС и направи квалитативан искорак – тамо где је то могуће, и где је неопходно. На темељу целине те расправе, и на основу ње сачињених закључака, може се рећи да смо се - колективном енергијом грађана, запослених у РТС, чланова Управног одбора и Програмског савета, менаџмента и других чинилаца јавности – приближили општој сагласности о томе какав нам медијски сервис треба и који тип јавне службе може најоптималније да задовољи разноврсне комуникационе потребе грађана у Србији као вишенационалној, мултикултурној и мултиконфесионалној земљи.

3. Гледано у целини, може се рећи да су учесници у јавној расправи дали подршку постојећем моделу организовања јавног медијског сервиса, па и оваквом виду јавне расправе у управљању јавним политикама и јавним ресурсима. У многим изјавама грађана находи се и захтев да се комуникација с аудиторијумом непрестано подиже на

виши ниво, да буде двосмерна и стална, а не само сезонска и понекад кампањска. Стога у програмима Радио Београда и Телевизије Србије у току читаве године треба позивати и охрабривати слушаоце и гледаоце да слободно и отворено износе своје примедбе, предлоге, критике и похвале. У том смислу указано је и на занимљива искуства у другим земљама, попут оног из државе у суседству, у којој постоји и омбудсман за заштиту права слушаоца и гледалаца, који има и посебну емисију на ову тему.

4. Сви учесници у расправи третирају РТС као средишњу установу нашег медијског система, и као јавни сервис с великим креативним, кадровским и технолошким потенцијалима. Од РТС се тражи да надаље производи и емитује радио и ТВ програм највишег квалитета и да га, у техничком смислу, учини доступним свим грађанима под једнаким или приближно једнаким условима. Чули су се конкретни примери слабог пријема радио и ТВ сигнала у појединим деловима Републике (чак и у деловима главног града!), те је затражено од менаџмента да интензивира договоре с јавним предузећем за емисиону технику и везе и надлежним државним органима како би се препреке у преносу звука и слике што пре отклониле. Примедбе на домет и квалитет сигнала посебно су оштре и аргументоване од грађана који живе у рубним деловима Србије. Тешко је оправдати чињеницу да се у тим деловима Републике боље чују и виде радијски и телевизијски програми из суседних земаља него они које им шаље матична радио-дифузна установа.

5. И у овогодишњој јавној расправи, као и више пута раније, аргументован је захтев да програма РТС не сме ни у једном сегменту бити политички, културно или етнички једностран, односно, да мора бити окренут најразличитијим друштвеним слојевима, потребама и интересима. У нашем плуралистичком и демократском простору – без обзира на његова ограничења и недостатке – Јавна медијска установа РТС треба непрестано да потпомаже процес отвореног успостављања компромиса између постојећих разлика. Сви грађани Србије треба да буду конзументи медијски што богатије и разноврсније понуде, и сви треба да имају могућност слободног комуницирања посредством јавног медијског сервиса и његових ресурса.

6. На јавни сервис и његове програме грађани гледају и као на место на коме ће се отворено и у културном дијалогу сучељавати различита мишљења о правцима даљег политичког и друштвеног развоја земље. Друштвена реалност нуди знатно више тема о којима треба да се разговара него што се то види и чује у програмима РТС.

Више учесника у расправи аргументовало је своје захтеве за увођење нових видова дебатних емисија на јавном радију и телевизији, независно од термина изборне кампање и сезонских потреба и интереса.

7. Учесници у расправи истакли су да је РТС важна и утицајна културна установа, која је троструко присутна у нашем духовном простору: она информише о целини збивања у култури, вреднује духовна остварења, али и сама производи велику количину врхунских аудио-визуелних добара. Поновљена је висока оцена културним садржајима Радија и Телевизије, и наглашена обавеза да се РТС и надаље придржава највиших естетских, уметничких и хуманистичких критеријума, независно од показатеља о рејтингу и обиму слушаности и гледаности. Подржана је стабилност уређивачких критеријума у емисијама из културе и спремност да се одоли притисцима

шунда, кича и невредности сваке врсте (којима обилују програми комерцијалних радио и ТВ станица).

8. Ове године је било више јавних ставова о садржају, квалитету и донетима програмске понуде Радио Београда (више него раније – вероватно због здравствене ситуације у земљи, као и због снажније подршке Радио Београда јавној расправи). Са задовољством бележимо да слушаоци примећују да је Радио Београд узрастао до нивоа прворазредне националне, културне и медијске установе са добро форматираним и профилисаним програмским целинама. Примећено је да се ова радијска установа приближава својој стогодишњици, те је неопходно благовременим конципираним програмом ићи у сусрет том крупном друштвеном и цивилизацијском јубилеју и искористити га за афирмацију највиших вредности и Радија и целине програма Јавне медијске усанове РТС.

9. Грађани су изrekli високе оцене програмима РТС намењеним нашим сународницима који живе у дијаспори и земљама у суседству. РТС, можда више од свих других јавних фактора, држи у драгоценом јединству људе нашег порекла расуте по меридијанима планете, претварајући расцепкани медијски простор у заједнички, јединствени културни и духовни амбијент.

10. Поново је затражено да у програмима РТС, посебно у телевизијском делу, буде више различитих емисија о образовању и заштити деце и омладине, као и о проблематици одрастања и сазревања младе популације у целини.

11. У програмима јавног медијског сервиса морала би се – речено је – посветити знатно већа пажња темама од интереса за пензионере, ратне ветеране, инвалиде, итд.

12. Залажући се за снажнију афирмацију образовне и васпитне функције јавног медијског сервиса, бројни учесници у јавној расправи изнели су аргументоване критике на рачун обима и квалитета телевизијских серија са криминалистичким садржајем, на језик, стил и вредносни систем доминантан у појединим остварењима емитованим у последњих неколико година на програмима Телевизије Србије. Мисли се првенствено на поједине домаће серије спољне продукције у којој се Београд и Србија приказују као амбијент перманентног криминала, злочина и доминације друштвеног талоба најразличитије врсте.

13. Изнете су и примедбе на садржај и домете забавног телевизијског програма, чији поједини делови одступају од критеријума који би морали бити константни у конципирању и остваривању уређивачке политике националног јавног медијског сервиса.

Следе коментари, похвале, примедбе, сугестије и питања грађана.

I. Коментари грађана писаним путем достављени на адресу Радио-телевизије Србије :

Др Бранислав Симоновић, научни саветник, о улози РТС-а као јавног сервиса пише следеће:

„Иако је Закон о јавним медијским сервисима прилично уопштен кад дефинише улогу јавног сервиса, неке ствари се ваљда подразумевају („пружа опште и свеобухватне медијске услуге које подразумевају информативне, образовне, културне и забавне садржаје намењене свим деловима друштва“). Оно о чему се највише прича, кад је реч о јавном сервису, јесте присуство или одсуство („минутажа“) појединих политичких партија у информативним емисијама. И задовољство или незадовољство сваке странке мери се једино присуством у информативним емисијама јавног сервиса. Не знам да се ико из било које странке бавио квалитетом осталог програма (образовног, културног и забавног, ако се држимо одредби закона). Зато што све странке воде рачуна само о свом страначком, а не о ширем друштвеном интересу.

Због такве ситуације јавни сервис је препуштен само запосленима у њему, који, да би задржали своја места, на сваки начин гледају да се додворе властима да би задржали своје положаје. Наравно, то додворавање може да се оствари само кроз информативни програм, а о осталим програмским садржајима нико не води рачуна. Таква ситуација и довела је до сталног опадања нивоа и квалитета осталих програма.

Јавни сервис морао би да буде институција која ће својим емисијама и целокупним програмом да поставља стандарде квалитета, да афирмише праве и истинске људске (моралне), образовне и културне вредности, да подиже ниво сазнања и образовања, да негује и да очува све оно што је вредно из културне баштине, народног стваралаштва. И никако не би смео да подлегне општем обарању и поништавању свих наведених вредности, већ мора да буде институција која ће да ствара нове вредности. Да се такмичи с приватним телевизијама, с националним фреквенцијама, не тако што ће да их имитира и на тај начин им преузима (преотима) гледаоце, већ што ће квалитетом својих емисија и разноликошћу свог програма привући себи гледаоце других телевизија. Да је то могуће најбоље сведочи серија „Корени“, рађена по роману Добрице Ћосића, која је привукла гледаоце осталих телевизија и била најгледанија емисија у време емитовања. То значи, без обзира на све приче о образовном нивоу гледалаца различитих телевизија, да квалитет нађе свој пут и до гледалаца врло различитих образовних нивоа.

Основна разлика између емисија РТС-а и тзв. комерцијалних телевизија мора да буде у томе што емисије РТС-а морају да издрже пробу времена, да трају, да остану у трезору културно-забавног стваралаштва, да могу да се репризирају и за неке будуће генерације. Емисије тзв. комерцијалних телевизија имају веома кратак рок трајања, само док се емитују и никад више не могу да се репризирају. Њихов једини циљ је да потроше време. Они се изговарају да гледаоци траже такав програм какав они праве, иако гледаоце никад нису питали о томе. Њихов погубни утицај, посебно на младе људе, највише се огледа у поништавању свих вредности, у томе да је све дозвољено, да је то слобода медија.

О информативним и политичким емисијама

Информативне емисије (вести, дневник, разговори) су увек прављене на исти шаблон. Уопште из њих не може да се види ауторство неког новинара. Сваки дневник је исти, било који новинар да га води. Или је реч о томе да РТС нема новинаре таквог калибра, да могу да дају печат емисији коју воде (дневник, вести, интервјуи) или РТС има уредника информативног програма који увек намеће исти шаблон и не дозвољава новинарима да се у потпуности искажу.

Други недостатак информативног програма РТС-а јесте једностраност. Да би гледалац био обавештен о свему што се догодило у Србији и у свету, мора да гледа неколико различитих телевизија. Не знам зашто РТС мора да прећуткује неке догађаје или личности? РТС, а и њени новинари и уредници, не треба да се опредељују за ову или за ону страну, за ову или за ону личност, посебно не за ову или за ону странку, а још мање за невладине организације. Не треба да буду ничији навијачи, већ посматрачи, који треба све да виде и да чују.

Посебна прича је избор гостију за многе од емисија у којима се обрађује нека тема. Непристрасни гледалац се често пита чиме је тај неко заслужио да буде позван у емисију. Само тиме што је члан неке невладине организације за коју нико није чуо и која нема никакав утицај, осим да оправда паре које добија од некога споља. То су често полуидиоти који не знају то о чему треба да причају, па и не могу ни да испричају оно што не знају. (примери за такве ствари могу да се нађу у емисијама које воде Оливера Јовићевић, Нада Гојгић или Оливера Ковачевић, док је водила емисију „Да, можда не“). Осим тога, у тим разговорима осећа се велики утицај тзв. друштвених мрежа, на којима свако може да напише шта хоће, а да новинари то прихватају као важно и истинито. А то на друштвеним мрежама је у 80-90% случајева „ђубре“, како се то обично каже компјутерским језиком. Ово се посебно односи на емисије у којима се говорило о пандемији корона вируса. Толико су новинари РТС-а користили те бесмислице и идиотарије које су се појављивале на друштвеним мрежама, што је код мало обавештених или неучених људи изазивало још већу збуњеност. Просто је невероватно да новинарима РТС-а главни и једини извор информација буду друштвене мреже.

Најновији пример за то јесте емисија уредника Зорана Станојевића о вакцинама (која је емитована 24.12.2020.). У емисији су учествовала 3 госта (један професор-лекар, једна млађа докторка молекулски биолог или биохемичар и један професор социологије). Гости су, на врло разумљив начин прилагођен просечном гледаоцу, објаснили све о вакцинама и рекли су да сви (осим ризичних група) треба да се вакцинишу, што су и личним примерима потврдили. Новинар, који се очигледно није припремио за емисију, није много тога могао да разуме. (Добар пример како новинар треба да се припреми за емисију јесте Тања Петернек у емисији „Као сав нормалан свет“). Због тога је требало да пусти да емисију води неко од новинара који боље познаје ту материју. Новинар је све време покушавао да госте убеди да је оно што је прочитао на друштвеним мрежама тачније од оног што наука каже, а што су гости убедљиво излагали. Емисију је одјавио тако што је рекао, отприлике овако: ето, драги гледаоци, па ви поступите онако како хоћете. Одлучите сами да ли ћете или нећете да примите вакцину. И онда се човек пита, зашто си уопште правео емисију, ако после те емисије гледаоци треба да одлуче да ли ће да се вакцинишу или неће. Другим речима, да ли ће да послушају друштвене мреже или ће да послушају науку. РТС мора увек да буде на страни науке, а не на страни друштвених мрежа. Захваљујући неуким и необразованим новинарима, како на различитим телевизијама, тако и у таблоидима, друштвене мреже су уздигнуте изнад науке. Неуки новинари не познају ствари, не знају чак ни шта је немогуће, па уопште не могу да схвате погрешност и погубност онога што се провлачи кроз друштвене мреже. Уместо да се новине и телевизије укључе у преношење онога што наука каже, они су се укључили у преношење различитих будалаштина са друштвених мрежа. И тако су друштвене мреже постале главни и једини извор информисања наших приручених или нешколованих новинара.

Понашање новинара РТС-а према гостима (а ово се не односи само на политичке емисије) често се граничи с примитивизмом. Неприпремљени новинар за тему о којој треба да се разговара позове у емисију некога који треба да нешто објасни, да одговори на нека питања, а онда све време настоји да позваног госта убеди у оно што тај новинар мисли. И то ради на дрзак и безобразан начин, упада у реч, прекида позваног госта и не да му дође до тачке, тј. да заврши реченицу. Има се утисак да новинари доводе госте да би их преваспитали и убедили у оно што ти новинари мисле. Сетите се само оне новинарке Раде (из Београдске хронике), која је срећом отишла са РТС-а, колико је причала и причала, па гости никако нису успевали да дођу до речи од ње. И гледалац се онда пита зашто је неко позван у госте? Да би га новинар који га је позвао убедио у оно што он мисли.

Забавни програм

Забавни програм РТС-а, који је некада правио емисије које су остале у памћењу, које су завредиле да се нађу и у трезору националног културно-забавног стваралаштва, данас је срозан на ниво комерцијалних телевизија које подилазе најнижим укусима. Одавно гледам РТС, а забавни програм никад није био гори, безсадржајнији, па нема ниједне емисије коју би човек пожелео да поново види. У време емитовања тзв. забавних емисија РТС-а може да се искористи време да се погледа шта друге телевизије нуде. Овакав забавни програм РТС-а једноставно тера гледаоце од себе, на друге телевизије. Није ни чудно што ријалити програми на неким телевизијама имају толику гледаност. РТС их је својим програмом, посебно забавним, отерао у ријалити програме. Пример такве емисије била је емисија „60 најлепших народних песама“. У њој је било свега, али само није било доброг укуса и мере. Посебна прича су тзв. скечеви, којих је било све више, а који никакве везе нису имали са емисијом, а посебно не с памећу. То је хумор за дебиле, а највећа духовитост је име Цојле. То се аутору, умишљеном хумористи, толико допало, па је после „смислио“ и Цојле продакшн. Наравно, кад се копира лоша комерцијална телевизија, ни емисија-копија никако не може да испадне добро. Ту су били столови из неке крчме на Ибарској, ту се пило и наздрављало, ту су биле и разголићене „уметнице“, које наводно играју, ту је био и сценариста као главни глумац, који је својим дебилијаријама покушавао да као нешто каже, а уствари једини му је циљ био да се слика.

Новогодишњи програм, већ неколико година, откад га прави исти новинар Поповић, који је правио добре емисије о задњој пошти Србије, је никад гори и испразнији. Тај новинар је сам себе прогласио хумористом, а уредник забавног програма је то оберучке прихватио и гледаоци су добили ништа. Такве емисије уопште не заслужују да понесу лого РТС-а и да се нађу на програму РТС-а. Лежим се при помисли да ће и ове године да нам исти новинар сервира своје дебилијарије и умишљени хумор који то јесте само за њега и ни за кога више. А уредник га подржава, вероватно, једино због тога што овај умишљени хумориста и сценариста у свој новогодишњи програм убаци уредника забавног програма и све новинаре и водитеље са РТС-а.

Исти је случај и са још неким тзв. забавним емисијама. На пример, емисије „Луда ноћ“ и тзв. квиз „Ја волим Србију“ су примери емисија које тешко да би могле да нађу место и на било којој комерцијалној телевизији. Можда им је место на Радио Шапцу. То је, отприлике, тај ниво. Ове емисије су пример како могу да се слушају силне паре, а да се не добије ништа. Другим речима, како се од нечега великог (велике паре)

добија ништа. Ту су слупане силне паре у костиме, у сценографију, светлосне ефекте, а да то ничему не служи. Не знам ко је писао сценарио за такве емисије, то уопште и није битно јер ту и нема сценарија, али је битно да је уредник забавног програма прихватио такве дебилијарије, Још је горе што је у такве дебилијарије слупао силне паре претплатника и пореских обвезника. И резултат свега је да је РТС направио копију Гранд параде или како се већ зову емисије тог типа на комерцијалним телевизијама. А зна се добро да копија никад не може да буде боља од оригинала. Човек се пита, зар је РТС, са толико запослених, спао на то да копира оно што је најгоре и најнеквалитетније на комерцијалним телевизијама. Можда је најбоље решење за РТС да те „новинаре“ и „уреднике“ врати на телевизије са којих су дошли у РТС. Оно што се некад звало шунд или кич, а што се последњих година изоставља, јесте најбољи опис за забавни програм РТС-а.

Стиче се утисак да РТС нема редакцију која води уређивачку политику, већ да сваки уредник може да ради шта помисли и да тако да свој пуни допринос урушавању РТС-а. Ако уредник воли такав забавни програм, нека га гледа на неким другим телевизијама, које иначе стално покушава да копира, а нека гледаоцима РТС-а омогући да добију уредника, а тиме и забавни програм какав доликује РТС-у. Како то да се ни директор, ни главни и одговорни уредник, ни редакција РТС-а, никад нису запитали: коју би од емисија тзв. забавног програма уопште могли да репризирају? Ниједну. И ко би уопште пожелео да поново гледа све дебилијарије које се пласирају кроз оно што РТС назива забавним програмом.

Серијски програм

Већ дуже време РТС је преплављен серијама о криминалу и криминалцима. И РТС је почео све више да личи на таблоиде, који непрестано извештавају о криминалу и криминалцима, придајући им превелики значај. Они не схватају да их на тај начин праве јунацима о којима се пише, о којима се прича и препричава. Младим људима постају симпатични и све је више оних који их имитирају у свакодневном животу. То се огледа у понашању на јавним местима, у свакодневном говору и понашању младих, у томе да је све дозвољено (видели су то на државној телевизији), да може да ради ко шта хоће. Серије пуне примитивизма, простачког говора састављеног од педесетак речи, пуцњаве и крви, пљачки, тетовирања и ко зна још чега. И упозорење да се тај програм не препоручује гледаоцима млађим од 12 година требало би да гласи: „Програм који следи не препоручује се ниједном гледаоцу!“ А таква најава требало би да стоји и за највећи број емисија тзв. забавног програма. И уместо да се такве серије емитују у касним вечерњим сатима, после 23 сата, оне заузимају ударне термине. А емисије вредне пажње емитују се у касним вечерњим сатима. Зашто се многе емисије са Другог (или са Трећег програма) не би емитовале у тим ударним терминима на Првом програму, а да се те емисије пуне крви и псовки емитују у касним вечерњим сатима, рецимо да Другом програму?

Али, није то једино што није добро у серијском програму. Погледајте серију „Случај породице Бошковић“. Нити је то породица, нити ту има било каквог случаја. Једино што у њој глуме бројни познати глумци, који се муче не би ли из непостојећег текста, драмског заплета или било какве сувисле теме, извукли било шта. То је све толико натегнуто и извештачено, као да је прављено за полазнике основне школе за дебиле, смер идиот. Ту се без икаквог повода и реда појављују разноразни посетиоци

„породице“, а никако да се појави неки прави уредник серијског програма, па да све њих разјурн и да спаси гледаоце РТС-а.

Кад човек погледа на шта је све спао РТС, ухвати га туга. Ту нема више драмског програма, нема више забавних емисија, дечје емисије су сведене на неко кривељење и измотавање, школски програм је сведен на најмању меру и вероватно ће се угасити, ако већ и није. А ударне термине заузеле су емисије које, по било којем критеријуму, не задовољавају да уопште буду емитоване на РТС-у. Овако како сад ствари стоје, РТС ће угасити уредници и новинари који тешко да би могли у некадашњој редакцији РТС-а да буду они које би слали по бурек и јогурт.

У „Политици“ од 7. фебруара 2019. год. изашао је јавни позив РТС-а „за избор извршног продуцента ради производње лиценцног забавног шоу-програма са студијским и ријалити делом, који укључује учешће родитеља и деце, од 16 епизода, а који ће се емитовати на програмима Радио Телевизије Србије“ (баш тако је написано јер је РТС, изгледа, остао и без лектора чим пише Радио Телевизија, а не Радио телевизија). Могућа су два објашњења за овакав јавни позив. Прво, да РТС, будући да не зна други и бољи начин да преузме гледаоце других телевизија, хоће да то уради тако што ће да у свој програм да уведе ријалити програм. Друго, то је начин да кроз тог изабраног продуцента неки људи са РТС-а узму себи добре паре које не могу да добију кроз плате. Зар РТС (са 3.300 запослених, према подацима с краја 2015. год.) не може да има све службе неопходне за производњу квалитетног програма, већ мора да има ко-продуцента, па многе услуге купује са стране? Све чешће се у одјавној шпици многих емисија види да су у производњи емисије учествовале и друге куће. Зашто руководство РТС-а не запошљава, после одласка у пензију неких запослених, људе који им недостају да би се пратили новије технологије? Или они то намерно не раде, да би се оставила могућност да се понешто заради и кроз ангажовање многих приватних фирми.“

Миодраг Ђукић – Дуги, ул. Ива Андрића 23, 21000 Нови Сад пише:

„Ових дана, као и претходних година, објављујете поражавајуће податке о насиљу над женама код нас. Ти подаци су стварно катастрофални. Запажам и пратим ваше напоре да допринесете превазилажењу те ситуације. Ипак вам се поткрадају грешке. Тако смо ових дана могли, у вестима на радију, да слушамо колико је несрећница страдало ове године од мушке руке, а одмах у следећој емисији могли смо да чујемо песму у којој певачица на сав глас сугерише: „Узми пушку, па ме убиј, не дај другом да ме љуби, па ме ти младу у гроб сахрани“... Мислим да скидање са програма песама поезије и музичких песама у којима се баш те бруталности протежирају као жељени исход, није цензура већ допринос да се те болесне идеје не подстичу, не шире и не понављају. Урадите то.

По званичним подацима наше становништво је све старије, а то значи да је број ваших гледалаца и слушалаца трећег животног доба у порасту. Међутим, живимо у времену у којем је актуелна Државна влада, оправдано, закупљена бригом и стварањем услова за повећање природног прираштаја и смањењем иселавања репродуктивне генерације и нема довољно времена ни средстава да се посвети све бројнијим становницима у трећем животној добу (преко 65 година живота). Раст бројности старих становника код нас је резултат (у задњих 100 година) успешно вођене

здравствене и социјалне политике, па подизања нивоа хигијене и исхране, па развоја здравствене и физичке културе, побољшање услова рада, раста животног стандарда итд. То је практично остварење жеље (која постоји од настанка човечанства) да будемо дуговечни и то је за похвалу, држава би требало да се и тим резултатом похвали. Али да ли то чини? Постоји реална претња да се у нашем друштву тај прогрес дуговечности схвати као непожељан. Без међугенерациске солидарности и сарадње нема хармонизације у друштву, па на томе вреди непрестано радити. Ваш пратећи аудиторијум је највећи и највише вам верује, али минутажа и број емисија намењених старијима се годинама не повећава, иако је очигледно да је то неопходно. Позивам вас да у своју годишњу програмску шему унесете промене у виду значајног повећања минутаже и броја емисија посвећених становницима у трећем животном добу. Намерно кажем становницима, јер требало би да обухватите теме и оних старијих који не живе у Београду, Новом Саду, Нишу...

Развој масовне комуникације неумитно чини све веће раздвајање становништва на оне који могу да га прате и плате (млади) и оне који новом техником не владају и који у комуникацији због тога не могу равноправно да учествују и који не могу да је финансирају (стари). Старим људима треба помоћи (то је и ваша улога) и омогућити да на свој начин, својим знањем и вештинама могу, и у трећем животном добу, да буду корисни заједници, онолико колико још снаге имају и колико могу, па ће и заједници бити лакше.

Молим вас, који креирате програме, не знам коме другом да се обратим, да спречите да у време доручка, ручка или вечере буду емитоване неприкладне рекламе: „Имате пролив? Или рекламирају „улошци са крилцима“ итд. Дегутантно је: Ко има право да нам згади обед? Помозите нам.

Јавни позиви на бесплатне лекарске прегледе, кроз јавне медије, дискриминишу оне који не знају латински и енглески. Рецимо: Позив на бесплатан офтамолошки преглед, колико становника Србије разуме на чега су позвани. На питање: Да ли хоћете да направимо скрининг? Колико становника Србије може да одговори на то питање? Намеће се ново питање: Да ли тај који овако позива на бесплатан преглед жели да се позиву одазове што више људи, или што мање заинтересованих? Колико је слушалаца, или гледалаца или читалаца новина (који нису наркомани) разумело кроз вест да је на новосадској неуролошкој клиници украдено 15 кутија Метадона, шта је украдено? У блоку реклама има највише полу-информација и смицалица. То су велики професионални промашаји, али нема ко на њих да укаже. Ови недостаци се могу са лакоћом отклонити, ако поштујемо српски језик и користимо га како је Уставом прописано.

Драгоцени пријатељи, ја сам по занимању конструктор специјалних алата у најпрецизнијем машинству (у пензији), и од како сам ушао у свет машинства осећам колико се у јавним медијима та, за живот значајна техничка област занемарује. Ево једно упоређење. На спортским такмичењима кад буде постигнут погодак – гол, кош, неки рекорд и сл. чују се масовне овације и усхићење, сви знају ко је постигао, у колико сати је постигао, које признање је добио и о томе се данима извештава. А да ли се тај погодак, нпр. гол једе? Да ли се пије? Да ли се облачи? Да ли се станује? Да ли греје? Ништа од тога. А ти милиони гледалаца, слушалаца или читалаца не знају како се зову

проналазачи техничких направа које су измениле свет. Нпр. име проналазача шиваће машине, веш машине, телевизора итд. Још ме теже погађа што је изостало помињање имена дивних техничких магова који су нас за време НАТО бомбардовања спашавали, за рекордно кратко време, од огромних последица. Нпр. помињање имена заслужних радника Електродистрибуције и додела признања који су за два дана скинули графитне мрежице са далековаода и трафо – станица и омогућили да добијемо електричну струју. Све је прошло као у реду, како треба. А да ли је тако? Колико су нам само хране спасли у замрзивачима и фрижидерима, колико пацијената, да не спомињем од којих невоља спасли? Још има времена да се подвизи и имена тих дивних људи забележе и ставе јавности до знања, па и забележе за историју. Да им се бар мало одужимо. Прошло је двадесет година. Неки више и нису у животу. Таквих је мало техничких подвига у свету и не уче се ни на једном факултету. Вољан сам да помогнем, ако се неко определи да то надокнади. Колико ја знам као један од ретких примера може да послужи документарни филм редитеља Славуја Хацића и сценаристе Милана Ливаде (у продукцији РТБ из 2000. године) под називом „Смртни загрљај моста“ о животним опасностима којима су се илагали за време 11. покушаја рушења Жежељевог моста, радници новосадског водовода трудећи се да обезбеде пијаћу воду становницима Петроварадина, Сремске Каменице и три медицинска Института са тешким болесницима у Сремској Каменици. Мој предлог је да уведете у програмску шему емисије које ће осветлити вредност и значај техничког стваралаштва и техничке културе у нашој држави од којих зависи наш опстанак и животни стандард. Тако ће се и више младих определити да буду заваривачи, стругари, возачи, ратари, пекари... Физичком културом, врхунским спортом, уметношћу, песништвом, књижевношћу итд. Можемо да се бавимо тек кад смо сити, одевени, одморни, итд. Управо то обезбеђују техничка средства. Не смемо техничке успехе и њихове носиоце заборавити. Где је наша култура сећања и да ли је негујемо, уколико је уопште имамо? О том образовању и оспособљавању нико не размишља. Да ли и колико може и како ваша институција побољшати ово наше опште стање?

Све ово наводим зато што ми програми РТС-а и Радио Београда много значе и што желим и очекујем да буду још бољи и желим да вам у томе помогнем, а не да вам отежавам. Када сам путовао по Европи обавезно сам у 22 сата на транзистору слушао вести. Не могу да вам опишем каква ме је радост обузимала када чујем „Радио Београд, Први програм, вести“. И сад ми сузе навиру кад се тога само сетим. Драгоцени сте, више него што мислите. Хвала вам!“

Драгослав Манић Фолски, Село Радошевац, 18330 Бабушница пише:

„Одмах да напоменем да нисам ни режимлија, ни опозиционар. Али, то не значи да нисам заинтересован за истину, правду и напредак Србије. За социјалну правду! Утицај телевизије на гледаоце је голем. Зато је важно каква је РТС. У жељи да помогнем да РТС буде у служби грађана Србије, исписаћу вам своје утиске и своје предлоге.

Док сам радио у школи, поред редовне наставе, имао сам и новинарску секцију. Чланови те секције имали су новинарске књижице. У врху те књижице писало је: „Новинар служи истини“. То важи и данас. Дакле, уредништво РТС треба да каже

својим људима: „Пишите и читајте преко ТВ екрана само истину“. Није поштено да се навија ни за кога, ни против некога. Но, да пођемо редом:

1. Вести су вам цензурисане, опрезне да се не би замерило финансијерима.
2. Филмови су вам претежно амерички, пуни насиља. А зна се какав је њихов утицај на људе
3. Музика вам је шаренолика.. Негујте изворну народну музику.
4. Дебате су претежно испразна надмудривања, а све ради улагивања властодршцима.
5. Репортажа има добрих. Посебно су добри Бранко Станковић и Јован Мемедовић.М.А.П. је луталица и каћиперка. Њен руски језик је смешан. „Као сав нормалан свет“ има документарну вредност.
6. Водитељке би требало да поштују културу дијалога. Њихово је да питају, а не да коментаришу. Водитељку „Упитника“ треба подсетити да на почетку и на крају емисије каже: „Поштовани гледаоци“.
7. Спортским репортерима треба рећи да не кажу: Тренер је рекао „његовим играчима“ већ „својим играчима“.
8. У забавним емисијама није најважније њихање карличног појаса.
9. Квизови су одлични. Но, то не значи да их не треба дотеривати. Мана им је инсистирање да се одговори хитро. „Брзо је кусо“, каже народна изрека.
10. Лепо је што негујете ћирилицу као најсавршеније писмо на свету.
11. Носталгија за титоизмом је будалаштина. Јосип Броз је за тридест година Србима желео више зла него Турци за петсто година.
12. Где су вам Руси? Једна руска гласи: „Не треба веровати речима, него треба веровати делима“.

Бранислав Петровић, Карановац Б.Б., 37258 Доњи Крчин пише:

„Добро је што сте дали могућност и време да ми, ваши слушаоци и гледаоци можемо да предложимо неке измене или допуне за програме радија и телевизије. То ће вама олакшати уређивање програма, а нама да исте лепше и корисније пратимо.

Оно што бих предложио односи се на радијски програм. ТВ програм ретко пратим. Гледање ТВ-а веже ме за једно место, а запошљава ми очи и уши и одузима време. Због тога мени радијски програм пружа све: информације, разоноду, друштво. Ја сам сада у 79. години живота. Са радијом се дружим од 1952. године, када сам направио први детектор са слушаоцима. То дружење без прекида траје и данас. Ово напомињем због тога што сматрам да тај мој дугогодишњи стаж слушаоца Радио Београда, а слушам само њега, на мојој скали других таласа може и да нема, дајте ми, надам се за

право да нешто предложим, па чак и захтевам да се мења у програму вашег и нашег радија.

Конкретно, мој захтев односи се на прогнозу времена за 7 (седам) дана. Та прогноза већ постоји на вашем програму. Обично је емитована у оквиру „Јутарњег програма“, али се то некако одвијало спонтано и као необавезно и као да је препуштено самим водитељима да о томе одлучују. Владимир Михајловић и Елизабета Арсеновић ту су „златни“. Они увек радо и детаљно дају ту прогнозу, док је за већину других то као нека мање важна ствар.

Ја се бавим пољопривредном делатношћу. Прошле године (2020.) сакупио сам велике количине квалитетног сена, а да на њега није ни једном пала киша. Пратио сам прогнозу са радија за седам дана, која је на срећу била тачна и до 90% случајева, што је за мене дивно. Но, ту има једно „али, што девојку квари“ . Наиме, да бих чуо такву прогнозу, морао сам сатима, а некад и данима да „ловим“ моменте када се оне емитују.

Ето, то је мој предлог којим сугеришем да уведете стални термин емитовања Временске прогнозе за седам дана. Одмах да кажем и то, да мисим да би то требало бити пре или после „Извештаја о водостању на рекама“. Значи, важно је само да то време буде устаљено и унапред познато, без обзира на то које је годишње доба. Не знам колико те прогнозе коштају Радио Београд, али знам да би многим слушаоцима биле од велике помоћи, а ми вас за то имамо. Очекујем да сте разумели мој полу – писмени захтев и да ћете учинити све што можете.“

Марија, пензионер, пише:

„Јављам Вам се поводом вашег програма који је одличан, јер се почев од Јутарњег програма може много тога научити. Исто важи и за Образовно – научни, Школски програм. Пошто сам пензионер, углавном гледам Први и Други програм. Друге телевизије ни не гледам. Замолила бих вас да дајете репризу емисије „Све боје живота“, а добро је добро знати и остале образовне емисије, јер нисам електронски писмена да гледам емисије на интернету, Јутјубу или друго.“

Љубомир Мараш, Трг Републике 12,Смедерево пише:

На ваше тражење, поред осталих, а преко доступних електронских медија, нудим неколико сугестија за будући рад РТС-а. Искрено се надам да ћете заобићи ону познату мисао: „Пси лају, а...“ Као један од бројних гледалаца и слушалаца, шаљем вам неколико сугестија за рад поменутих медија.

1. У будућем раду РТС-а, по мом мишљењу, ваљало би посветити више пажње оним земљама и народима који су, до сада, били запостављени, њиховом државном и друштвеном уређењу, култури, спорту, образовању. Ту мислим на Кубу, земље Средње Америке, на Африку, Вијетнам, Камбоџу, Индонезију...
2. Ваљало би преносити сва спортска такмичења, на којима учествује Србија.

3. Најблаже речено, неукусно је да Радио Београд обавештава своје слушаоце да ће РТС, на Првом или Другом програму, преносити одређено такмичење, а да од тога, не буде ништа. У будућем раду РТС-а, то се не сме дозволити.
4. Предлажем да се репортери са терена, са својим сазнањима о догађајима и личностима, не обраћају поименично водитељу програма: Ивани, Милици, Пери, Милану..., већ студију. Обраћање репортера са терена, поименично водитељу емисије, поприма приватност коју треба, по мом скромном мишљењу, избећи.
5. Започету репортажу о појединим догађајима и личностима, требало би другим репортажама, довести до краја, како би гледалац и слушалац дознао епилог. Нпр. Западноевропске земље су, у минулим годинама, почеле да граде највећи путнички авион на свету, са око 1000 седишта? Шта је било са тим авионом? Знамо да је урађен прототип, и да је у његову градњу, утрошено више милијарди евра. Да ли је завршен и да ли је у употреби? Гледалац и слушалац, који прати емисије РТС-а, није био у стању да сазна нешто о томе.

Анонимни грађанин пише:

Први програм Радио Београда слушам од 6.30 часова до одласка на спавање. Одушевљена сам укупним програмом и свим водитељима и гостима... Зато не могу издвојити шта највише слушам. Једино могу сугерисати да у емисијама као што су „Магазин на Првом“ и „У средишту пажње“ не приличи да слушамо поп – рок, панк и сл. Уствари вас слушају озбиљни слушаоци (можда и у годинама), а нарочито сада у доба короне, када су нам свима живци истањени до пуцања. Некад се деси да великом брзином залетим на радио да угасим, јер тај понављајући ритам, бесмисао речи, цика, вриска, најчешће на енглеском језику, већини слушалаца не прија. У емисијама које сам навела, па и у другим, сасвим би лепо звучала хорска музика, лаке оперске арије, гласићи дечијих хорова, очаравајуће наполитанске, португалске песме. Како смо склонили прихватању свега туђег, тако је и у музици и уметности, па сматрам да то треба исправити. Не може силом, али ви сте у прилици да на суптилан и ненаметљив начин коригујете укусе и скренете на смисленију страну. Емисија „Српски на српском“ је добар пример.

За нове ТВ серије, називе не могу рећи, јер када су рекламиране: „Гледаћете сплетке, интриге...“, бежала сам од ТВ-а, а о гледању ни говора. Починјале су у 20 часова, па се бојим да су разболевале дечију психу и душу. Хумор, љубав, живот у природи лече и зато су потребне такве серије. Рећи ћете да има пуно таквих. То је тачно, али њих никад доста. Рећи ћете и за хорор серије да су и оне из живота данашњег човека. Наравно, али из оваквих серија (ко их финансира?) млади добијају лоше идеје и постају равнодушни.

И на радију и на телевизији потребно је више емисија о животној средини у селима. „Гас ће побољшати ваздух у селима, улице ће бити чистог ваздуха“. То је истина донекле, јер гајење стоке у селу је ужас.

Драгослав Банић, дипл. инж. техн. у пензији, Цара Душана 4, Београд пише:

У интересу васпитања и образовања наше деце и омладине и у интересу очувања доброг укуса свих људи, жена и деце у Србији предлажем следеће:

- Смањити до минимума домаће и стране филмове криминалног садржаја и ако се већ емитују да то буде после поноћи.
- Избегавати филмове и серије где има псовки и где су заступљене вулгарности и порнографија.
- Доста је коришћења револвера и најсавременијег оружја у криминалним обрачунима, када тога има и у свакодневном животу.
- У некадашњим тзв. вестерн филмовима и када су каубоји и револераши били смртно погођени камера није снимала у унутрашњу анатомију, а правда је побеђивала као позитивна васпитна порука.
- Жељни смо филмова о великим музичарима, сликарима, вајарима, архитектама, научницима, војсковођама.

У млађим данима сам гледао предивне филмове о великом оперском певачу Карузу, као и филмове „Незаборавна песма“ о животу Шопена, „Ана Карењина“ са Гретом Гарбо, са Вивијен Ли и са Тајјаном Самојловом. Дивне су и серије о Вуку Караџићу, о Тесли. Књига „Од пашњака до научењака“ из живота нашег и светског научника Михајла Пупина, за коју је добио „Пулицерову награду“ је одлична идеја и подлога за сценарио. Неопходни су нам филмови и серије са изразито здравим породичним животом где владају љубав, разумевање, слога и поштовање сваког члана породице. Убеђен сам да ће тада бити знатно мање породичног насиља. Негативну слику дају ријалити програми. Сетимо се дивних серија Витезовића и Шотре. Поред свих непријатних и болних сећања на ратове, које је наш народ преживео и још увек тешке ситуације око корона вируса, морамо да се боримо за здрав духовни морални и физички склоп наше личности.

Слободан Лучић, Засеоц Башићи, 31 262 Сеча Река пише:

Обавештавам вас да у великом делу мог села Сеча Река нема вашег земаљског телевизијског сигнала, нити било ког другог. Месна заједница је послала Извештај и Захтев 09.03.2017. године на адресе 15 разних институција и сви су потврдили пријем писма. Само Група за развој дигиталне агенде, Париска 2, није добила писмо. Ваљда није била на тој адреси. Међутим, нико од институција није послао никакав одговор. Одговор је, па макар и негативан очекивало 70 домаћинстава.

Због недоступности емисија не могу да коментаришем програм РТС-а, а желим да га гледам.

Молим вас, одговорите ми има ли икакве шансе да добијемо ваш сигнал? Ако не у догледно време, онда бар у даљој будућности. Грађани ће бити захвални на одговору, ма какав он да је.

Следи писани захтев за појачање телевизијског сигнала

Обраћамо Вам се са захтевом за појачање тј. инсталирање телевизијског сигнала у засеоцима Башићи, Станкићи, Дринчићи, Марићи, Митровичи и Тупајићи, сви у селу Сеча Река, општина Косјерић. Од увођења дигиталног ТВ сигнала ови засеоци не добијају никакав сигнал са брда Субјел, у селу Субјел, општина Косјерић, због природне препреке од брда Стублина и Главица у селу Сеча Река.

Од дигитализације никакв ТВ сигнал више не примамо, а раније смо примали врло слаб аналогни сигнал уз јака кућна ТВ појачала и добијали смо само једну станицу РТС 1. Међутим, од пре две године, преласком на дигитални ТВ сигнал, сва домаћинства у 6 засеока немају никакав сигнал, а редовно нам се обрачунава ТВ претплата, тј. такса за Јавни медијски сервис, уз тврдњу да нема основа да се исте ослободимо. С тим у вези, захтевамо да нашем подручју обезбедите дигитални ТВ сигнал, постављањем додатног репетитора на адекватном месту, или на неки други начин.

Унапред захвални грађани наведених засеока.

Напомена: између осталих, достављено и генералном директору РТС-а

Нада Недовић, 32 000 Чачак пише:

Почећу од Првог програма Радио Београда са којим сам одрасла, мада му чујност веома варира. Програм рада овог медија је за сваку похвалу, изузев Музичког програма у термину од 05 – 06 часова, сматрам да би могли бити заступљени и остали музички садржаји. Морам да истакнем начин рада Мише Стојиљковића, који је у тој области без премца на целом РТС-у.

Телевизијски Први програм одликује се придржавањем планираног програма, нарочито у погледу временског трајања. Ово понекад има и негативне стране. Навешћу непријатну ситуацију, када је водитељка Нада Гогич морала да опомиње министра Дачића да заврши своје излагање како се не би умањило време за рекламе. Често се догађа да на крају Јутарњег програма позваном музичком госту не предвид довољно времена. Већина нових серија има за тему криминал и не желим да их гледам.

Телевизијски Други програм за разлику од Првог канала нема увек придржавања према планираном програмском садржају. Моје пријатељице и ја пратимо руску серију „Интернат за племићке кћери“, али никада нисмо сигурне хоће ли бити приказана и у ком термину. Боље да се предвиди термин када ће заиста моћи да се смитује. Није нам јасно зашто нам је ускраћено задовољство да је гледамо у периоду од 31.12.2020. године до 06.01.2021. године.

Телевизијски Трећи програм има веома квалитетних емисија које радо гледам. Понеки преузети програм (емисија) из страног програма може бити преопширан, али његов садржај то не оправдава.

На крају, мада мислим да то не спада у ваш делокруг, користим да појединим водитељкама упутим предлог да деколте буде у пристојнијој величини.

Анонимни грађанин пише:

Слушам често ваше радио програме (ТВ не) и примећујем несклад речи и дела. Као нека шизофренија. Час сте Радио Београд 1, час Први програм Радио Београда. Или Радио Београд 2, а онда Други програм, за Трећи не знам.

Музика „класика“ је на нивоу, али нема наших композитора довољно. Мокрањац, Станковић, Вучковић... не могу да дођу на ред од Баха, Моцарта... Па ко ће наче да свира и изводи, ако не наши уметници. Неће ваљда Немци, Французи, Италијани. Значи, биће заборављени иако су учили „уметничку музику“, ако је нема на нашем радију.

Ако смо неутрална земља политички, зашто нема подједнаке заступљености америчке, руске, кинеске музике? Чему само западњачка музика, турбо, рок... Такође, нужно је да се у јутарњим сатима може чути најлепша народна музика. И све остало вам је у том стилу. Оно „питање јутра“ је такође тужна прича. Исти се јављају, а питања су никаква. Водитељи једва чекају да се минути продају, а слушаоци не очекују ништа. Ту и тамо може да се чује нешто интересантно, мада само из домена „западне хемисфере“, као да остатак света не постоји.

Камиларевска Марика, Јенкова 3, Београд, пише:

Редовно слушам Први програм Радио Београда, који има добру чујност на ГО Звездара. Други програм Радио Београда ретко пратим због веома лошег тона. Телевизијски програм РТС ретко пратим, осим када ме неко позове, немам телевизор нити ближе родбине. Имам преко 65 година и малу пензију и спадам у ризичну групу у ово време пандемије Коронавируса и недостаје ми људски глас – разговор.

Молим уредништво РТС-а да увежи ову моју молбу и уврсти на Први програм Радио Београда више говорних емисија са саговорницима из области екологије, ботанике, флоре и фауне Србије, као и паркова природе Медитерана и света, као и наших волонтера баштована и еколога од основаца до најстаријих. На Првом програму Радио Београда током дана има превише музике коју млади слабо слушају, пошто су на предавањима, а ми старији волимо разговор, стога дајте нам више саговорника, превише је монолога спикера, а водитељи често прекидају саговорнике.

Молим вас да мислите на нас који не можемо да се дружимо, или смо слабо покретни.

Анонимни грађанин пише:

Молимо вас да у ваш програм уђе више образовних емисија (о хигијени, домаћинству, међуљудским односима, основама историје, културе, здравља, природи и животињама, рекреацији и вежбама сада у доба коронавируса).

Музика: забавна (домаћа и страна, евергрин), класична, да се образује народ и достигне виши ниво културе. Да чујемо и нове младе певаче, али не по угледу на Пинк.

Зоран Давинић, 29. новембра 1, Власотинце пише:

ИГРАНИ ПРОГРАМ РТС-а: ПРИМЕДБЕ И СУГЕСТИЈЕ:

- Серијом „Случај породице Бошковић“ вређате интелигенцију просечног гледаоца, с обзиром на то да је иста лишена основних драматуршких закона, безидејна, а глума испод нивоа Драмске секције било ког Културно – уметничког друштва у Србији.
 - Једна од најгледанијих емисија „Слагалица“ је пала на ниске гране захваљујући искључиво састављачу комплетне енигматике. Погледајте само игру „Асоцијације“ и све ће вам бити јасно.
 - И „Камионџије“ су промашај без обзира на углед аутора сценарија.
 - У овом народу постоје добри писци, а једини пут до њих лишен савких сумњи у објективност уредника, јесте расписивање конкурса за сценарије за Играни програм.
-

Селена Славица, 29. новембра 1, Стара Пазова пише:

Молим вас да ваше две спикерке Биљану Јовановић и Верицу Стојановић хитно упутите код госпође Миљане Блажић да би их научила како се чита реч медијски, јер оне то не умеју да изговоре, већ кажу „мејдијски“.

Такође, молим вас да замолите Петра Кочића из Новог Сада да не одуговлачи и не замуцкује кад се јавља уживо, или нека припреми текст да прочита, јер кад чита не прави такве застоје у говору.

Када певају „Мали људи из радија“, ако да Бог следеће године, немојте пропустити да нам запевају Мирослав Вујичић и Александар Божовић, јер певају боље од свих ових што слушамо у последња два „Дочека Нове године“.

Милан Мраковић пише:

Као слушалац пратим Први програм Радио Београда сваког дана (радним данима) од 6 до 12 часова са мањим прекидима и допада ми се програм уживо – јављање телефоном новинара из унутрашњости и разних земаља света. Такође је добро што се и сами грађани, слушаоци, могу јавити телефоном и изнети своје мишљење по разним темама у Јутарњем програму „Питање јутра“.

Као гледалац највише пратим емисију „Знање – имање“ сваке недеље са почетком у 11 часова. У последње време емисије се емитују нешто раније, дакле пре 11 часова, што ствара забуну у пракси. Приметио сам, такође, нарочито у прошлој 2020.

години да уредница и водитељка ове емисије г-ђа Јасмина Никитовић–Стојичић емитује прилоге који немају никакве везе са садржајем емисије (пољопривреда) као што је етно – еко туризам, промовисање разних приватних смештаја и ресторана. Такође, приметио сам да се повремено репризирају поједине емисије, што није у реду, тако да ја као гледалац остајем разочаран. У емисији која је емитивана дана 03. 01.2021. године, емитован је прилог о дојењу детета, што ме је непријатно изненадило.

По мом мишљењу, емисија би требало више да се бави основним садржајем, а то је пољопривреда (повратак младих људи на село, њихово удруживање и оснивање земљорадничких задруга). Подсетио бих вас да је Србија после више од педесет година први пут формирала ново Министарство за бригу о селу. Наш стратешки циљ требало би да буде производња и извоз здраве хране. У наведеној емисији има јако мало прилога на ту тему. Моје мишљење је да је уредница Јасмина Никитовић–Стојичић приватизовала „Знање – имање“, а и сама чињеница да је води већ тридесет година говори у прилог томе. Приметио сам да је и њена одећа неприкаладна, зато што увек носи исту одећу (црне хеланке и туника или нешто слично). Замислите да је водитељ „Дневника“ на вашем сервису обукао тренерку, а не одело.

Такође, запазио сам да има прилога са музичким садржајем – Културно – уметничка друштва, соло – певачи, школски и дечији хорони и народне умотворине итд. Мислим да емисија тако постаје забавна и музичка емисија, а не образовна.

На основу свега наведеног, предлажем да промените назив емисије која се емитује више од шездесет година, а мој предлог би био да нови назив буде „Село у 21. веку“, као и да се промени уредник емисије. Толико имамо дипломираних инжењера пољопривреде, прехранбене технологије, хортикултуре, агрономије итд.

Алекса Голубовић, Бистрица на Лиму код Нове Вароши пише:

Захваљујем се на идеји да се спроведе анкета о програму Радио Београда. Раније сам покушавао да се укључим телефоном где се говорило о програму. Ја сам слушалац Радио Београда преко педест година, па ми је стало до тога да програм буде што бољи и слушанији. Немам много примедби на укупан програм. Нарочито ми се допадају тзв. блок емисије. Имам примедбу на Јутарњи програм. Много је монотон и старомодан. Непотребно је попуњавати програм са честим временским прогнозама.

Огромну примедбу имам на тзв. „Буђење“ у 5 сати ујутру. Велика је штета да сат времена емитујете само музику без имало живе речи. То убија слушаоце свако јутро. Познато је да имате дежурне новинаре, па ако ништа набавите или неколико енциклопедија из разних области, па нека нешто занимљиво прочитају. Зна се да многи устају рано, као путници, радници, ђаци и сељаци или домаћице.

Ако гледате телевизију, видећете како многи млади људи на разним квизовима мало знају из наше историје и географије. По мом мишљењу у Јутарњи програм би требало увести неку врсту читанке. Предлажем да Јутарњи програм почиње у 5 сати ујутру. Ако могу неке телевизије, за Радио је то далеко лакше и јефтиније. Дајте нам у програму мало родољубља у емисијама на Првом програму Радио Београда.

II. Коментари грађана исказани на мејл адреси: [javna_gasprava @rts.rs](mailto:javna_gasprava@rts.rs) и на сајту Радио-телевизије Србије www.rts.rs

Никола Радак nikolar1712@gmail.com, изнео је следеће похвале, примедбе, предлоге и сугестије, базирајући се само на Први програм Радио Телевизије Србије:

„На самом почетку желео бих да похвалим Забавни програм РТС-а и Оливеру Ковачевић која је на челу Забавног програма. Сви ми знамо како је тешко направити квалитетан Забавни програм који ће гледаоцима држати пажњу у оваквим тешким временима. Посебно желим да похвалим Новогодишњи програм који правите већ пет година, који је изузетно гледан и најквалитетнији програм у односу на конкуренте.

Велика примедба се тиче термина између „Дневника 1“ и емисије „Ово је Србија“. Наиме у том термину пуштате филмове који се ретко гледају. Знао да је у том термину тешко организовати било шта, пре свега јер људи који би гледали ту емисију или филм који се емитује у том временском периоду, нису у могућности да гледају јер су на послу.. Мој предлог би био следећи, да емисију „Ово је Србија“ потпуно редизајнирате, али и да задржи стари сјај. Направили би је као емисију која се такође емитовала на првом програму, а то је емисија „Тако стоје ствари“. Тако би попунили тај термин јер би емисија трајала од 12:30 до 15:30. (у даљем тексту ћу написати како би изгледала цела програмска шема). Одмах по завршетку би емитовали репризу емисије која траје 30 минута или још бољи предлог да се направи Дневник / Вести на знаковном језику у трајању од 30 минута.

Следећи предлог би се односио да најгледанију информативну емисију „Дневник 2“. Мој предлог је да емисија „Дневник 2“ почиње раније и да траје до 20 часова. Наиме почињала би одмах после квиза „Слагалица“ у 19:15 часова. То не би био неки проблем јер је квиз „Слагалица“ најгледанији квиз у Србији и ретко ко промени канал кад се „Слагалица“ заврши јер сви чекају „Дневник 2“, то не би био велики проблем за гледаце и за вас јер би се гледаоци брзо навикли, а самим тим ће и „Дневник 2“ бити богатији, јер сам мислио да у оквиру емисије „Дневник 2“ угостите и госте у оквиру нове рубрике у Дневнику под називом „Тема дана“ где би гости, стручњаци из те области дали свој закључак о тој теми дана.

Следећи предлог би се односио на једну дебатску емисију која би се емитовала у термину: субота од 21 час. Она би могла да се зове РТС Дебата, самим тим би ви имали ауторска права. Као што и наслов каже Дебата, у њој би се дебатовало о теми која је те недеље била актуелна, и о њој би говорили стручњаци из те области.

Предлог по питању емисије „Шареница“ би био да се емитује у термину од 10 часова до 12 часова, а да се „Јутарњи програм“ продужи и траје до 10 часова. „Нова Шареница“, откад је воде Ана Емић и Слободан Шаренац је гледанија од претходне, и још од кад сте урадили нови визуелни идентите, заслужује све похвале. Али када сте ви „Шареницу“ постављали у програмску шему народ је и устајао раније. Последњих година народ се све више касније буди, зато мислим да би тих сат времена који се слабије гледају, а квалитет емисије је одличан, са мојим предлогом било би идеално.

Такође, једна сугестија или предлог како се гледа, би било то да се недељом у термину од 17 часова до 18:20 часова емитују „најгледанији домаћи филмови“, често се

чује узречица „недељом после подне нема шта да се гледа“. Мислим да би пуштањем најгледанијих домаћих / страних филмова недељом у том термину улепшали и окупили целу породицу испред телевизора, гледајући РТС.

ПРИМЕР ПРОГРАМСКЕ ШЕМЕ

	магазин	08:30 – 10:00 Јутарњи програм
РАДНИ ДАН:	18:55 – 19:15 Слагалица	10:00 – 12:00 Шареница
06:00 – 08:00 Јутарњи програм	19:15 – 20:00 Дневник 2	12:00 – 13:00 Дечији програм
08:00 – 08:30 Јутарњи дневник	20:00 – 21:00 Домаћа серија	13:00 – 13:20 Дневник 1
08:30 – 11:00 Јутарњи програм	ПОН: 21:00 – 22:00 Потера	13:20 – 14:20 С Тамаром у акцији .р.
11:00 – 12:00 Домаћа серија	УТО: 21:00 – 22:00 Упитник	14:20 – 15:00 ТВ Лица као
12:00 – 12:30 Дневник 1	СРЕ: 21:00 – 23:00 Филм /	сав нормалан свет...
12:30 – 15:30 Ово је Србија	Лига шампиона	15:00 – 15:15 Вести
15:30 – 16:00 Дневник / Вести	ЧЕТ: 21:00 – 22:00 Реч на Реч	15:15 – 16:00 Стигни ме ако знаш .р.
на знаковном језику	ПЕТ: 21:00 – 22:00 С Тамаром у акцији	16:00 – 17:00 Реприза домаће серије која се емитује у 20 часова
16:00 – 17:00 Реприза домаће	22:00 -	17:00 – 18:20 Ја Волим Србију .р.
серије која се емитује у 20 часова	23:00 Стигни ме ако знаш	18:20 – 18:55 Квадратура круга
17:00 – 17:20 Дневник РТВ-а	СУБОТА:	18:55 – 19:15 Слагалица
17:20 – 17:45 Шта радите бре?	06:00 – 08:00 Јутарњи програм	19:15 – 20:00 Дневник 2
17:45 – 18:20 Београдска хроника	08:00 – 08:30 Јутарњи дневник	20:00 – 21:00 Домаћа серија
18:20 – 18:55 ОКО / ОКО		21:00 – 22:30 РТС Дебата

	12:20 – 13:00 Знање имање	часова
	13:00 – 14:00 САТ	17:00 – 18:20 Најбољи домаћи/страни филмови
НЕДЕЉА:	14:00 – 15:00 РТС Ординација	18:20 – 18:55 Квадратура круга
06:00 – 08:00 Јутарњи програм	15:00 – 15:15 Вести	18:55 – 19:15 Слагалица
08:00 – 08:30 Јутарњи дневник	15:15 – 16:00 Кухиња мога	19:15 – 20:00 Дневник 2
08:30 – 10:00 Јутарњи програма	краја / Прва башта Србије	20:00 – 21:00 Домаћа серија
10:00 – 12:00 Шареница	16:00 – 17:00 Реприза домаће	21:00 – 22:20 Ја волим Србију!
12:00 – 12:20 Дневник 1	серије која се емитује у 20	

Катарина Ивановић katarinaivanovic77@gmail.com, сматра како би програм РТС-а могао да буде садржајнији. Раније је РТС на посебан начин успостављао културне критеријуме. Свака емисија имала је више слојева, детаља, поруку. Недостаје објективна анализа, програм без наметања ставова. Информативни програми су површни, препуни грешака у изразу, начину, саопштавању, перспективи: Такође и програми културе. Недостаје садржаја за децу. Најнеинспиративнији су садржаји који морају да буду ту и начин саопштавања је толико лош да је немогуће чак и чути вас. Особе који у програмима треба да преузму иницијативу су катастрофалне. Неубедљиво и очигледно лоше. Избор филмова је повремено врло добар, а РТС 3 је одличан. Филозофије, историје, озбиљне културе и књижевност и минимално заступљено на прва два програма, а требали бисте да нам стално форсирасте вредне ствари које ће народ покренути на мисао и квалитетан духовни живот. Дечије емисије не постоје у смислу програма забавног учења, креативне маште. Све збрзано и без наде да ће једном неко желети да види репризу. Најважније је да су вам потребни паметни људи који ће пронаћи начин да раде добро свој посао, а ви сте Јавни медијски сервис, који ће успети да информације које ми као народ морамо просто чути, и нађу начин да нам исте пренесу. Ви сте били информативно светло Србије, и културно. Потребна нам је ТВ која ће на љубазан начин успевати да пренесе важну информацију. Верујем да то све и имате, онда је потребно да заузмете став и да покажете то што имате и стално изнова успостављате критеријум. Поновна изградња пословне политике и става, заузимање става и безкомпромисна борба за праве вредности. Из тога ће произићи остало. Овако делује као све отприлике и без јасне стратегије.

Академски вајар Мирослав Спасојевић Кими, kimik4348@gmail.com, предлаже да се емисије о уметности Трећег програма РТС-а дигитализују. Лично је заинтересован за једну емитовану емисију из области историје уметности, могуће и да се ртади и о продукцији страног порекла (можда са Би-Би-Си канала) под називом Барок или др. емитовану преко дана на Трећем програму 2015. године у којој је приказана сцена са Црвеним и Плавим анђелом док човек клечи у молитвеном ставу. Није заинтересован за видео снимак те емисије колико за податке о томе ко је аутор дела, које године је настало дело и на крају најважније шта представља та слика, да ли је то представа из житија светих Римокатоличке цркве.

Живота Лазаревић, zlazarevic@slglasnik.com, предлаже да се програм обогати емисијама или серијалима о планинама Србије. Србија је земља са преко 200 планина, преко 3.120 врхова, 15 врхова преко 2000m, а које је као лиценцирани водич Планинарског савеза Србије имао прилике многе и да обиђе. Подсећа да многе земље у Европи имају животни стил који је усмерен да се више борави у природи поготово у раном узрасту, акценат на деци и младима, да се кампује, планинарење можда постане и изборни предмет у школама. Упућује на следећи линк:

<http://www.slglasnik.com/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D1%9A%D0%B0/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D1%9A%D0%B0/%D0%BD%D0%B5%D0%BA-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B5-%D0%BE%D0%B4%D1%98%D0%B5%D0%BA%D1%83%D1%98%D1%83>

Ратимир Б. Војводић jugoslovenskagospa@gmail.com, наводи како се реч „грађанин“ последњи пут чула у Риму, а сада избива и на РТС-у и апелује на враћање вредности које је неговала некадашња Југословенска телевизија.

Дејан Саркањац dejansic8@gmail.com апеловао је на јавни медијски сервис да не буде јавно гласило једне странке, са напоменом да РТС треба да ради у интересу свих грађана.

Мирослав Михајчић mihajcimiroslav@gmail.com, похваљује РТС као можда једину ТВ чији новинари, водитељи, редитељи, професионално обављају свој посао и воде рачуна да то изгледа смислено, савремено, одговорно. Ту пре свега истиче емисије забавног карактера, као терапију, нешто свима потребно у ово време кад се чују, виде и пре свега истичу само лоше вести и ружни догађаји, а оно што је лепо и поштено, једноставно се игнорише. Износи замерке на то што РТС финансира снимање криминалистичких серија и тиме као да рекламира зло, којег очигледно има (слушајући младе на улици стиче утисак да РТС промовише нпр. Мараша и њему сличне те да они постају хероји код омладине). Следећа примедба је што се изузетно добри документарни филмови пуштају на РТС 2, док се истовремено на РТС 1 репризирају

серије старе четрдесетак година. Ти документарци су изузетно поучни и мењају поглед обичног човека на свет око нас, на здравље, културу, очување животне средине, важност образовања... На крају наводи да у време када је био дете, у преподневним часовима нису емитоване серије, већ образовни програм, школски програм и поставља питање зашто не би могло тако бити и сада

Аца Станисављевић, acastanisavljevic24@gmail.com износи следеће предлоге:

Први предлог: Едукација, образовање деце и омладине о понашању у саобраћају, едукативне столице намењене за вртиће, обданишта, основне и средње школе. Образовати децу од малих ногу за саобраћај. Има пуно страдалих у саобраћају, пре свега омладине.

Други предлог: Едукација - насиље у друштву ,породици, едукација жена, едукација насилника., едукација о женској самоодбрани (Постоји програм проф. Владимир Јорга и Аца Станисављевић за ширу популацију).

Трећи предлог: Култура – ангажовати културне раднике из Београда, као и из унутрашњости да покажу шта знају из области музике, сликарства, проналазаштва, иноваторства и културних садржаја.

Четврти предлог: Дизање свести људи да се укључе у политичко -друштвена кретања са позитивне стране и позитивне енергије да вратимо осмех на лице људи у Србији.

Бранислав Бајагић, дипл. туризмолог у пензији, bbajagic@gmail.com, www.seoski.in.rs, указује на то шта би РТС као Јавни сервис требало да објављује с циљем да на прави начин информише јавност и на тај начин утиче на одговорне у Србији ("Имате право да будете обавештени...") - СЕОСКИ ТУРИЗАМ (СТ) је оно на шта жели да РТС обрати пажњу и о томе на прави начин информише своје гледаоце. Те у том смислу и наводи следеће:

-Уредница емисије Знање имање, дипломирани туризмолог Јасмина Никитовић Стојчић скоро у свакој својој емисији објављује афирмативне репортаже на тему СТ.

-Пандемија Ковида – 19 довела је до тога да велики број наших људи одлучује да не одлази на одмор у Грчку, Црну Гору...

-Ове године је евидентиран велики пораст броја наших туриста који су одлучили да се одмарају у Србији, у бањама, планинама, поред језера... али – И У СЕЛИМА!

-РТС има велики број емисија у којима би могао да позива многе надлежне по овом питању, што би повећало гледаност али и помогло да правилно информисана јавност изврши позитиван притисак на надлежне у држави.

Мирослав Здравковић, miroslavzdravkovic984@gmail.com, представивши се као слабовида особа и верни слушалац, истиче да му је драго што може да се обрати РТС-у, те предлаже емисије и серије које би могле бити репризиране, а дуго нису емитоване : „Династија“ и „Далас“, затим „Лаку ноћ, децо“, „На слово на слово“, „Образ уз образ“ и остале емисије које се нису емитовале дуги низ година, као и цртане филмове „Морнар Попај“, „Душко дугоушко“ и остале цртане серије гледане осамдесетих и деведесетих година, а како би данашња омладина била у прилици да се упозна са вредностима које су ти серијали промовисали.

Љубиша Јаковљевић nlstrucking1@gmail.com, изражава сумњу да ће његово обраћање имало утицати на уредничку политику РТС-а, али да ће се бар прочитати на Програмском савету и износи следеће:

„Зашто ?Па зато што је патриотско писмо, а ту патриота нема, јер да има не би се правио програм какав се прави. Живим у Америци и, за разлику од српских грађана, могу да видим каква се политика овде води у медијима и како се овде уз помоћ медија васпитавају амерички грађани. Овде је много лакше видети да се Америка преселила у Србију, та политика васпитавања људи, да сваког дана морају да гледају све оне најружније ствари које нам “демократија” нуди, убиства у масовном броју, силовања, дрогирања, буквално права реклама са детаљним приказивањем како се то ради... Све у свему, све сто је хиљадама година било ненормално сада постаје нормално и обрнуто. Можете ли погледати какве сте серије снимили задњих пар година, мрачне, сурове.. Уживате ли бар ви док их гледате, или је то једноставно задатак који морате да испуните. Заборављате ли да су два најпопуларнија филма у Србији и даље „Лајање на звезде“ и „Шешир професора Косте Вујића“ без и једне псовке. Увођење енглеског језика све више и више у Јавни Сервис је само ситница у поређењу са свим осталим. Имам утисак да се у Србији све мора уништити што вреди, а српско је. Где су квалитетни Срби на Јавном Сревису, млади научници, Новак, Дивац, не сме се знати за њих, морамо да пратимо шта раде, певаљке, Цикане и Ликане, где су Јелена Томашевић, Даница Крстић, Сара Јовановић...Где је српска компанија ДИС, морамо ли сваки дан по стотину пута да гледамо како се промовишу хрватски трговачки ланци ИДА, РОДА. У Србији ви и даље форсирасте Југославију, Тита, партизанске филмове. Апсолутно немам ништа против мањина, васпитаван сам да има само добрих и лоших људи, али ипак ово је Србија. Кад сви други почну да популаришу Србе у својим државама, тад ћемо и ми њихове мањине. Зар нисмо доказали, тиме што је Србија земља са највише националних мањина, од бивших република, да смо најхуманији народ од свих њих. Можемо ли да се окренемо мало више себи и на Јавном Сервису, или је задатак да се од Србије направи нова Југославија и каква је ту улога РТС-а“

Ранко Јокић, jokic1ranko1@gmail.com, није задовољан радом националног сервиса и износи следеће примедбе:

1. Информативни програм - не постоји емисија у којој би саговорници износили аргументе о теми коју представљају, већ после неколико минута долази до свађе и препирке. Због чега не постоји информативни канал са националном фреквенцијом на

коме би се преносиле седнице парламента, Извештаји са седница Владе и рад политичких партија. Због чега намећете силом своје мишљење и прекидате програм да би политичари добили простор на медијском сервису. Веома слаб одабир гостију, углавном су то партијски гласноговорници.

2. Филмски програм једноставно очајан. Веома слаб одабир филмова који нису ни комерцијални, ни награђивани на фестивалима од стручних жирија.

3. Музика која је са извођачима дошла са комерцијалних телевизија, углавном лошег квалитета.

4. Спортски програм у коме се даје прилика да гостују људи који ништа нису дали српском спорту. Углавном су то фудбалски гастајбајтери који дају лош пример младима који желе да се професионално баве спортом.

Мирослав Ковачевић, mir.kov1101@gmail.com, сматра да је већи део емисија који се емитују веома добар и као посебне истиче: „Српске јунаке средњег века“, „Тајне службе Србије“, „Културна историја Србије“, „Око магазин“, квизове „Потера“, „Слагалица“ и „Стигни ме ако знаш“, „Квадратура круга“, Серијски програм већином, премда истиче да је претерано криминалистичког садржаја. Ставља замерку како одавно нема „Забрављених умова Србије“, са сугестијом да се по узору на тај серијал направи нешто и о српским композиторима. Предлаже мало више другог спортског програма, а да није у питању фудбал, као : скијање 4 скакаонице, Формула 1, Домаћи куп у кошарци.

Владимир Стојковић, stojkovic_v@yahoo.com, жели да скрене пажњу организаторима емисије „Луда ноћ“ да се избаце песме хрватских извођача, алудирајући на претпоставку да ХТВ нема ни једну емисију оваквог типа у којој се певају песме српских извођача.

Душко Матић, **Duka by Duka**, duskomatic021@gmail.com, такође износи примедбе које се тичу емисије „Луда ноћ“ наводећи следеће: „Када је емисија почела да се емитује била је занимљива, али убрзо су је укућани мог дома све мање гледали. Разумем концепт емисије, али у тој емисији је све више цењено, него ми сами. Волео бих да истражите колико се на националним телевизијама нама суседних држава емитују наши извођачи, и колико њих гостује у њиховим емисијама. Вероватно један, или ни један. Имамо толико квалитетних вокалних солиста, група...Нажалост, не могу да дођу на ред од силних Миша Ковача, и свих осталих који су у најгорим временима овог региона јавно вређали и говорили лоше о нама. Чак и када се емитује најава за емисију, и тада се пушта нека песма на ијекавици. Када би узели процентуално број да их назовемо страних, и наших извођача, било би 70 % у њихову корист. Вероватно је много људи који су престали да гледају ову емисију из наведених разлога. Зато вас молим у име свих нас, да испитате да ли су ови моји наводи тачни. Желимо наше музичаре и уметнике, не желимо да будемо југоносталгичари.“

Величка Спасојевић, kspsirena@gmail.com, скреће пажњу на то да је Споменик Браниоцима отаџбине 1998. и 1999. године у Крушевцу, који је сада у комплексу Ковид болнице КЦ Ниш, посвећен палим браниоцима отаџбине са Кошара из 125. моторизоване бригаде. После 20. година таворења у мраку заборавља се обнављање културе сећања. У обнављању те културе јавља се као наследник ауторског права над свим делима крушевачког академског вајара Радољуба Спасојевића (1941-2001) да је поменуто спомен обележје његово ауторско дело, чије име, лично се нада неће и даље остати у заборава од стране медија, те у првом реду од стране РТС-а у наредним годинама.

Данијела Трифиновић, daniijela.v.trifunovic@gmail.com

<https://www.facebook.com/2128661930478750/posts/3887680071243585/>, износи озбиљне примедбе на понашање водитеља и мишљења је да професионалности и објективности готово да нема. Као пример скандалозног вођења наводи гостовање Ивице Дачића у емисији Наде Гогоћ.

Потпуно одсуство објективног извештавања о вестима у држави, о муци народа који плаћа РТС, о сиромаштву и томе да људи једва преживљавају, те предлаже укидање политичких емисија за које сматра да су намештене, често непотребне, не приказују реалну слику Србије (целе, јер Србија није само Београд), укидање унедоглед репризног емитовања једних те истих серија, те емитовање нових серије и приступ онлине преко Ориона или друге платформе и грађанству ван Србије. Више спорта, паметних садржаја и емисија о здрављу, култури, путописа по Србији, квизова, добрих филмова домаћих и страних, серија, концерата.

Душан Р. Јовановић, rjovanovicdusan@gmail.com, износи примедбе на програм, сматрајући да се не учи на похвалама:

„У емисијама забавног типа Србина из унутрашњости, тзв. „традиционалца“ представљате као сељачину без падежа, који не разликује телевизор од мобилног телефона. Молим Вас, окрените се будућности, ово није деветнаести век. Исто сте урадили у емисији „60 најлепших народних песама“, као и у Новогодишњем програму за 31.12.2020. годину. Да ли мислите да у новогодишњој ноћи док једемо руску салату требамо да слушамо свађу глумаца у скечевима и то на лошем српском?“

Серија „Случај породице Бошковић“ почива искључиво на моделу ишчашене породице и представљена је серија као хумористичка. Да ли, у друштву које је дубоко поларизовано, где нам је свима свађе преко главе неко треба да седи и гледа серију у којој се само свађају а хумора нема нигде? Серија је потпуно промашена.

Зашто смо сви ми таоци РТС реприза? Докле ће РТС да живи од старе славе? Када намеравате да се окренете будућности? Зашто морате да репризирате серије до те мере, да знамо сценарио сваке од почетка до краја? Поново, окрените се будућности.

РТС-у фали програм као што је амерички СНЛ. Кратки скечеви, брза, модерна форма хумора да се једноставно човек опусти. Доста нам је криминала, доста нам је тешких тема које наводно треба да нас натерају да се замислимо. Хумор желимо, онај који не потцењује, који не повлађује.

Јутарњи програм РТС-а треба млади пар (или два), људе који ће почети код вас и које ћете формирати у добре водитеље. Јутарњи програм вам је монотон и досадан када га само једна особа води. Потребни су вам нови млади људи.

Замолите водитељку временске прогнозе Гордану Стијачић да води рачуна о начину изражавања будући да на крају готово сваке реченице задњу реч издише и некако је наглашава шапутањем, то изгледа и звучи уврнуто.

Похвалио бих вчаше емисије: „Слагалица“, „Потера“, „Београдска хроника“, „Студио 6“.

Одличан садржај. Квиз који је водио Дејан Пантелић, у коме је био и члан Менсе, то је био феноменалан квиз. Замолите тог господина да за вас направи нови квиз човек је и буквално геније.

У вашим политичким емисијама нема опозиције, и не може се чути глас друге стране, како онда очекујете да вас народ сматра сервисом свих грађана? Потребна вам је објективност, јер оваквим политичким садржајем само повлађујете владајућој странци. Чак и да то не чините, тако изгледа.

Волео бих да видим више документарног садржаја. Досадашњи је врло добар.

Србија нема неку званичну музичку листу најпопуларније музике. Ту лежи ваша шанса, да креирате такав садржај, објективно узимајући у обзир композиције свих жанрова а не само ваше издавачке куће.

Серија „Камионџије“ колико год се трудили да докажете да није само бледа копија претхоника, не успева вам. Наравно РТС има још добрих емисија које нисам поменуо, али и доста садржаја којем просто фали креативности.“

Иван Зафировић, ivanza4@gmail.com, скреће пажњу да на телевизији, као и на радију, има мало емисија посвећених заштити животне средине и одрживом развоју. Притом не мисли на емисије уобичајеног, конвенционалног облика где се износе проблеми, јадикује над загађеношћу, указује безуспешно шта би требало урадити, бесплодно апелује на еколошку свест и воде прикладни, али јалови разговори са надлежнима и стручнима. Предлаже да се храбро упусти у прављење емисије која би подсећала на сада популарне тзв. ријалитије, али са еколошким садржајем, тј. шире, одрживим развојем. Наводи као предлог емисију која би се састојала у одабиру, преко Јавног конкурса, једне породице са децом у Србији, која би уз помоћ телевизије, стручњака и спонзора била спремна да буде 12 месеци негде у забаченом крају Србије,

на начин како се у нашој земљи живело пре 120 година, 1900. Сваки дан камера уживо или одложено прати како породица живи, али се додају прилози стручњака са играним, или документарним снимцима, старим фотографијама, одломцима из филмова и ТВ серија о политичким, друштвеним, културним, еколошким, геополитичким и историјским приликама у то доба, у локалној средини, држави, на Балкану, у Европи и свету. Може се додати емисији за сваки дан шта се током историје дешавало на тај датум.

П. Трујић, Traugott-Meyerstrasse 2, CH-4147 Aesch, trujic@gmx.net наводи:

„Мене и моју породицу и друштво у којем се налазим иритира превише голотиње, од 20.00-22.00 сати. Мишљења смо да Јавни сервис не би требало да скупља гледаоце који желе голотињу, секс, бруталност, крв, пуцање. И тај секс, ако баш мора да се гледа, нека редитељи воде рачуна да то буде мало прикривено. Да вам мало пишем о програмима запада. Јавни сервиси Аустрије, Немачке, Швајцарске, Италије, ОРФ 1 и 2, АРД, ЗДФ, СФ1 и 2... Нећете никад, али никад да видите нешто као што је било нпр. ових задњих месеци на РТС у од 20.00 до 22.00. Стварно нас је срамота да гледамо толико бруталности, убиства, силовање и то скоро 100% како је у стварности. Разговарали смо са неким новинарима РТС а зашто је то тако? Кажу скоро сви исто: то је наша реалност. Колико знам Србија стреми европским вредностима. Са таквим садржајем неће далеко догурати. Ако је речено да програм није погодан за децу испод 12 година, како онда дете од 5-6 година глуми у таквим филмовима, серијама, нпр. „Јужни ветар“, „Кости“, „Хотел Балкан“. Много недостаје да се програм уредно пусти јавно, а да деца не страдају. Кажу деца знају. То није нормалан одговор. „Упитник“ је посебна прича, више говори водитељка, или га нон - стоп гуши. Било ко да гостује у било којој емисији водитељка води главну реч. Али вероватно, је то менталитет новинара. РТС у принципу има више од 80% супер програма и мени и мојим пријатељима, је јасно да није могуће свима угодити. Мишљења смо да мора да се нешто уради и да се такве глупости бар смање, ако није могуће све искључити. Када гледате старе серије, филмове немате ни обичне псовке, а камоли да гвирите и видите испод чаршава, као данас, малтене на тацни.“

Katarina Jazz veliki.kriticar@gmail.com износи како је претходна година сведочанство да пролазност није појам, већ свакодневица која се једнако дешава и човеку који чисти ципеле, ради као берберин или власник је авио - компаније. Дух њеног писма је само подсетник у овим данима, да мегаломанска еуфорија и богата трпеза ипак нису храна за душу, на свеопшту жалост сваке нафиловане принцес крофне.

Линк који предлаже да се погледа је православне природе и укомпонован је са јануарским данима који звоне божићна звона. У питању је прича православне монахиње Анастасије која дели са свима искуства наше душе кад се сели у вечност. Описана је њена прича преласка у смрт и поновног оживљења и свега са чим се суочила. Суштина њене приче је преобраћење ка посту, молитви, исповешћу и причешћем као важним компонентама свакодневног живота (<https://svetosavlje.org/saveti-onome-ko-se-priprema->

za-isповest/) с тим у вези, не пропагира се никаква новотарија већ освежава вера која је на овим просторима присутна већ вековима.

<https://www.bastabalkana.com/2019/02/monahinja-antonija-je-videla-gospoda-nema-smrti-postoji-zivot-vecni/>

Здравко Озеговић, ozegoviczdravko@gmail.com, сматра, будући да је РТС Јавни медијски сервис, и да је као такав у обавези да служи грађанима, а не само тренутној власти, да је неопходно да у свом Програмском садржају РТС треба да обезбеди више простора за критичко мишљење о актуелним дешавањима у земљи. Конкретно, РТС-у је потребно више емисија политичке природе као што је емисија „Реч на реч“. (похваљује иако је скоро почео са емитовањем нови циклус емисије, али сматра да је неопходно да емисија овог типа буде у редовном Програмском садржају а који би се емитовао два пута месечно, не само у току предизборне кампање). Такође сматра да је и у другим емисијама као што је „Упитник“ и „Четвртом у девет“, потребно позивати и представнике опозиције, а не само представнике власти.

Милан Манојловић, mikinbn@gmail.com истиче следеће:

„РТС као медијски сервис Републике Србије је најбитнија кућа на нашим просторима која се бави медијима и која пласира разне садржаје, које грађани могу да прате. У последње време смо сведоци повећаног броја случајева насилничког понашања појединаца. Нажалост, таквим случајевима се даје превише простора и важности. Други појединци, мање одлучни су на основу таквих емисија охрбени и склонији прављењу сличних престапа. Нажалост постоје и емисије у којима се врши реконструкција разних злочина и немилих ситуација, пљачки и силовања која изазива супротан ефекат од оног који желе аутори. Не разумем уопште постајање таквих емисија. На програму су сувише често серијали домаће и стране продукције где се младим нараштајима шаље потпуно погрешна слика о животу и стварима како се до њих долази. Млади људи сами извлаче закључке о поруци неке серије или емисије која говори у прилог насиљу и лошим навикама и особинама људи. Сигуран сам да је порука нешто сасвим друго од оног што млад и неискусан човек може да закључи. Превише простора им је дато да донесу сами одлуку да ли треба такве ликове волети или осудити. Много емисија и филмова са насиљем. Без ведрине и доброг расположења, комедија....

Све ово пишем као неко ко ради са младим људима и ко је често у контакту са њима и чујем и видим њихово понашање и разумевање ствари у околини и на телевизији. Огроман број младих људи се поистовећује врло лако са ликовима криминалаца који доминирају у серијама попут: „Јужни ветар“, „Кости“, „Клан“, „12 речи“ ... То су само серијали који су присутни у задњих месец до два. Нажалост има и много страних серија и филмова који се пуштају у подене или у дневним терминима где деца трпе озбиљне фрустрације и страхове због садржаја. Није довољно обележити неку емисију са бројем година које су препоручене. Неки садржаји не смеју да буду на фреквенцији НАЦИОНАЛНЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ.“

Ружица Радичевић, radicevic83@gmail.com наглашава следеће:

„Поштовани, мене би пре свега интересовало да ли неко од уредника слуша, ако већ не гледа ваше емисије. Да ли је могуће да гледаоци морамо да слушамо овакав српски језик, где је телевизија постала телеевизија, време је суво уместо без падавина, а превлађује уместо превладава. Овако бих могла да наведем безброј примера, али је питање дали ће и ово кратко писмо ико прочитати. Само још једно питање за поштоване уреднике. Не знам зашто морамо сваке године да гледамо филмове Лепе Брене? Зашто, поред толико квалитетних филмова свих жанрова, се емитује овакав шунд. Само још ово. Нисмо сви љубитељи турбо-фолка и певача попут Цеце, Брене и сл. Лепо би било чути и какву оперску арију у Новогодишњем програму.“

Милан Стеванчевић, milbe37@gmail.com истиче како је Јавни медијски сервис РТС-а за време Ковида 19 био стожер око кога се окупљао народ и коме се једино веровало. РТС је одиграо улогу Саборности народа и био основа истинитог извештавања. Професионалност, пожртвовање и храброст запослених изазивали су дивљење и поштовање народа. Наводи:“ Једног јутра срео сам младу жену, са осмехом на лицу, како гура колица са малим дететом. Тог истог дана после подне видео сам ту младу жену како храбро улази у црвену инфективну зону, само са маском на лицу, и даје извештај о стању Ковида 19. Питам се колико је потребно храбрости и самопрегора да се уђе у црвену инфективну зону када се о Ковиду 19 тако мало зна. После посла треба се вратити кући, тамо је чека дете, да ли сме да га загрли. Она је и наредних дана обављала своју дужност. Хвала јој.“

Маша Наранчић, masanarancic@gmail.com износи како Радио Београд пажљиво и често слуша већ пет година те да су њени утисци двојаки. С једне стране, јавни сервис је извор информација о друштву и свету, са емисијама о културним догађањима, емисијама којима се може веровати, са изврсним водитељима, уредницима и сарадницима. Знања и знатижеља уредника дају увид у књижевни свет без тенденциозних тонова. Изврсна музичка и ликовна критика, сталне емисије које се емитују једном недељно, а отварају видике у медицини, филозофији, ИТ-сектору...

Са друге стране износи примедбе које је често натерају да угаси радио и то:

„1. Огласи ми највише сметају. И они које, вероватно, наплаћујете али још више они којима себе хвалите. Можда ваша издања књига и носилаца звука имају квалитет, али их најављујете нападно и бескрајно дуго, недељама или и дуже. А емисију некад прекинете пар минута пред крај неком рекламом. И те рекламе су гласније од емисије. Честе сметње на пријему програма су мање и ређе у време трајања рекламе! Пример: Имали смо дане жалости када сте врло добро прилагодили садржај, и говорни и музички али сте упорно пуштали рекламе.

2. Најава појединих емисија је неуспео покушај да будете „фенси“? Или? Предуго трају, читаве мале драме (класику молим... од злата јабука...на пр.). Онда, у сред програма опет пуштате тај“ цингл „ или како ви то професионално већ зовете. Мени тиме скраћујете време пријема нових информација.

3. Недавно сте у дневним програмима променили музику за паузу која је повремено иритантна. У ноћном програму али и дању када се емисије смењују пуштате неке перпетум мобиле траке које се понављају, мерила сам чак и више минута. Онако ноћна смена, робот врти ли врти.

4. Све чешће чујем музику у позадини која отежава разумевање. У више програма. На пример Мелиха Правдић доведе ретког, занимљивог госта а, иако је мелодија угодна, ја госта не могу чути. Или ако пожелим чути у Првих пет само се уморим, ниво звучне завесе (увек исте) је променљив. Чему те звучне завесе? Саговорници говоре својим темпом, спонтано, са паузама, али шум омета.

5. Убијате језик! У последње време вести су говориле о бројкама оболелих и умрлих. У српском језику се задржала двојина код деклинације бројева па се два, три и четири мењају по њој. Један оболели, два оболела, пет оболелих. Један пацијент, три пацијента, седам пацијената. И то прати и велике бројеве (251, 253, 257).

6. Корона нас је све натерала на нова понашања и ви у вестима доносите бројеве оболелих... али како вам није неугодно да ми у вестима на другом у пет до три кажете : до данас је.....и доносите број који је објављен јуче после три. Јер ћу на првом десетак минута касније добити сасвим друге податке. Знам да се једном дневно добијају извештаји али постоји начин да ту реченицу измените и кажете, једноставно, јуче до три, или већ нешто у шта могу поверовати.

7. Емисије које репризирате објавите и најавите као репризу. Јуче, 02.01.2021 у 18.00 сам угодно изненађена . У најави (програм о божићним обичајима, драмски програм) је речено да је реприза! И онда на крају опет, чак и да је из децембра 1991. А често то не објавите у оној најави током јутра, а ни у најави кад програм почиње. Некада ни не кажете да је реприза, по садржају, теми или судионицима откријем то. Сујета или немар?

8. Молим не кажите : има на сајту. Ја слушам радио.

9. Весели ме све о Србији, и верно сам слушала „На три воде“ јер је то био додир са свима, али су се водитељи одомаћили па причају онако другарски о ... покисла, заборавила данас кишобран, сутра кувам сарму... А управо тај програм ми је говорио о оној лепоти када свака птица пева својим гласом о свом крају и завичају о стварима које те тичу свих нас.

10. Да ли су Први и Други програм у ривалству? Чак и јутарње емисије за децу иду готово истовремено. Имате ли могућност да очистите вашу фреквенцију од упада комерцијалних станица. Дешава се да вам мени) у програм улети неки од тих .“

Славољуб, Ниш, наводи како више од 55 година слуша програм Радио Београда, а повремено гледа и ТВ програм. Његова запажања у циљу побољшања садржаја

програма односе се на стално кварење српског језика, сматра да је РТС један од главних учесника у кварењу нашег језика, и истиче следеће: „Ствараоци вашег програма као да се такмиче ко ће више туђица убацили у садржај програма који емитујете. РТС је српска установа и ниједне друге земље на свету! Потрудите се да РТС, у језичком смислу, представља нашу земљу! Предлажем Вам да на улазу у све објекте РТС, канцеларијама у којима раде новинари и ствараоци програма, стоји крупним словима написана мисао нашег Свеца: „Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу. Реч се може изгубити као град, као земља, као душа. А шта је народ изгубио ли језик, земљу, душу? Не узимајте туђу реч у своја уста. Узмеш ли туђу реч, знај да је ниси освојио, него себе потуђио. Боље ти је изгубити највећи и најтврђи град, него најмању и најнезнатнију реч свога језика. Земље и државе не освајају се само мачевима, него и језицима. Знај да те је туђинац онолико освојио и покорио, колико ти је речи поткрао и својих натурао“.

Горње се односи и на сам назив установе Јавни медијски сервис! Слушајући радијски програм (најчешће Први програм Радио Београда), понекад се запитам, слушајући музички део програма, да се ради о странијој радио станици! Знам да сте у обавези да емитујете најмање 10% страног музичког програма. Међутим, ту обавезу често увећавате!? Потрудите се да има што више музичког садржаја створеног у нашој земљи и наших непосредних комшија, бивше нам државе. Правилнике стварају људи, али их они имењају. Мењајте правилнике у нашу корист!

Емисија *Ухвати дан* обилује претежно страним музичким садржајем, честим обавештавањем о температури по местима у земљи. Предлажем Вам да то смањите. Било би добро да и у радним данима има у овој емисији и народне музике! Емисију би требало да воде најбољи говорници које имате. *Поп карусел*? Може ли то на нашем!? “

Милан Милошевић, mmilosevic85@gmail.com даје све похвале РТС-у за најбољи програм у Србији, а износи предлог за мало више спорта у директним преносима (одсуство преноса зимских спортова), као и за више серија, не домаћих, америчких као што су „Пријатељи“ и сл., те емитовање већег броја филмских премијера, чега је раније било у програму РТС-а.

Никола Дујковић, nikola.dujkovic.2003@gmail.com, износи како је програм РТС-а заиста најквалитетнији програм, а као једину замерку истиче стару шпицу Дневника („ Било би добро да у скорије време промените идентитет овог програма.“)

Матија Симовић, matijasimovic8889@gmail.com, моли за више верских тема, духовних разговора пре свега православних у оквиру програмских садржаја РТС-а.

Видан Станковић, vidan.910325@gmail.com, износи предлог да се на РТС Планети могу погледати сви делови серије „Војна академија“.

Саша Стојинчевић, sashasto@hotmail.com, на питање шта очекује од јавног сервиса износи следеће: интернет -стремаинг доступност за наше људе који бораве ван Србије чешће и желе да будете доступни, као и квалитет самог стреам-а.

„Планетом сте доступни, али треба да направите разлику услуга, то јест да вести (поготово Дневник у 19:30) буде бесплатан и доступан за гледање преко интернета у сваком случају уз најбољи интернет квалитет преноса.

Ко жели ТВ серије и цео програм нека буде и даље плаћање али Вести и Дневник требало би да су бесплатни и квалитетно доступни преко интернета и преко Планете, али и преко Јутјуба и сличних апликација.

Ако гледам бесплатно преко „Планете“ (опција за иностранство за РТС Свет) сам трсам је јако лош и често квари слику и звук тако да гледање постаје напор и нервоза. Ако већ имате бесплатно преко РТС Свет - нека буде одличан квалитет стреам-а, а не ко плати гледа више, а не боље ...

Бити Јавни сервис значи и одговорност за слику Србије у Свету, јер многи наши људи који живе ван Србије имају своје породице и пријатеље који нису рођени у Србији, а гледањем се постиже реалан приказ и даје актуелни пресек ситуације, то јест Вести и Дневник у служби Јавног сервиса.

Поред економског фокуса морате имати и национални фокус, то јест да се вести гледају бесплатно и пре свега квалитетно преко многих медијских кућа у Свету - па би то требало бити и Ваш циљ. Примери су Би -би-си из Велике Британије и ТВП из Пољске. Они своје вести и Информативне програме пружају бесплатно за своје људе у иностранству као и уз велики квалитет интернет протока и стреам-а.“

Љиљана Срдич, rdiclj@hotmail.com наглашава следеће:

„Можда сам старомодна, пензионер, али највише гледам РТС, нарочито Јутарњи програм. Не пропуштам емисије: „Као сав нормалан свет“, „С Тамаром у акцији“, „Сасвим природно“, „Квадратуру круга“, „Слагалицу“, „Дневник“. Наставите у том правцу. Оно што ми смета су измене Програмске шеме због скупштинских преноса или спортских догађаја. Направите један канал на коме ће бити само преноси из Скупштине, па ко воли нека гледа. Или канал који ће бити за све ванредне преносе. Волим Ђоковића, али ми смета кад се све поремети због неког тениског меча. Као да је програм прилагођен само за мушкарце. Такође ми је не свиђа избор филмова за суботу увече. Увек су неки акциони филмови са патолошким убицама. Такви филмови могу да се дају у каснијим сатима“

Удружење слепих и слабовидих Јужног Баната info@usisjb.org.rs

Лоријан Попи, дипл. правник, председник Удружења упућује неколико предлога које подржава огромна већина особа оштећеног вида широм Србије:

1. Дати на РБ1 много већи простор директним преносима занимљивијих спортских дешавања, бар као што је то био случај до неких 10-так година уназад. Желим да Вас упознам са чињеницом да у многим државама региона (БиХ, Црна Гора, Хрватска) тамошње државне радиостанице раде многе директне преносе и поред тога што немају ни издалека тако широк аудиторијум, и тако сјајну традицију, ни тако велике финансијске и организацијске могућности као РБ1.

2. У емисији „Време спорта и разоноде“ пустати снимке старих, незаборавних спортских утакмица. На пример: Звезда - Коло Коло, Звезда - Олимпик, Селтик - Партизан итд. итд.

3. Уместо кратких спортских рубрика у главним информативним емисијама, као што су „Новости дана“, „Дневник“ итд. емитовати у наставку специјалну емисију посвећену спортским дешавањима. Подсећам да је таква пракса била у неким ранијим временима.

4. Вратити у програм емисију „Мозаик времена“ о чијој занимљивости и поучности не треба трошити речи.

Удружење „Право на живот Мери“ Дејан Зејнула, председник удружења pravonazivot.meri@gmail.com, даје два предлога, а тичу се следећег:

1. Како су удружења грађана мало заступљена у медијима, сматрам да би било пожељно одвојити термин у коме би одређена удружења имала прилику да своје идеје за унапређење друштва и побољшање квалитета живота грађана, представе јавности и подигну свест грађана о темама и циљевима за која се одређена удружења залажу.

2. Како се покрет „Право на живот“ залаже за одређене циљеве у погледу здравствене заштите и закона који се тичу здравства, као и подизањем нивоа свести грађана о њиховим правима, желео бих да Вас упознам са неким чињеницама. У ово доба короне, Домови здравља су одбијали да дају деци инфузију, болнице су одбијале да приме пацијенте и слали их у друге установе одакле су их опет враћали, мени лично је супруга преминула услед низа пропуста самог система тријаже. Како су грађани последњих годину дана „бомбардовани“ причама о обавезама које имају, нико никад није споменуо и њихова права која су им прописана законом. Грађани не знају како да се поставе у одређеним ситуацијама, као ни коме да се обрате. Верујем да би било изузетно корисно направити емисију која би грађане упознала и са њиховим правима и могућностима. Емисију у којој би учествовали и правници, и лекари али и сами грађани. Такође, у таквим емисијама би се могло јасно видети који су практично недостаци у законским регулативама, а верујте да их има. Један од већих пропуста је и непостојање закона о хитној медицинској помоћи који хитну помоћ препознаје само као здравствену установу на примарном нивоу, док поједине државе у окружењу имају закон који јасно дефинише ту област. У оваквим емисијама би се подигла свест грађана и о томе да поред линије 194, постоје бројеви који се зову када су потребни савети. Хитна помоћ прими на дневном нивоу око 2000 позива, од чега је око 80% позива који

су за савет. Грађани не знају да постоје посебне линије у хитној помоћи које служе за давање савета и непотребно задржавају линију 194, а уједно и оптерећују самог запосленог на тој линији.

Љубивој Ранђеловић, randjel949@gmail.com изнео је похвалу РБ11 и РБ2 на избору тема и гостију за говорне емисије, за које сматра да су на високом научном и културолошком нивоу и од животног значаја, а захваљујући добро припремљеним водитељима емисија и стручности позваних гостију материја се пласира слушаоцима на једноставан и разумљив начин. Предлаже да се мало више пажње посвети историјату живота и развоја Срба и српске државе на Балканском полуострву због додатног образовања младих нараштаја, јер Србија није репа без корена и не постоји само од 1918. или 1945. односно од 2001. године.

Његове замерке се односе на избор музике како у паузама током говорних емисија тако и током музичких емисија – све емитоване композиције су са енглеског говорног подручја, па се пита да ли он то живи ван Србије, или се на овај начин врши дискриминација и геноцид над српском забавном музиком. Током неке од контакт емисија (која је била посвећена животним питањима у Србији) слушатељка је поред коментара на задату тему констатовала да би требали да музички прилози буду из опуса српске забавне музике а не музике енглеског говорног подручја на шта је водитељка одговорила да постоје специјалне емисије са нашом забавном музиком. Коментар водитељке схватио је као тешко ниподаштавање свега што је деценијама стварано и што се ствара у Србији у домену забавне музике и увреду свих бивших и садашњих музичких стваралаца и интерпретатора. Стога износи предлог да те специјалне емисије буду посвећене музичком стваралаштву свих земаља света, а не само енглеског говорног подручја, а да се у редовном програму у 90% времена за музичке прилоге емитују мелодије домаћих бивших и садашњих стваралаца и интерпретатора забавне музике, међутим ако је и то услов за улазак у ЕУ онда да значајно преовладавају музички прилози домаћих аутора и извођача. На овај начин би пре свега млади:учвршћивали патриотизам слушајући музику домаћих стваралаца на српском језику, кроз музичко стваралаштво земаља света проширили музичке видике и упознавали културу других земаља а не само Америке и Енглеске и били стимулирани да стварају нова музичка дела и да та дела пласирају у јавност на објективну оцену квалитета.

Горан Миловановић, djogigoran@gmail.com, износи оштре критике на рачун нових серија за које наглашава да су „дно дна“, изузетно вулгарног садржаја, чак и испод нивоа серијала који се емитују на ТВ Пинк.

Душан Пупић, dušanpupic@gmail.com износи следеће:

„1. Обавезно што пре пустите представнике невладајућих партија, странака и удружења уживо у програме РТС-а! Ви сте ипак национални сервис свих грађана Србије!

2. Драмски програм радија је често врло добар. Озбиљна примедба је што се након емитавања драме не објави увек ко је учествовао у емисији! (Недељом увече, после драме, креће одмах клавирска музика!)

3. Вратите Јутарњи дневник у 6 ујутру, на РБГД1!

4. Вести на албанском би могле да иду после „Српски на српском!“ Често прескочим омиљену емисију, јер пребацим на другу станицу док трају вести на албанском!

5. Не видим да емитујете добар дечији програм на РТС-у. Мало више улагања у нашу децу!“

Михајло Перић, peric.par@gmail.com сматра за потребно ојачати програмски садржај Јавног сервиса кроз образовни и васпитни садржај, неопходно непристрасно извештавање, критички поглед на стварност., обуставити ратно хушкање, прекинути са национализмом и клерофашизмом. Садржај нарочито обогатити школским програмом., квиз емисијама. У политичким емисијама, обавезна заступљеност две стране (позиција и опозиција). Увек имати на уму да је Србија секуларна држава, те разбијати постојеће заблуде и предрасуде. Промовисати систем вредности, добро, правда, истина, естетика. Јасно критиковати риалити програме који трују дух ионако необразованог народа.

Вукашин Стојановић, vule.pi@neobee.net наводи да од кад зна за себе слуша само Радио Београд. Највише РБ 1, али и РБ2. : „Све ове друге станице вам не могу ни прићи. Али немојте да се уобразите никад. Плашим се и имам неки чудан предосећај да ћете *Добро јутро децо* укинути. Ако то урадите, онда смо завршили. Морам да кажем, мада о укусима не вреди расправљати, да ми се чини да квалитет музике на *Каравану* полако опада. Чују се неке песме где се завија, као на вашару. То раније није било. Волео бих да *Караван* опет траје два сата, као некада када га је водио Перица Словенски. Једно време смо имали пробелем са пријемом Вашег програма, због тога што репетитор на Црном Врху, изнад Пирота, није био добар, па сам пар пута звао вашу екипу да отклони квар. Такође бих волео да наставите и *Тканицу* или да је репризирате.“

Ксенија Поповић, porovic.k70@gmail.com износи следеће предлоге:

1) Предлажем да се установи консензус у погледу акцентације на РТС-у. Тренутна ситуација је таква да мањи део водитеља и спикера РТС-а говори новим акцентима, а већи део на стандардан начин. Мени лично сметају акценти, из два разлога: (а) зато што се сада често користе и где треба и где не треба, па прелази у терор мањине над већином; (б) зато што ти исти спикери и водитељи неправилно акцентују речи страног порекла, као на пример имена: Антоан де сент Егзипери или Валери Жискар д Естен - а то боли, колико је непрофесионално.

Наједукативнија емисија на РТС-у је ОКО, поготово када се бави темама из књижевности или историје. Новинари у овој репрезентативној емисији не користе нове акценте. Мој би предлог управо био да се консензус успостави на стандардној акцентуацији коју користимо деценијама. Како год, успоставите консензус, ово тренутно је више него неозбиљно.

2) Предлажем да садржај емисије „Е-јутро“ пређе на виши ниво. Није у реду да се у „Е-јутру“ стално извештава о игрицама, новим мобилним телефонима, апликацијама... и тако неким тра-ла-ла темама, а са друге стране имате Мумбај, град од 20 милиона становника, који већ неколико пута остаје потпуно без струје због сајбер упада у електро систем града. Уосталом, имали смо сајбер упаде и у Апотеке Београд не тако давно. Сусрела сам се случајно са тзв. Дрешер игром у оквиру теорије игара - која управо учи о томе како се сајбер упади великих размера могу предупредити помоћу теорије игара - о томе постоје и научне конференције на светском нивоу. Зашто не би подigli ниво извештавања о тако интересантним и значајним темама. А где су само теме из области роботике, итд.

3) Предлажем да се направи нова емисија која ће бити посвећена само новим књижевним издањима, домаћим и страним. Једна емисија, једна књига. Да се зове писац, сад може и онлајн. Да је водитељ прочитао књигу. И да говори страни језик.

4) Предлажем да се направи нова емисија која ће бити посвећена музичким бендовима, као што је некад био Хит недеље/Хит месеца. Нешто попут поп-рок емисије која на ХРТ2 иде сваког радног дана пре вечерњих вести.

5) Срамота је колико ретко новинари РТС-а говоре стране језике. Памтим случај да је водитељка „ТВ Ординације“ имала француског доктора - разговор је био уз помоћ симултаног преводиоца - а на крају га је поздравила са *Thank you*. Па зар је тешко Французу рећи, *Merci*? За мене је ово скандал. Мислим да је емисија ТВ ординација генерално добра, као и водитељка, али је ово ипак велика грешка. Чини се да је ситница, али верујте да није. Надам се да се извинила барем касније госту. Ретки су новинари који говоре барабар са страним гостом на енглеском, а камоли неком другом језику. Мени то говори да се новинари запошљавају на РТС-у по неким чудним критеријумима. Сматрам да треба да се подигне ниво знања новинара који се запошљавају на РТС-у. РТС треба поново да буде врх новинарства, престиж професије. Да се разумемо, и даље је РТС доста квалитетнији од осталих тв станица, али има ту много простора за још бољи рад.

Похвале: 1) Весна Дамјанић - образована, професионална, одмерена, понос РТС-а. Какав Јутарњи дневник!, она заслужује одрешене руке и сво поверење у реализацији своје емисије. 2) Горислав Папић - информисан, добре теме: књижевност и историја. Понос РТС-а. и 3) Млада нада: Ивана Миленковић. Добро је што сте јој дали више простора.

Катица Мошоринац, drmosorinac@yahoo.com преноси следећа своја запажања и износи неке идеје за емисију СЛАГАЛИЦА:

1. У игри „Мој број“ мислим да је неопходно да се не дозволи да такмичар пријави добијени број који је мањи од нпр. 10% од траженог броја. Могућност да за било који број такмичар добије поене је, по мени, апсолутно неправедно и недопустиво.

2. Мој предлог је да се додатно награди и такмичар који има тачан број у тој другој игри, исто као што то чините и у састављању речи. Предлог заснивам на чињеници да веома често није лако доћи до тачног броја и да битније разлике у тежини између прве и друге игре нема.

3. Бићу слободна да се и критички осврнем на вођење Слагалице у супер финалу. Без обзира на сву значајност саме емисије, како за такмичаре, тако и за нас гледаоце, мишљења сам да водитељка није смела себи да дозволи дикцијом и гестикулацијом да она води главну реч, да она буде центар пажње и да тиме такмичарима онемогући да буду сконцентрисани и да активно мисле. Вођење те Слагалице ме је подсетило на понашање навијача у финалу бициклических трка на успонима. Последице су могле бити по такмичаре веома лоше.

Проф. др Драган Вучинић, prof.dv@mts.rs доставља свој предлог унапређења информативно-образовне програмске шеме, те предлаже да се уместо садашњег искључивог преношења изјава (битних за живот грађана), мишљења и оцена политичара на функцијама и других учесника у програму обавезно консултује и научна и стручна јавност по истим темама и тако омогући грађанима Србије далеко објективније и истинитије информисање у информативно-образовној области.

Као пример износи:

„На РТС-у смо често прошле године могли да чујемо оцене и изјаве политичара на високим функцијама како Србија има „Највишу стопу раста друштвеног производа у Европи.“ Управо овде је ради истинитог информисања грађана и законска и морална и стручна обавеза РТС-а да позове, цитира стручна лица, којих код нас има много, да увек када се појави таква изјава грађане упозна са чињеницом да је друштвени производ Србије по глави становника, уз уважавање разлика у ценама по појединим земљама Европе уствари један од најнижих у Европи. То наравно не значи да не треба да пустите политичаре да зарад сопственог рејтинга, личног или страначког маркетинга износе своја мишљења и оцене, кажу једне, а скривају друге информације, али је ваша дужност да увек иза њихових изјава саопштите нашим грађанима истину, мерила која најбоље осликавају вредност нашег друштвеног производа, јер грађани највише верују РТС и скривањем истине РТС, а не политичари доводи у озбиљну заблуду грађане Србије. Политичари или други учесници у вашем програму могу увек зарад својих интереса и очувања позиција и моћи да причају своје приче, али дужност РТС је да објективно информише грађане, осветљавајући исте теме и другим чињеницама. Чак, последњих месеци често смо чули од политичара да ће Србија у 2021. имати највишу стопу раста друштвеног производа у Европи од -1%. Сваки бруцош на економском факултету зна да кад друштвени производ има позитивне промене значи да расте, а ако има негативне промене има пад. Па према томе, ако је друштвени производ у минусу то значи да има пад, па можемо да говоримо о најмањем

паду, а не највишем расту ДП. Од РТС се очекује да образује поштено грађане, па када се појаве овакве бројне изјаве да их увек прати информација коју зна и сваки бруцош на економији и менаџменту.

Наравно, мени су као економисти запале за око изјаве из области економије, али има доста сличних примера у другим економским темама, али и у другим областима, где закон и струка налазе РТС да попут угледних светских медија, после сваке изјаве (битне за живот грађана) разних учесника у вашем програму осветли исту тему другим истинитим чињеницама. Таквом, малом променом вашег досадашњег рада озбиљно ће те унапредити наш Јавни сервис у информативно-образовној области.“

Стево Ђокић, stevo.djokic@gmail.com жели да укаже на лошу уређивачку политику филмског и програма серија на РТС 1. : „У години која је прошла гдје смо били оптерећени суморним извјештајима о Ковид-19 ваш уредник је такво расположење додатно црнио филмовима пуним крви, експлозија, пуцњаве и убистава.. Уз то су емитоване и серије сличног садржаја: „Јужни ветар“, „Кости“, „Клан“..

Оно што је још тужније емитоване су суботом или недељом у ударном термину од 20 часова када заједно сједе родитељи са малом дјецом. Те серије су пуне псовки и вулгарних ријечи. Да ли неко размишља о њиховом утицају на младе. Из свега овога уредник филмског програма и серија с моје стране добија чисту јединицу.“

Злата Петричевић, vila.zlata.marina@gmail.com, признаје да више прати Радио Београд у односу на програме телевизије, и износи следеће замјерке :

- Укинула бих вести сваких сат времена (довољно су вести у 9,12 ,15 часова и једном увече). Апропо вести, излуђују ме вести као, Јокић је имао 8 скокова и томе слично (коме је то уопште битно у животу осим њему самом и можда његовом клубу). Надаље, не мора свака вест да почиње са Председник је рекао то и то, Председник је био ту и ту..и све то понављати сваких сат времена. Превише досадно и ни од какве користи, као покварена плоча.

- Увела бих најновије вести и достигнућа из науке, астрономије, информатике и то више пута недељно у краћем формату, петнаестак минута до пола сата, али у различита времена: један термин да буде преподне, други поподне, трећи касно увече.

- Увела бих једном недељно једночасовну емисију о биографији неке знамените личности из науке, уметности, историје или разговор са истакнутим стручњацима, новинарима или уметницима из различитих области. Да емисија буду интригантна и едукативна.

- Укинула бих „Извештај о водостају река“ у подне и увела-репрезирала емисију „Догодило се на данашњи дан.“

- Такође, мислим да сте превише селективни у одабиру ваших саговорника и гостију у програмима и расправама о различитим актуелним темама. У последње време то се примећује и на радију, али је то посебно поразно за РТС1. Ем што немате квалитетних расправа, дебата, сучељавања различитих мишљења (попут ХТВ- емисија *Отворено*, на пример), него је и врло узак круг тема које обрађујете и људи које позивате у те постојеће емисије, па је неке људе досадно и напорно изнова слушати и гледати, јер се понављају и немају ништа новог да кажу, а неки не познају ни елементарне обрасце културе дијалога и доброг кућног васпитања, па је то често бучна расправа или свађа. Треба доводити остварене људе из струке са знањем, оствареним у некој области: екологија, архитектура (уређење наших градова и села је толико депримирајуће), пољопривреда, модерне технологије, улога Универзитета који би требао да даје смернице и темеље развоја нашег друштва... Позивати наше младе, успешне људе из земље и иностранства. О опозицији не бих да говорим, јер она код вас у програму скоро да не постоји, или ако постоји онда је то у негативном контексту и без могућности да се брани. ХТВ је и у том погледу далеко испред вас. Али како мене политика много не занима, ако тако могу да кажем, јер заправо све је политика, онда такве емисије углавном и не гледам. Информишем се на интернету.

Надаље, волела бих у програму више домаћих хумористичких серија, а мање фудбала и више репортажа из света.

Миливој Макевић, Шабач dmmakevic@gmail.com, мишљења је да никакве јавне расправе не могу утицати на суштину програма - његове идеолошке основе и систем вредности којим се руководи : „На ту суштину Програма утиче држава, као што утиче и на све издаваштаво, школске програме, сву уметност, све области јавног живота — на сву спољну и унутрашњу политику. То није ни неочекивано, ни необично, а не би било ништа ни лоше да та наша власт није само марионета и продужена рука одређених светских центара моћи, врло непријатељски расположених према нашем народу и држави. Таква послушност наше власти непријатељу (која траје непрекидно од Другог рата) има за последицу уништавање српског села, сеоске хришћанске цивилизације, патријархалне српске породице, цепање српског етничког бића и српских етничких простора, урушавање институција државе, пре свега војске, деградирање система образовања, наметање накарадног система вредности и изопаченог морала, потискивање националних осећања и убијање националног духа... У последње време се интензивно уништава наша привреда, а доводе странци да израбљују нашу радну снагу, и при томе се привилиегују; распродају се сви природни ресурси, чак је законски омогућена продаја наше земље странцима. Да не помињемо све мање рађање деце, то мало што се роди подвргнуто је систему васпитања по жељи непријатеља и својеврсном испирању мозга, а затим што је могуће више исељавању из земље. На спољном плану води земљу у ЕУ, где су присутни бројни вишевековни осведочени српски непријатељи и где Србију чека не само државно и територијално урушавање, већ и духовно и биолошко затирање и нестанак целокупног нашег народа. Том циљу и у ту сврху служе сви медији, па и РТС. Целокупним својим програмским садржајем — од политичких збивања, представљања активности председника и премијерке, па до музике, спорта и извештаја о времену. Остаје само питање да ли постоји и колика је ваша одговорност за тако нечасну и злочиначку активност према сопственом народу и да ли јој подлежу и

они несвесни, који не знају шта раде, а у које свакако не спада руководство Програмског савета.“

Пеђа Костић, pedjapedjak22@yahoo.com, за програм РТС-а каже да је веома садржајан, али да није праведно распоређен. Наиме, Смедерево, град у којем живи је по његовом мишљењу веома слабо заступљено у програмским садржајима јавног сервиса у односу на број становника и самим тим суму новца која се сваког месеца прилива кроз претплату, те апелује да се барем омогући да се јавно види заступљеност свих градова у броју приказа како би овај проблем постао видљивији.

Риста Огњановић, ristaognanovic@gmail.com наводи следеће:

„Да бисте били Јавни сервис пре свега морате доживљавати уставни поредак Србије као своје лично опредељење. Република Србија је парламентарна демократска држава у нормативном смислу, а у стварности она је аутократска држава у дубокој културној, политичкој и институционалној кризи. Најједноставнија слика тога је да у Србији постоји власт, а САД имају администрацију. То се уочава како у писаним медијима тако и у електронским медијима што важи и за РТС. Задатак Јавног сервиса је да подржи напоре да и Србија има администрацију, а не власт. Свака држава је стална борба моћи и права. У тој борби не сме бити победника што у Србији данас није случај. Сведоци смо правног нихилизма, односно телефонске правде. Од настанка модерне Србије до данас никада није у свести грађана заживело осећање да право треба да буде испред моћи. Задатак Јавног сервиса је да однегује свест грађана у том смислу. Не мислим да то Јавни сервис може сам да учини. То мора да буде првенствени циљ образовног система Србије, али и Јавног сервиса. Ко су људи који имају јавна овлашћења? Ти људи се боре за власт, а то је у суштини борба за бенефиције. Нико од тих људи нема своје занимање или ако га има не бави се тиме, много боље се живи у простору бенефиција него од рада у складу са Законом. Да би смирила незадовољство других државних структура власт прибегава корупцији органа државе, али и појединаца, постаје коруптивна држава. Та појава је снажна мотивација обичних људи, пре свега младих, који се опредељују да нађу себи место у класи, а како у класи нема места за све и, обзиром да се радом у Србији не могу решити основна животна питања, одлучују се да раде у просперитетнијим заједницама, односно развијенијим државама. Заједница је на губитку биолошки, културно и економски. Они који неким обликом корупције нађу своје место у класи обично нису компетентни за послове којима треба да се баве и класна држава приступа разарању образовног система државе, тако што класа прави паралелни образовни систем, систем академија на којима некомпетентни појединци стичу или купују формалне компетенције. Компетенције стечене на образовним установама Образовног система немају никакаву вредност.

Задатак Јавног сервиса је да брани законити поредак државе Србије и да се одлучно бори против класног школства односно да се бори за укидање система академија који је подлога коруптивне државе. Молим вас, задатак државе је да заједници осигура сигурност, слободу равноправност и конкурентност а задатак јавног сервиса је да се бори за исте циљеве. Да би Србија била демократска држава нужно је

да постоје најмање два сукобљена политичка интереса и неко мора даноноћно да негује такав политички однос. То је задатак Јавног сервиса.

Да бисмо могли да расуђујемо о политичком простору нужно је тај простор учинити метричним. То значи да је нужно да се у сваком тренутку знају основне величине које омогућују извођење закључка где се Србија налази и у којем се правцу креће. Погрешним скупом величина које се објављују могуће је створити утисак о развоју заједнице, а да заједница уствари дегенерише. Скуп величина од значаја за стање заједнице треба да буде одређен у јавној расправи, а то је задатак јавног сервиса. Очит пример стварања илузије о развоју заједнице је употреба друштвеног бруто производа односно БДП-а. Уопште узевши БДП је економска величина која је у корелацији са величином економске активности заједнице и прихваћен је у глобалом економском систему. Међутим у светској заједници постоје заједнице (државе) које су извознице капитала и заједнице (државе) које су увознице капитала. Друштвено богатство заједница извозница капитала је веће од БДП -а, јер се придодaje богатство остварено профитом од изведеног капитала. Друштвено богатство заједница увозница капитала, а то је Србија, је мање од БДП-а јер профит од увезеног капитала се износи из Србије. Капитал иде тамо где остварује највећи принос. То значи где има најбољу а најјефтинију радну снагу, где су енергетски ресурси најповољнији и где је транспортна инфраструктура најбоља. Србија има најјефтинију електричну енергију у Европи а нити је технолошки најнапреднија нити има највеће енергетске ресурсе. Ко има корист од тога? Па наравно инвеститори и класа. Други пример стварања илузије о стању заједнице је спортска сцена. Срби су спортска нација пре свега у колективним спортовима. Ту је Новак Ђоковић изузетак. Успеси репрезентативног спорта су показатељ стања заједнице. Класа издашно подржава успешне спортисте. Дају се новчане награде, поклањају се станови које сви остали чланови заједнице морају да купе на контролисаном тржишту под врло неповољним условима. Ту пре свега треба апострофирати активности ЈП Дирекције за грађевинско земљиште Београда. Тако се покопавају начела равноправности и конкурентности. Шта остаје од назначених задатака државе? Остају само сигурност и (колективна) слобода. То је простор деловања класне државе. Кад за српски фудбал нема речи похвале онда се говори о женској одбојци. Женску одбојку играју даме, али српски фудбал не играју господа. Ту постоји нека истина. Добар показатељ стања заједнице је положај српског фудбала на светској ранг листи али не и разумевање те чињенице.

Од када је почело ширење заразе Ковид19 свакога дана знамо колики је број тестираних (узорака!!!), колики је број позитивних, колики је број умрлих од последица заразе Ковид19, колики је број на респираторима, колики је број пацијената на Ковид клиникама. За те исте категорије знамо и бројеве у земљама у окружењу попут спортских извештаја. Знамо чак да је најтеже стање у САД али није наговештено да ли се ради о злурадости или о саосећању. То је остављено појединцима. За то време не знамо колико се младих иселило из Србије, колико је углавном младих погинуло у саобраћају, колико је младих постало зависно од опијата или алкохола, колико младих тражи своју срећу у кладионицама односно коцкарницама. За заједницу, односно за грађане Србије од битног значаја је ефикасност државе и колика је цена те ефикасности. Јавни сервис треба редовно да приказује колико процената БДП-а се издваја за трошкове државе а колико процената БДП-а издвајају референтне државе. Разумљиво је да је просперитет заједнице већи уколико је трошак државе мањи.

За приказивање стања заједнице најбољи показатељ је елан витал заједнице. Није једноставно доћи до таквог показатеља. То није исто што и старост/младост заједнице, то је уједно и квалитет заједнице у биолошком смислу. То је и отпорност заједнице на заразне бактеријске и вирусне боести, свест заједнице о самој себи као и свест о месту у глобалној заједници. Такође то је и способност заједнице за научни и технолошки напредак. Спортски рекорди су посредан показатељ напретка заједнице у биолошком смислу, уосталом то је идеја олимпизма али напредак технологије мења квалитет спортске опреме тако да се спортски резултати остварују у промененим условима. Значајан је утицај медицине спорта или другим речима допинг. Игре лоптом су нешто друго, то је простор забаве, бизнис и политике спорта. Погледајте са стране спортске преносе и реците ми шта уствари видите? Тај поглед са стране је задатак Јавног сервиса.

Србија данас граби напред у прошлост. Србија је жртва политике историје. Академија наука и уметности Србије у свакој прилици наглашава да је држава Немањића била златно доба српске државе, а томе се придружује и РТС односно јавни сервис. Молим вас, у време Немањића постоје етничке али не и националне заједнице. У тој држави су живели Срби, Грци, Арбанаси и друге етничке заједнице. Из дана у дан ми се ослобађамо комунистичког наслеђа тако што преименујемо улице хероја партизанског ослободилачког рата у улице краљева, кнезова, принцеза, краљица па и српских владара. Ослобађамо се брозизма да бисмо ушли у слобизам, ослобађамо се слобизма да бисмо ушли у феудализам. У том смислу у садашњем сложенем политичком и безбедносном тренутку потребно нам је јединство које је услов за опстанак и развој Србије. Јединство чега, да ли се мисли на јединство класе или на јединство заједнице, да ли се мисли на опстанак класе, или опстанак заједнице, да ли се мисли на развој класе или развој заједнице???

Доктори/Професори/другови/господо - одговорност Програмског савета РТС-а, лична и колективна, је огромна. У начелу, није могуће тврдити да је демократска држава успешнија од аутократске државе. То зависи од много чинилаца које можемо разумети као светски тренутак. У садашњем светском тренутку доминантне су аутократске државе али правац развоја доминантно је у правцу демократских заједница, слободног тржишта и либералног капиталистичког начина производње. Оправдано је размислити коме такво стање одговара?

Задатак јавног сервиса је да у сваком тренутку осигура услове који омогућају да сваки појединац у заједници, има свест о сопственој одговорности за будући развој Србије. Нормативно Србија је грађанска, парламентарна, демократска заједница, а уствари је ауторитарна држава. Само личним учешћем у доношењу политичких одлука можемо спречити да властољубива мањина влада демократском већином. Да бисмо се решили правног nihilizma и телефонске правде, без обзира на личне рефлексије по питању аутократија/демократија, нужно је бранити уставни поредак заједнице, републике Србије. То је задатак Јавног сервиса.“

Вељко Петровић, veljko.petrovic10@gmail.com износи следеће предлоге:

РТС 1

- Комплетан „ремонт“ Информативног програма (Дневник 1/2/3). Потпуно је неприхватљив апологетски однос према владајућој партији. Оставите то Пинку и осталима који то морају / хоће... Ви сте Јавни Сервис и одлично знате како то треба да се ради!

- Укидање „Београдске Хронике“ за све гледаоце који не живе у Београду. Уместо тога продужити емисију „Региони“.

- Дати шансу релевантним опозиционим странакама да самостално износе своје ставове о свим друштвеним темама које бисте ви дефинисали.

- Увести дебатну емисију са кровном темом нпр. „Српска Културна Политика“, где бисмо на 1 месту могли да чујемо дијалог/полемику водећих интелектуалаца „Прве“ и „Друге“ Србије.

- Емисија о младим и успешним нашим људима - у/ван Србије

- Прекините 100 пута емитовање истих серија/филмова у преподневним терминима. Ако немате ништа боље, боље на истом каналу пуштајте програме РТС 2 / РТС 3 или кабловски РТС по избору (музика / позоришне представе / ...)

РТС 2 / РТС 3 / РТС Кабал /

Свака част, чиста десетка!!!

Радио - РБ 2 (Радио - РБ2 слушам већ 30 година):

- Генерална препорука - за све „говорне“ емисије - скратите музику и рекламе, одузимају пуно времена вашим гостима да кажу оно за шта су позвани у емисију

- Демократски Без Муке - обавезно вратити ову емисију (у оригиналном или сличном формату). Након укидања ове емисије, и сами видимо где нам је отишла демократија. Свакако треба да остане у склопу „Путеви Сазнања“. Мислим да нам ова емисија никад није била потребнија! (Наравно са г-ђом Душанком Петровић!)

- „Агора“ - апсолутно најбоља емисија на РТС уопште. Молим Вас вратите је на формат од 120 мин, толико је то важна емисија! Не верујем да емисија „Вечити Други“ не може наћи неки други термин (ако уопште има довољно слушалаца...). Сво поштовање за г-ђу Снежану Бићанин!

- „Гозба“ - сјајна емисија. Ја сам као инжењер толико тога научио из филозофије... Мала сугестија за сјајног г-дина Лукића: ако је могуће да буде мало више емисија о актуелностима у свету, али наравно из филозофске перспективе (у 2020 то су нпр. биле емисије са Н. Цветићанином или са Љ. Кљакићем). Мислим да је у овом периоду то јако важно, и да филозофи имају и те како шта да кажу о актуелном тренутку.

- „Степеник“ - било би добро да чујемо емисије и о књигама које су објавили аутори националне / суверенистичке оријентације (не само аутори из Србије). Наравно на исте / сличне теме које ова сјајна емисија обрађује годинама... Г- ђа Светлана Јајић - право решење за ову емисију, свака част!

- „Речено и Прећутано“ - важи само за емисије средом (г-дин Р. Пантовић) - ако је емисија замишљена као дијалог, било би добро да више не слушамо само госте који се слажу око скоро свега, већ да почнемо слушати и мало полемике. Можда би баш у овој емисији могли да слушамо полемику водећих интелектуалаца „Прве“ и „Друге“ Србије???

- „Спорови У Култури“ - чиста десетка, поготово за г-ђу Мелиху Правдић! У овој емисији годинама слушамо највише полемичких дијалога! Свака част!

- „Неонска Дуга“ - мало више домаћег рока. Мало чешће емисије о годишњицама важних албума. Мало више британског / европског, а мало мање америчког рока.

Вулета Стевановић, vuleta878@gmail.com, како верује да је за ствараоце програма много делотворнија критика него похвала, те као готово обичан конзумент, како наглашава износи следеће:

„Велики сам поштовалац радија као медија, и памтим добра стара времена кад се из мањка радио станица рађао квалитет, када се у борби, али не за слушаоце него за квалитет, а ово прво је исходиште овог другог, између Студија Б и Београда 202 изродило много одличних радијских новинара, водитеља, уредника, за које је у неком времену било незамисливо да промене табор. Када се медијски простор, нарочито у време дивље изградње радио станица, отворио за огроман број истих, дошло је до срозавања сваког квалитета. Радио Београд има обавезу, у име професије, у име традиције, да задржи квалитет, да се не присећамо како је некад било, него да причинамо како је сада- најбоље. Али, да ли је.? Ево, управо док ово пишем на Првом програму Радија иде „емисија„ Поп карусел“. За дивно чудо дивна музика ево већ други сат. 08.01

око 18.30. Евеергрин, лагани поп, примерено послеподневном термину. И само глас, лепи, Катарине Епштајн. Глас у смислу да најаву, подсети да је у току двосатна емисија и пожели пријатно после подне на крају. Знам да је музика категорија о којој се може причати по принципу свиђа ми се или не, али тешко је негирати чињеницу да ови послеподневни часови јесу управо за такав звук, а не за оно што је било у истој емисији 23.12, а морам рећи и у већини других, Дарквуд даб и песма „Запремина тела није довољна“..Ако ваши уредници не знају ту песму послушајте и замислите слушаоца, а верујем да би свако ваше истраживање показало да су то углавном старији од 50 годиуна, дакле слушаоца како у рецимо 17 сати ужива уз „Запремину тела“. Ова узгредна, не доказана претпоставка да су слушаоци Радио Београда старији људи, произилази и након слушања, рецимо Постновогодишњег квиза или Квази квиза, када су се у програм јављали слушаоци да уз свестрану помоћ двоје водитеља некако одговоре на питања, о бабабама, о жабама, о свему и свачему. И добију награду. Нико млађи од 50. Све фини људи, мало старији па им није до „зезања,“ на Сашин начин. Милена, дама, одмерено, културно, без Индексовских фора...Наравно, ја само мислим да све треба сместити у своје време, а можда и на одговајући програм.Кад то кажем искрено мислим да је таквој музици, па и њеном музичком ментору, Катарини Епштајн, место на Београду 202., а не на Првом програму.Када сам код овога први, баш би ме интересовало да неко објасни који је званичан назив –Први програм Радио Београда, или Радио Београд један ? Чини вам се то исто ? Ако јесте зашто у једној емисији, као рецимо Цингл, чује се прва варијанта, а у следећој друга, или још боље у истој емисији и један и други назив. Неки водитељи говоре Први програм, неки Радио Београд један. Још мало на тему музике, генерално. Превише рока, премало попа, превише аренбиа, превише музике на енглеском, а премало, рецимо, на српском. Када сте, осим можда у неком поноћном термину, емитовали Здравка Чолића, Бисеру, Зафира, Микија...Дугме, Галију, Кербера..., а не усуђујем се да спомињем неке из бивших република. Зашто је протерана домаћа музика, генерално.? Набројаних или неких других певачи. Наравно, нисте ви цубокс, нити треба да будете, али као национални радио ваља мало повесати рачуна о музичкој матрици. Како може у Поп каруселу за Божић да иду старе, народне песме, а не може други дан ? Онда, додуше не би био Поп карусел. Или током дана, такозвана народна, само у „Каравану“ ? И завршно питање, да ли је „Поп карусел“ емисија или лепо спакован назив за музичко поподне, останите на нашим таласима уз музику коју смо за вас изабрали...Или тако нешто. Дубоко сам убеђен да емисија има најавну шпицу, разараду - а то су гости са којима се разговара или уживо или су снимљени, па ако је музичака емисија онда су гости музичари и на крају одјаву. Или је изговор у корони ? Као, сви су не дај Боже помрли па нема са ким да се разговара, нико не тезгари па немамо о чему да причамо ? Нема ни спорта, па има сећања на спорт оних старих асова. Тешко је себи наметнути / или то неко други ради/ темпо да сваки дан сат или два радиш емисију са гостима, па, ако је тако, боље је једом недељно добра емисија на актуелне мизучке теме, рецимо ради представљања младих неафирмисаних или мање афирмисаних музичара, него емисија која се оглашава шпицом и цингловима сваки дан, а ретко кад има говорне садржаје. А нема ни музичких фестивала Катарини омиљених. Једно лето сам провео у болници и редовно слушао цео дан Радио Београд /понекад мазохистички/ и сећам се Поп карусела. Поштовани слушаоци, ево, уживо само за нашу емисију, гошћа уредница фестивала у Никшићу који почиње за десет дана..... Онда после пар дана исто. Иста гошћа на телефонској вези - пет дана

уочи фестивала, па три дана, па- ево- данас је отворен величанствени музички догађај у Никшићу, а онда иде сумирање утисака. Поштовани слушаоци пре два дана завршен је фестивал...па опет све исто само сада са утисцима. Проверим, никаквог повећања броја путника из Београда и Србије није било тих дана у правцу Никшића. Натегнуто, а мирисало ми је и на нешто приватно. Тако би могло да се ради и са осталим емисијама, данас немам госте-саговорнике, нисам спремио/спремила/ тему нека иде шпица, цинглови и за радио спанасоносно решење-музика. А кад већ говорим о емисијама данима после Нове године нема емисије у 17 часова, У овом тренутку, коју је обично водила и уређивала /одлична/ Ивана Прибићевић ? Заслужени зимски новогодишњи предах? Па има вас доста , зар сте сви на одмору? Или лоша прогноза да неће бити довољно и догађања у данима иза Нове године ? Баш је досадно ових дана, у Америци замало државни удар, у Хрватској земљотрес, а код нас прислушкивање једног човека. Идемо даље, ако сте доведе и стигли.

Емисија „Караван“. Мењате водитеље, али резултат исти, лоше. Пре свега хумор, а то јесте хумористичка емисија. Хумор често приземан, неуједначеног квалитета. Понекад за неверовати, као недавно, алузија на вероватно године и претпостављам изглед Душке Јакић, која је потпуно непримерено употребљена у једној лошој хумористичкој папазјанији. Ниво хумора је потпуно неуједначен, у зависности ко је аутор. Верујте, није тешко наћи у разним енциклопедијама, фала Богу на интернету, добре афоризме, кратке ефектене вицеове, да засмеју, да орасположе, ако већ немате квалитетне сценаристе. Ја имам утисак да ту емисију одржавате у животу само ради дуге традиције, а преваристе се па почесте да пуштате секвенце од пре 60 година...кад оно...далеко бољи хумор од овог данашњег, али иза онога се види рад. Неколико одличних глумаца, сценарио на коме се итекао радило, фино уснимљено, духовито и за оно време храбро. Ово данас...Да ли је могуће да Радио нема новца да плати квалитетније сценарије, да распише јавни конкурс, па на крају, ако баш треба, замени и уредника. То често зна да буде решење, јер нови човек хоће да се доказује, да гризе, што би се рекло.

Шта памтим ? Слушао сам у децембру репризу емисије о Михаилу Пупину коју је урадила у Идвору са локалним кустосом, иначе професором универзитета у пензији, госпођа Никић, ако се не варам..Жао ми је што овога тренутка не могу да се сетим имена, али знате ви о коме се ради. Две новинарке које често иду по Србији и праве емисије са разних места. Сећам се једне репортаже из Смедерева, са причама о железари. Како је све почело...е, то су праве ствари и тиме треба радио да се више бави. Репортажа са лица места, нешто као например фантастични Бора Отић у емисији Петказање, на ТВ Војводина. У коју год кућу да уђеш у Војводини имаш прилог, само ако знаш да гледаш оком камере и да питаш. Радио би исто требало да ради, јер има магију више баш зато што нема камеру. Микрофон, реч и наша перцепција тога што чујемо је сасвим довољно. Али то није салонски посао, то није само седење у редакцији, телефонирање и হাসкање са гостима у студију.

Радио има одличне спикере, водитеље и велики број новинара које је лепо чути због гласа и дикције којом владају. Зато је недопустиво да се у вестима у 15 сати чује у прилогу новинарке Тање Вујисић да не зна редне бројеве, па каже 4 ватрогасаца, 2 километара. 04. јануар вести у 15 сати. Њен прилог о догађајима на Косову, нека врста ретроспективе, ничега актуелног, све старо. Додуше прилог добро скоцкан, пуно

кратких изјава разних актера, али читање на нову дјака у основној школи. Слушање вокале где треба и где не треба, наглашавање на погрешним местима, продужавање самогласника на крају речи после које дође зарез. Волео бих да то преслуша њен уредник, кад већ то није урадио пре емитовања. То није стандард Радио Београда, или не би смео да буде.

Ноћни програм као да је занемарен, доминирају музичке емисије, најављивање читавих музичких блокова. Сматрам да кад већ сви други ноћу пуштају само музику, да Радио Београд не би требало да следи те јефтине трендове него да се потруди и обезбеди сваке ноћи макар у термину од 24 до 02 интересантне госте, било уживо било да су снимљени. Много је добрих глумаца, певача, доктора, спортиста, и да не набрајам. У свим занимањима има добрих саговорника који би имали шта занимљиво да испричају.

Само још пар речи о телевизији. Као прво, најбољи програм био би кад би се од три –Првог, Другог и Трећег канала, миксом одабраних емисија направио један канал. Иста примедба као и за радио, неких емисија час има, час нема. Четвртом у 9 / 21 час/ има осим кад је нема, исто и „Упитник“. Разлог празници, дуги. Спајање Нове године са Светим Савом. Најбоља Информативна емисија је ОКО, забавна – Слагалица. Најбоље из културе - емисије Бориса Миливојевића.. Новогодишњи програм-већ виђено. Музика-рециклирање старих снимака, филмови - то већ и врапци знају. „Тесна кожа“, „Лепа Брена“, „Зона“. Шта би са филмовима из серије „Луде године“, или како већ беше, Чалића.? Да ли је могуће да ТВ не може да изађе из тог шаблона, или још боље шта би се то тако страшно десило кад Први програм ТВ не би био први по шери, по уделу, па нам дао и неки други стари филм, или неку другу стару серију /а има их / по цену да га на тим тако важним топ листима претекне нека комерцијална ТВ, која по дифолту то и јесте - комерцијална.? А то није увек мера квалитета. Не кажем да поменути филмови и серије нису добри, него да их не треба емитовати за празнике баш сваке године. Што би рекао један –шарајте мало.

На тему кадрова. Док Рада Ђурић није самоиницијативно прешла на другу ТВ /хвала јој на томе/ изгледало је да на над „Београдском хроником“ две водитељке имају монопол, да је то њихов приватни програм. Као, нико то не би могао да ради боље од њих. Па се испостави да баш и није сва тако, него да се ради о инерцији, не замерању или шта су већ уреднички критеријуми по којима неко толико дуго ради једно те исто, једно те исто. Што није добро ни за онога ко то ради, ни за саму ТВ, а ни за нас гледаоце. Постаје досадно, иритирајуће. Рада је покушавала да на истој ТВ ради и неке друге ствари и најбоља је била као домаћин, водитељ, сваби за памћење.“

Мара Рајић,Рума, mararajic956@gmail.com, обраћа се РТС уредништву са молбом за отварање једног посебног канала за спорт, *РТС спорт* : „Ми грађани Србије не треба да зависимо од воље неких људи, власника медија, па да не можемо да гледамо нашег Нолета и остале тенисере, наше дивне остале спортисте у појединачним и колективним спортовима. Желим баш све тениске турнире на каналу РТС да гледам! “

Аца Божић, Пирот, Николе Пашића 43., acabozic1952@gmail.com износи:

1. Избацили серије или филмове са високом дозом насиља и криминала из ударних термина. Ако баш морају да се приказују нека то буде после 22 часа када нам већина деце буде већ у кревету.

2. Спортски преноси су одлични, једино нам недостају фудбалске утакмице наше репрезентације. Учините шта треба да тај крупан недостатак буде отклоњен.

Дуња Капларевић, дипл. политиколог информисања и комунологије quinsekap@yahoo.com, захваљује на пруженој могућности да грађани бар на овај начин учествују колико-толико у креирању програма РТС-а као институцији која обликује јавно мњење и умногоме утиче на креирање мишљења и понашања наших суграђана:

„Сложићете се - ФИЛМСКИ И СЕРИЈСКИ програм вам је очајан!. Сваку Нову годину проведемо уз „Жикину династију“ и филмове Лепе Брене. Зар не можете боље од тога? То су свакако култни забавни филмови, али претерали сте! Одлично је освежење ново издање серије „Камионије д.о.о“ иако се види да је серија на брзину монтирана. Нашем народу, који је врло депресиван недостају такве серије, које ће да нас орасположе, забаве, а не серије и филмови какав је „Клан“, „Мочвара“ и томе слично, које потенцирају насиље, убиства, окршај мафијашких кланова. Кома је потребан такав садржај? Васпитавамо децу и омладину да буду насилна, дајете им погрешне узор и идеале. Да сте консултовали бар иједног психолога, објаснио би вам како сцене пребијања, ломљења костију и пендречења утичу на људе. Зашто не направите емисије забавног карактера са скечевима, какве су правили „Седморица младих“ и „Рокери с Мораву“ Такве емисије би биле пун погодак. Снимајте и пуштајте серије као што су биле „Лисице“ као што су ситкоми какав је Андрија и Анђелка и томе слично. Ако већ нешто репризирате, репризирајте америчку серију „Север-југ“ па чак и стару „Династију“ иако на Фокс-у може да се погледа и нова верзија „Династије“. Прави погодак бисте направили, ако бисте откупили бар две, три сезоне серије „Др. Хаус“ јер је изузетно била гледана, а медицинске теме итекако занимају наше суграђане. Али, по могућству да је емитујете у 21 час, а не у 00.00. Видећете да су на ТВ Прва гледане серије „Ургентни центар“, „Игра судбине“, „Тате“.....

Потребно је да будете ОБЈЕКТИВНИ, па вам је потребна емисија са округлим столовима и дебатама из свих политичких партија и организација, а не само владајућих.

Направите кратку емисију, која ће се бавити анкетањем грађана, на све важније теме, где ћете уз помоћ графикана објаснити и показати, шта то наше суграђане занима, како размишљају, како се осећају и слично. Можете им постављати најобичнија питања из свих области и сфера науке, медицине, политике, образовања. Таква емисија би уз добар концепт била занимљива и гледана. На неким интернет порталима, видећете, постоје анкете, које људи обавезно попуњавају.

Ако већ извештавате о значајним темама из градова, укључите нас новинаре који радимо у унутрашњости, као дописнике или извештаче, јер смо ми на лицу места и упућени смо у догађања, а не да чекате да се новинар који је задужен за један округ,

једном у годину дана, сети да постоје и остале општине у његовом округу. Када је новинар Лазаревић, из Ваљева, извештавао шта се дешава у Љигу, Лајковцу, Убу, Осечини, Мионици? Његови прилози су углавном из Ваљева, ако и то пустите, када неко то одобри. Да не говорим о другим мањим општинама широм Србије.

Похвалила бих емисије „РТС Ординација“, „Гастрономад“ са Катаринином Петровић, „Слагалицу“

Што се тиче музичког програма, могли бисте између емисија да пустите и неки спот (домаћи или страни) и да вратите *Топ листу*, као што има Радио 202, или као што је сте имали некада, за време старе Југославије. Тиме бисте привукли омладину.

Емитујте и кратке цртане филмове, пре Слагалице, као некад у наше време.“

НОВОСАДСКА НОВИНАРСКА ШКОЛА,

проф. др Дубравка Валић Недељковић, dnvalic@gmail.com

Сматрајући да су јавни сервиси јавно добро од изузетног националног значаја од 2006. када су јавни сервиси почели да раде на основу Закона о радиодифузији (2002) ННШ сваке године, а посебно у изборним годинама, мониторује рад јавних сервиса (РТВ и РТС) као и других медија. Некада је у фокусу мониторинг само предизборна кампања, други пут нека друга тема као што су на пример култура у програмима јавних сервиса, спорт у програмима јавних сервиса, испуњавање стандарда јавних сервиса у целокупном програмском садржају, о медијском сектору у емисијама јавног сервиса - медији о медијима, извештавање о тероризму и екстремизму, извештавање у кризним ситуацијама и тако даље, а некада је реч о мониторингу једне емисије као заокруженог формата унутар којег се пласирају различити садржаји. Сви извештаји су јавно доступни у е-публикацијама на сајту www.novinarska-skola.org.rs.

Циљ континуираног мониторинга је трансформација државноцентричног РТС у јавни сервис Србије, као и задовољавање стандарда РТС и РТВ у испуњавању јавног интереса, као и права грађанина да зна, односно поштовања Закона о јавним медијским сервисима (2014) и Кодекса новинара Србије (2015) у информативном, образовном, културном, спортском, забавном дечијем програму, као и специјализованим програмима намењеним различитим циљним групама са фокусом на маргинализоване заједнице и националне мањине. Метода мониторинга је квантитативно-квалитативна анализа садржаја, као и критичка анализа дискурса, затим компаративна и дескриптивна метода уз посебно укључивање контекстуалних информација (друштвено-политички контекст, економски контекст, културолошки контекст, контекст публике, контекст самог медија и контекст формата емисија које се анализирају) у научно-истраживачко тумачење резултата и дискусију.

За 2020. пажњи у јавној расправи препоручујемо два истраживања: Кога су медији изабрали... а шта су партије нудиле у традиционалним медијима и на друштвеним мрежама? и Медији о медијима.

Цитати из публикације: Кога су медији изабрали... а шта су партије нудиле у традиционалним медијима и на друштвеним мрежама? Мониторинг медијског

извештавања, промотивних политичких ТВ спотова, објава политичких партија на Фејсбуку као и објава кандидата на Твитеру у предизборној кампањи за локалне, покрајинске и парламентарне изборе 2020. на српском и мађарском језику.

У оквиру овог истраживања анализирани су, између осталог, централне информативне емисије РТС-а и телевизије Н1 свакодневно од 20. маја до 18. јуна 2020. Анализирано је укупно 30 Дневника РТС1

Линк ка извештају: <https://www.novinarska-skola.org.rs/sr/wp-content/uploads/2020/10/Zbornik-radova-Izvestavanje-o-predizornoj-kampanji-26-10-2020-pregledano.pdf>

Упоредна анализа централних информативних емисија РТС и Н1 без сегмената о предизборној кампањи

Дескриптивно посматрано Н1 и РТС су аудиторијуму представиле у посматрамном периоду две различите Србије. За Н1 борба против коронавируса је имала низ мањкавости, афере су смењивале једна другу, привреда (погони страног инвеститора) која је радила није довољно водила рачуна о здрављу и безбедности радника што је доприносило порасту заражавања Ковидом-19. Нетранспарентност трошења средстава за медицинску опрему била је тема само на Н1, као и вест да је Институт за јавне политике Бебе Поповић добио три милиона за промовисање нове лабораторије за праћење стања вода, земље и ваздуха (03.06.2020), о отпуштању радника и затварању погона страних компанија такође је било речи у Н1, али не и на РТС, али зато ова телевизија није емитовала између осталог доделу признања припадницима војске који су се посебно истакли у борби против коронавируса, повећање ИПА фондова за Србију. РТС није извештавао о нападима на новинаре, а посебно на процес Југослава Ћосића уредника Н1 против Курира, као и о томе да је Телеком купио Коперникус и да ли је држава платила исувише за ову аквизицију, али је обележила светски дан безбедности хране, а Ана Брнабић се посебно залажила против насиља над децом поводом Дана против дечијег рада (10. јун). РТС је забележио и изјаву Дарије Кисић Тепавчевић 8. јуна да ће око 10. јула бити последњи заражени од ковида у Србији. На жалост, врло брзо стварност ју је демантовала врло тешком ситуацијом и управо око тог 10. јула у Србији је било око 3.339 активних случајева заражености Ковидом и број оних на респираторима са тешком клиничком сликом износио је 130.

Чак се и спортски блок разликовао. Н1 је указивала врло ангажовано на погубност организовања фудбалских дербија, а РТС је о томе извештавао као о изузетном подухвату Србије која се прва у Европи одважила да организује спортске догађаје са публиком. Када је реч о Адрија туру који је организовао Новак Ђоковић, РТС је томе посветио изузетну пажњу од саме најаве до праћења мечева, а Н1 је на самом почетку догађај игнорисао, а касније минимизирао да би о појави заразе коронам на наставку турнира у Задру извештавао са дужном новинарском пажњом. РТС је фактографски и лаконски извештавао о појави заразе на турниру, колико се морало. Исти догађаји, супротни фокуси.

РТС се уопште није бавио притисцима на новинаре нити важним наградама које су новинари других медија добили чак ни из професионалне солидарности.

Јасно издвојени сегменти информативне емисије који се односи искључиво на предизборну кампању у Дневнику РТС-а

У предизборном блоку РТС је објављивао искључиво протоколарне вести и материјале које су листе слале. Може се рећи да на тридесетогодишњицу парламентаризма јавни сервис није пронашао утиковит формат за извештавање о предизборним активностима у контексту пандемије и контроверзних друштвено-политичких прилика, снажне функционерске кампање владајућих политичких елита које су Ковид-19 препознале као идеалног савезника у предизборним активностима које то на експлицитном нивоу нису биле, али на имплицитном су се развиле у пуном капацитету. У изборном блоку РТС који су грађанима понудиле листе на којима је било, подсетимо 40% жена, говорило их је свега 19 кандидаткиња, са укупно 42 цитата (кандидати су цитирани 263 пута), што чини свега 13 одсто од укупно 305 објављених цитата. Најприсутнија је била председница Српске странке Заветници Милица Ђурђевић Стаменковски, као и у узорку Н1, која се директно обраћала бирачима на Првом програму телевизије РТС у Дневнику 2, 14 пута у току узоркованих месец дана предизборне кампање.

Дакле кампања није била праћена из новинарске перспективе чији је циљ да се бирачи оснаже аналитичким и критичким информацијама и тако свесније и савесније дају свој глас опцији која задовољава њихове потребе, већ је објављивано само оно што су партије сматрале да им иде у прилог, те је тако предизборни блок био у суштини отворено рекламирање листа, чак не ни самих кандидата, а јавни сервис је радио у корист учесника у изборном циклусу 2020, а не у корист бирача.

Цитати из публикације: Медији о новинарима и медијима

Како би се установило да ли и у коликој мери медији сами подстичу и омогућавају јавну дискусију о трансформацији медијског система Новосадска новинарска школа је спровела мониторинг објава медија, медијских удружења и регулаторних тела у којима је тематизован проблем самог извештавања о медијима и положају медијских радника. Како би се установио тематски фокус, начин обраде тема и мотивисаност за извештавање о медијима формулисан је јединствен кодни протокол, са 12 категорија и 101 варијаблом. Мониторинг је обухватио временски период од 1. августа 2019. До 31. јула 2020. године, током ког је праћено извештавање пет штампаних медија – Блиц, Вечерње новости, Куир, Информер и Данас, и четири веб портала – РТВ, РТС, Н1 и Пинк. Праћене су и анализирани објаве на сајтовима удружења новинара – Удружења новинара Србије (УНС), Независног удружење новинара Србије (НУНС) и Независног друштва новинара Војводине (НДНВ), као и на сајтовима регулаторних тела – Савета за штампу и Регулаторног тела за електронске медије (РЕМ).

Истовремено да би се употпунили квантитативни подаци и добила додатна перспектива о слободи медија и начину извештавања под притисцима спроведена је фокус група са новинарима различитих медија који раде у различитим градовима у Србији и са другачијим степеном и врстом професионалног искуства.

Закључци изведени на основу фокус групе инкорпорирани су у е-публикацију са компаративним извештајима, као и завршном дискусијом са препорукама доступним на сајту Новосадске новинарске школе од 17. јануара 2021.

РТС

Квантитативно/квалитативном нализом садржаја је утврђено да је у периоду од 1. августа 2019. године до 31. јула 2020. на веб порталу РТС-а објављено 262 текста која су се бавила медијима и медијским слободама и новинарима.

Како и када РТС извештава?

РТС је на сајту о медијима и новинарима у највећој мери, тачније у 79 одсто случајева пласирао текстове који су настали на основу актуелних догађаја – таквих је било 194 (Графикон бр. 1). Медијски иницираних текстова је било 42, а РТС је са псеудодогађаја, односно оних који су организовани само за медије, извештавао 24 пута, док су две објаве на њиховом сајту настале у сврху промоције.

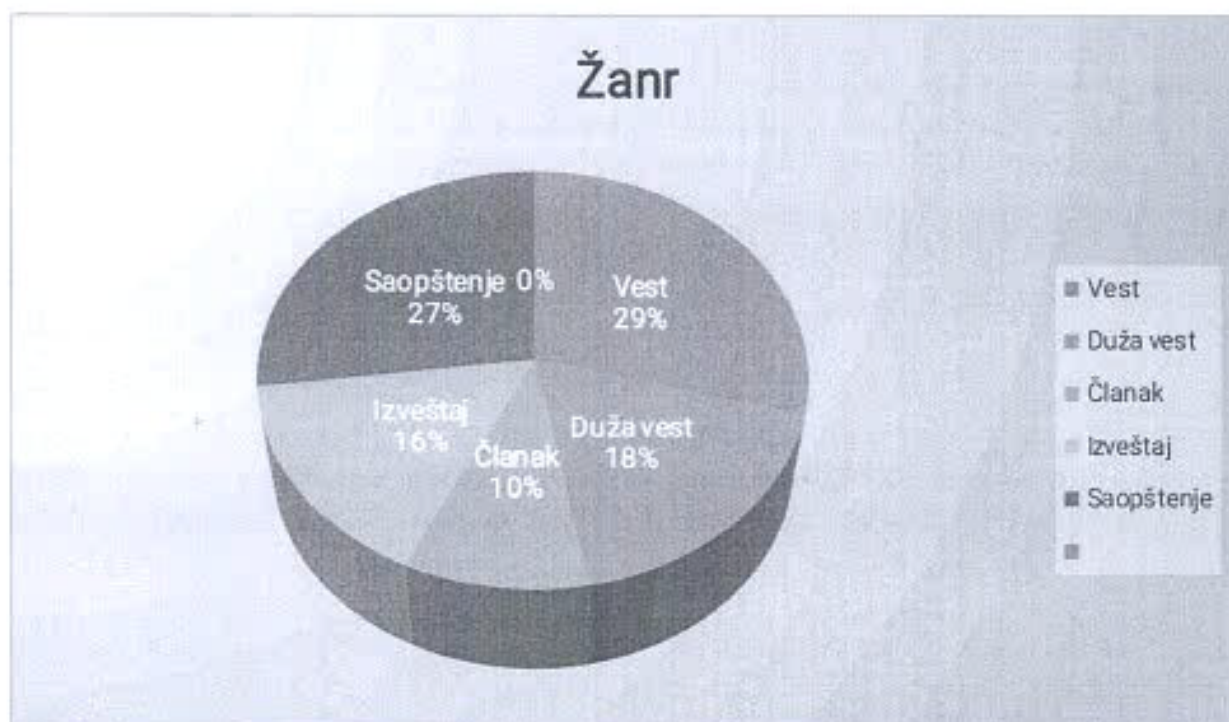

Графикон бр. 1: Повод за извештавање о новинарима и медијима

Графикон бр. 1: Повод за извештавање о новинарима и медијима

Овде треба нагласити и да је 70 текстова пласирано кроз кратке вести, а чак 65 кроз саопштења. У жанровској структури (Графикон бр. 2) њихових текстова даље предњаче и дуже вести, којих је било 43, затим и 38 извештаја. То свакако не може да буде добра пракса јер, ако се узме у обзир да је било тек 24 чланка (од укупно 262 текста) у анализираном периоду долази се до закључка да се РТС не бави често овим темама представљајући их кроз фактографске новинарске жанрове, који омогућавају да се аналитичким и истраживачким приступом представе одређене појаве и стања у

друштву. Недостаје чланака који би се из више различитих углова бавили стањем у медијима, а у којима би саговорници потенцијално понудили одређена решења на евентуалне проблеме у медијском окружењу. Осим тога, чланак као новинарски жанр омогућава медијима да се критички осврну на појединости о којима извештавају.

Grafikon br. 2: Novinarski žanrovi u izveštavanju o novinarima i medijima

Графикон бр. 2: Новинарски жанрови у извештавању о новинарима и медијима

Овакви резултати даље говоре и да РТС пласира текстове који се баве новинарском професијом и стањем у медијима и медијским слободама најчешће онда када их покрећу други. Тачније, услед неких унапред организованих догађаја или дешавања и стања у земљи, када је најчешће преносио саопштења или вести других медија и удружења новинара.

Недостајало је више текстова које би РТС самостално иницирао, јер би то значило да као јавни сервис овај медиј покреће дискусије о новинарима и медијима у земљи, али и иностранству и поставља медије и слободу говора као веома важне стубове демократије на друштвену агенду. Овакву праксу добро илуструје извештавање о хапшењу новинарке портала Нова.рс Ане Лалић, која је лишена слободе јер је објавила текст са тврдњама о стању у Клиничком центру Војводине током пандемије коронавируса до којих је дошла. У анализираном периоду РТС је случају хапшења новинарке посветио тек четири текста. На порталу РТС-а најпре није објављено да је новинарка ухапшена, нити је био објашњен контекст овог догађаја и последице које може да изазове. Пренесно је само саопштење Удружења новинара Србије (УНС) у којем се захтева хитно пуштање новинарке на слободу, а потом и објављена вест да је она пуштена из притвора. У тој вести, чији је РТС аутор, пренесена је незванична информација да је новинарка пуштена из притвора, а у другом делу вести објашњено је зашто је ухапшена.

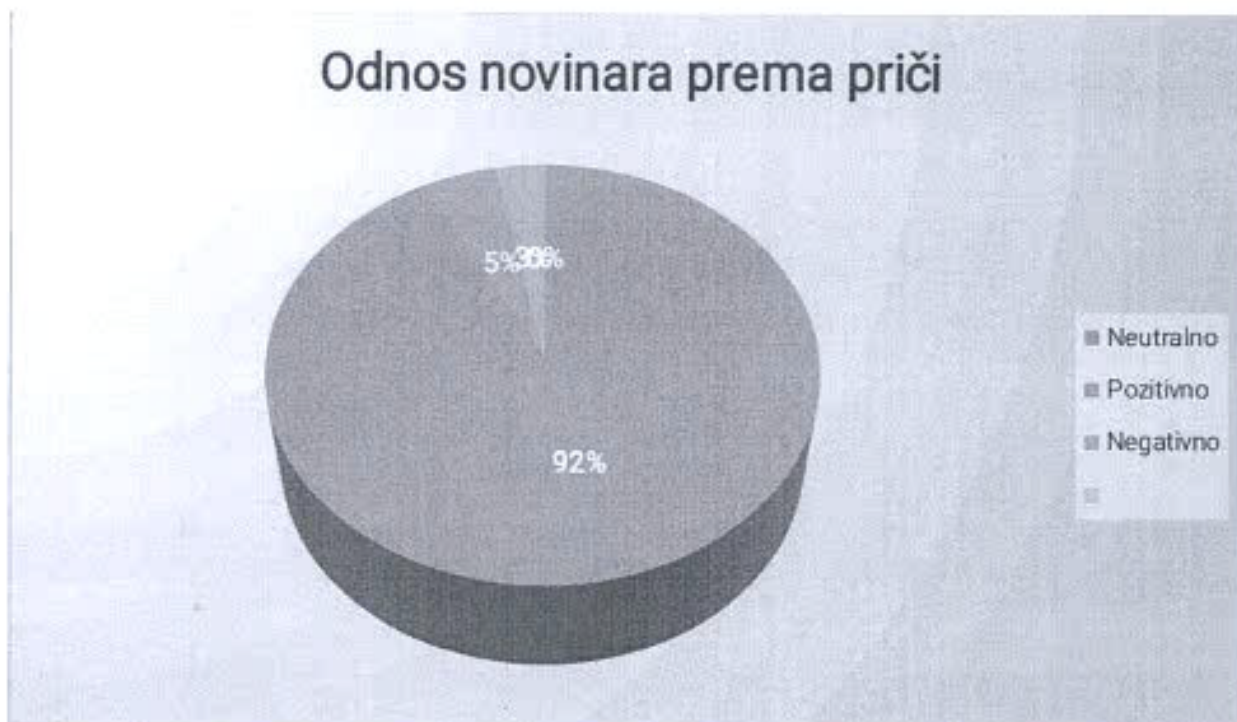
Иако је анализом и праћењем других медија утврђено да су се о овом случају изјашњавали и представници власти на челу са премијерком и председником републике, али и опозиције, као и страни званичници и институције и они који се боре за права новинара, РТС није известио о даљем току овог случаја. Пренета је тек вест агенције “Тањуг” да је скоро месец дана касније кривична пријава, која је најпре подигнута против ове новинарке, одбачена. Може се закључити да јавност која посећује и чита само РТС-ов сајт остаје ускраћена за цео ток овог случаја, да није сазнала у међувремену да је против новинарке покренут кривични поступак, нити су пренете њене изјаве о целом случају, иако се Ана Лалић огласила у јавности након хапшења. У тексту који је објављен 2. маја, тачније, дан пред Светски дан слободе медија, а који је између осталог садржао УНС-ово саопштење, Ана Лалић је четврти пут споменута на РТС-овом сајту, али тек као пример хапшења новинара као свеобухватан осврт на стање у српским медијима и УНС-ове оцене слободе говора.

Стиче се утисак да уредници РТС-а не прибегавају да самоиницијативно покрећу теме и детаљно их разлажу.

Неутралност у извештавању (Графикон бр. 3) РТС је показао у 91 одсто анализираних текстова. Позитиван однос према причи примећен је у пет одсто, а негативан у три одсто текстова током једногодишњег истраживања. Негативан тон у причама примећен је у текстовима које је РТС посвећивао вербалним и физичким нападима на њихове новинаре (попут напада на новинара и сниматеља РТС-а током протеста због епидемиолошке ситуације у земљи и најаве поновног увођења полицијског часа у јулу 2020. године), али и блокаде зграде тог медија током протеста 2019. године које је организовало удружење „1 од 5 милиона“. Овде се као пример негативног односа прима прича, ипак, пре свега, мора дати пракса којој РТС у последње време тежи, а то су отворена писма која упућује другима.

Тако је нпр. РТС 12. новембра 2019. године објавио саопштење под називом „РТС не верује „Данасу“ у којем се наводи да је „редакција Данаса на делу показала зашто је сматрају „опозиционим таблоидом“. РТС је заправо отвореним писмом реаговао на текст објављен у том листу јер се позивају на одређено истраживање о поверењу у медије, а у којем закључују да 33 одсто грађана у земљи не верује РТС-у. Овај медиј у отвореном писму критикује „Данас“ тј. његове уреднике, јер су извукли наслов из контекста и даље наводи да је јасно да „грађани Србије много више верују свом јавном медијском сервису него опозиционом таблоиду и његовој провладиној браћи“.

Оваква пракса се не може сматрати добрим стандардом за медиј типа јавног сервиса. Не само што се тиме подстиче сензационализам, већ се текстовима у којима се разрачунавају са неистомишљеницима (иако би требало да сви медији раде једнако и с истим циљем) не води рачуна о јавном интересу и новинарској етици. Иако оцењује лист „Данас“ као таблоидан и опозициони, РТС оваквим текстом управо чини исто – на таблоидан начин сензационалистички информише јавност о стању у медијима у Србији.

Grafikon br. 3: Odnos novinara prema temi priče o novinarima i medijima

Графикон бр. 3: Однос новинара према теми приче о новинарима и медијима

У којим рубрикама РТС објављује текстове и како их насловљава?

Највећи број текстова објављен је у рубрици „друштво“, њих 52 одсто, следе их текстови (34 одсто) који су објављени у различитим рубрикама попут „коронавирус“, „Србија данас“ или „свет“, који ипак када се разврстају посебно не заузимају значајну бројку у статистици. У рубрици „политика“ објављено је 14 одсто текстова (Графикон бр. 4). Управо су се рубрике „друштво“ и „политика“ ипак издвојиле као оне у које се најчешће текстови смештају, а то би се могло оправдати самим друштвеним контекстом догађаја, појаве или личности о којима су извештавали у анализираном периоду или политичком ситуацијом и укљученошћу опозиционих или режимских политичара у питања о медијима.

Grafikon br. 4: Rubrike u kojoj se objavljuju sadržaji o novinarima i medijima

Графикон бр. 4: Рубрике у којима се објављују садржаји о новинарима и медијима

Добром праксом се може сматрати то што је РТС готово све текстове насловљавао професионално – дескриптивно (73 одсто текстова) и информативно (67 одсто текстова). Током анализе забележен је један сензационалистички наслов. У питању је текст под насловом: „Лажне вести Цензоловке“. Овде сензационалистички није само наслов већ и сам текст у којем се РТС у таблоидном маниру обрачунава са новинарком „Цензоловке“ због њеног текста у којем је навела да је јавни сервис прећутао речи специјалног косовског тужиоца Суљ Хоџе о томе како су по налогу Милана Радоичића српски полицајци блокирали истрагу убиства Оливера Ивановића. У тексту, односно у отвореном писму, новинарка је оцењена као „истинољубива аналитичарка“, а наведено је да је била ПР једне странке, и иронично названа мегафоном те партије.

„Не мешамо се, наравно, у рад и избор Цензоловке. Али као што њихова аналитичарка сугерише како се праве поштени и професионални извештаји, нека нам такође, буде дозвољена једна сугестија – када пишете како други лажу, боље нађите некога ко и сам воли истину и држи до ње“, наведено је у том тексту на РТС-овом порталу.

Као што је већ наведено, овакав непријатељски став новинара према новинарима је таблоидан, непрофесионалан и неетички. Свакако ово не сме да буде одлика јавног сервиса који негује професионалне вредности медија и треба да поштује, као у осталом и сви медији, Кодекс новинара Србије (2015). Овде се не ставља јавни интерес у фокус већ лична незадовољства текстом који је објавио други медији а који се тиче рада и професионализма РТС-а. Иако сензационалним насловима медији желе да привуку читаоце да кликну и прочитају текст, овде, рекло би се то није био случај. Из начина на који је критика формулисана се може закључити да је намера била да се дискредитује

професионализам новинарке Цензоловке, без пружања аргумената којима би се њен рад оспорио.

О чему извештава РТС?

Главни фокус извештавања РТС-а у анализираном периоду били су напади на новинаре (Графикон бр. 5). Та тема евидентирана је 59 пута у текстовима. На веб порталу републичког јавног сервиса највише се писало о убиствима новинара тј. о подсећању на та дела и о судским токовима и пресудама за те злочине (Дада Вујасиновић, Милан Пантић и Славко Ћурувија), паљењу куће новинара портала Жиг инфо Милана Јовановића и о суђењу за то кривично дело. Такође, извештавало се и о нападима на новинаре и медијске раднике током протеста у Америци због полицијске бруталности и убиства Афроамериканца, али и током протеста у Србији због незадовољства услед епидемиолошке ситуације и најаве увођења поновног ванредног стања, затим о вербалним нападима и о претњама упућеним новинарима и уредницима у Србији. Међутим, РТС је о овим темама извештавао углавном преносећи вести новинских агенција, саопштења новинарских удружења или реакције колега и других медија. Значајније се бавио нападима на новинаре само онда када су нападнути новинари РТС-а – током протеста у јулу 2020. године.

Тако су самостално иницирали и написали свеобухватан чланак под називом „Сузавац медијима не верује”, који је објављен 10. јула 2020, у емисији „Око магазин”. У поменутом тексту новинар је покушао да кроз разговор са представницима медија који су током протеста нападнути (Нова С, Бета, Н1, РТС), али и представником УНС-а одговори на то ко напада медијске екипе током протеста, али и да ли „исти сузавац” једнако делује на различите медије.

У тексту се кроз сведочења новинара и сниматеља преносе утисци о нападима на новинаре и медијске екипе, али и имплицитно указује на значај медија и медијског посла. У тексту се наводи:

„Тих вечери скоро сви су плакали. И они који раде за медије које оптужују да су режимски, и они који раде за медије које оптужују да су опозициони. Плакали су због сузавца, или због батина. Неко због батина које је добио од полиције, неко због батина од оних који су се тукли са полицијом. Било је много беса на улици ових дана. На тај бес су наилазили медији”.

Овде је јасна жеља новинара да покаже да су у протестима сви који су извештавали, а били нападнути, били на истом задатку и да су их нападачи етикетирали на исти начин – као представнике медија који им сметају и које желе да нападима, увредама и претњама склоне са места догађаја – алудирајући на то какав је однос друштва према представницима медија. Такође, у чланку је евидентан циљ текста – да се укаже на јаз између медија – оних које иначе у јавности називају опозиционим или тајкунским и оних који у друштву важе за режимске, на шта новинар имплицитно и указује тврђом: „Тих вечери скоро сви су плакали. И они који раде за медије које оптужују да су режимски, и они који раде за медије које оптужују да су опозициони”. Жеља да укаже на то да су сви новинари једнаки посебно се осети на крају текста, где новинар закључује: „Сузавац једнако штита све. И све батине исто боле”.

Графикон бр.5: Тема текстова о новинарима и медијима

Графикон бр. 5: Тема текстова о новинарима и медијима

Осим напада на новинаре, често је тема била и пословање медија, које се у текстовима евидентира 44 пута, као и регулација РЕМ-а о којем се расправљало 32 пута. О професионализму и етици других медија у РТС-овим текстовима говорило се 30 пута, а о цензури у медијима тек у 11 текстова.

Овакви резултати нам говоре да је РТС углавном извештавао о овим темама у складу са одређеним догађајима и то на нивоу извештаја, вести и саопштења. РЕМ је нпр. често био тема њихових текстова јер је то регулаторно тело у анализираном периоду доносило одлуке поводом расписивања парламентарних избора, затим су одређени чланови његовог Савета дали оставке, изабрани су нови, а о њиховом раду и реизбору дебатовала је и Скупштина Србије. Због тога им је и РТС давао простора.

Ипак, углавном су се задржавали на извештајима са дискусија о раду РЕМ-а или на вестима о новостима те институције. Није примећено дубље залажење у проблематику функционисања овог регулаторног тела, законским регулативама, нити важности његовог постојања. РТС би требало да, не само о тој теми, него и о осталим, пита и започиње дискусије са различитим стручњацима.

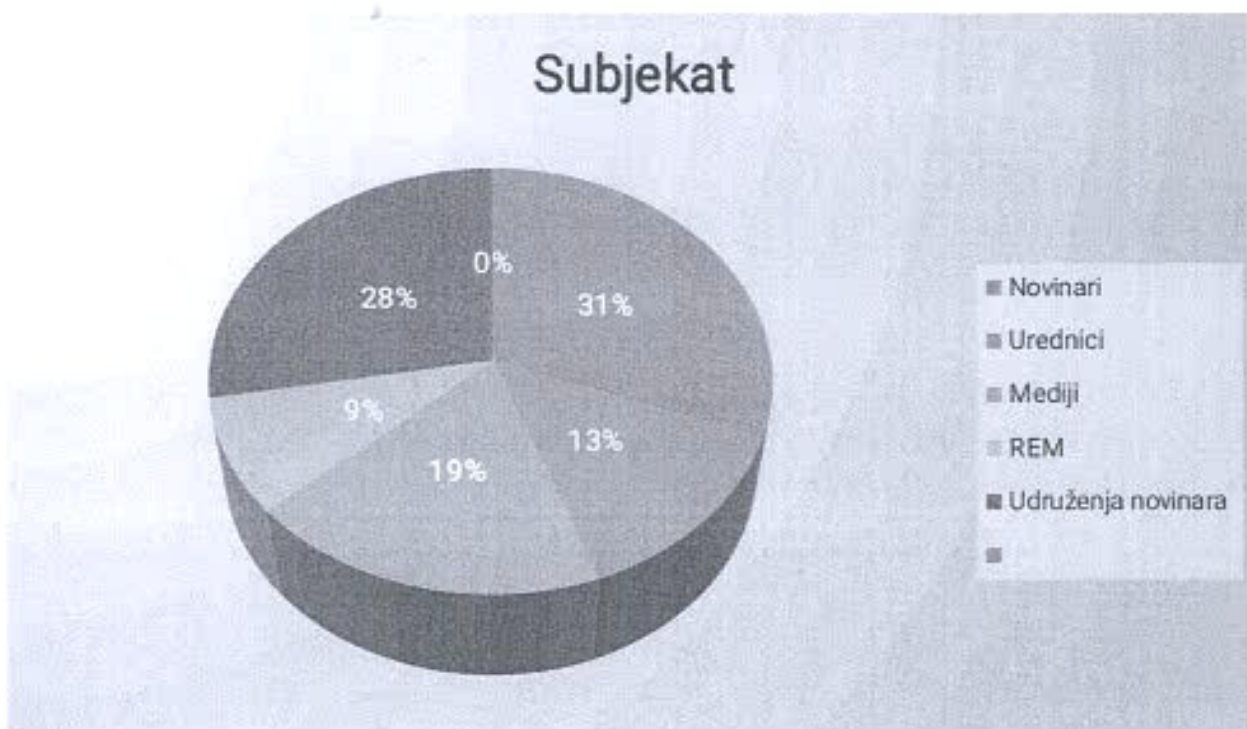
Један чланак, који је иницирао РТС је покренуо тему од јавног интереса, а која се тиче покретања петиције против ријалити програма, а самим тим и указује на (не)активност РЕМ-а. РТС је у тексту „Да ли ће гледаоци ријалитија заменити дан за ноћ” иницијативу коју је потписало више од 40.000 грађана, а која подразумева да се ријалити емисије

приказују од 23 до шест часова, искористио као повод да постави питање укидања ријалитија. Међутим, ова тема ипак није обрађена тако да јавност може да разуме ко је одговоран за последице које са собом носе одређени догађаји који се презентују у ријалити програмима, нити је текст био фокусиран на то колико су овакве иницијативе дуготрајне и ефикасне.

О коме извештава РТС, а коме даје реч?

То о коме медиј говори (Графикон бр. 6), а коме даје могућност да се огласи (Графикон бр. 7) може много да говори о уређивачкој политици, једнако колико и повод извештавања или тема о којој се говори. Током истраживања утврђено је да је РТС у највећем броју извештавао о самим медијима. То подразумева да је или спомињао само одредницу „медији” са разним варијацијама или врсту одређених медија (штампани и електронски), али и да је у својим објавама поименце наводио и домаће и стране медије, односно да су управо они били актери текстова.

О медијима се током анализираниог периода говорило 540 пута на РТС-овом сајту. Истовремено, РТС им није често давао реч. У укупно 262 текста медији су цитирани 39 пута. То се може оправдати чињеницом да су углавном преношена саопштења медија или изјаве као реакције на одређене догађаје, а да су њихови представници давали изјаве и посебно анализирани као уредници и новинари или власници (који су се водили под категоријом „друго”).

Графикон бр. 6: Субјекти и главни актери у објавама РТС о новинарима и медијима

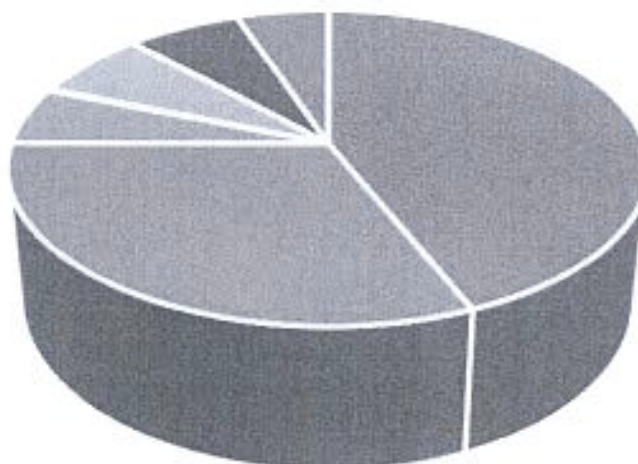
Одмах иза медија су и сами новинари који су били објекти у текстовима 379 пута, док су им реч дали 63 пута. Уколико се узме у обзир да су као главна тема извештавања РТС-а били напади на новинаре онда је оправдано то што се о новинарима често говорило у текстовима. Уредници су били тема у три одсто текстова, а говорили су у шест одсто. Овде треба рећи да је добар стандард то што је РТС о стању у медијима и медијским слободама, али и односу према новинарима највише прилике да коментаришу дао управо медијским радницима. Тачније, то што су новинари најчешће били субјекти у њиховим текстовима. Тиме се управо даје прилика да они који су актери једног медијског система говоре о томе какво је заправо стање у медијима и какав је положај новинара и медијских радника. Ипак, утврђено је да су најчешће говорили управо представници РТС-а – како новинари и водитељи са телевизије тако и са радија.

РЕМ, чији је рад био једна од главних тема у текстовима, често је био објекат (86 пута). РЕМ је био објекат као институција, али су то били и чланови Савета РЕМ-а, како генерално именујући их заједно том синтагмом тако и појединачни чланови, а највише пута су споменути Оливера Зекић, Јудита Поповић, Слободан Цвејић и Вишња Аранђеловић. Међу њима најчешће цитирана била је Оливера Зекић (четири пута). Вишњи Аранђеловић РТС је реч дао три пута, а Горану Пековићу (који је у анализираном периоду дао оставку на место члана Савета РЕМ-а) и Слободану Цвејићу по два пута. У осталим

случајевима РЕМ је субјекат био када су се цитирале његове одлуке или извештаји, као што је то случај са праћењем електронских медија током предизборне кампање, током које је ово регулаторно тело излазило са ажурираним подацима о заступљености актера на изборима у медијима.

Страни званичници и институције су, судећи по заступљености у текстовима, били често спомињани. Тачније, били су објекти у текстовима 167 пута, а субјекти 24 пута. Ово је важан податак јер се страни званичници и институције интензивно баве заштитом права медија или питањима слободе медија. Више од њих говорили су министри, и много више представници удружења новинара, односно сама удружења новинара. Удружења новинара су као субјекти евидентирана 57 пута у текстовима на сајту РТС-а, а као објекти 129 пута. Удружења новинара, а највише УНС и НУНС и њихови председници Владимир Радомировић, односно Жељко Бодрожич управо су једни од најчешће присутних у различитим медијима као једни од најактивнијих у борби за права новинара, па су се неретко и појављивали као саговорници у РТС-овим текстовима.

Objekat

■ Mediji ■ Novinari ■ Urednici ■ REM ■ Vlast ■ Opozicija ■ Strani zvaničnici i institucije

Grafikon br. 7: Objekat u tekstovima o novinarima i medijima

Графикон бр. 7: Објекат у текстовима о новинарима и медијима

РТС је у контексту медија, слободе медија и новинара чешће говорио о представницима власти (83 пута су били објекти), него представницима опозиције (објекат 68 пута), истовремено, опозиција је као субјекат евидентирана 13 пута, а представници власти 12. Политичке странке су биле у улози објекта 90 пута, међутим, биле су цитиране свега осам пута. РТС је о странкама често извештавао у контексту медија јер су се у анализираном периоду одржали парламентарни избори, па су политичке странке неретко биле тема и објекат. Извештавано је о томе колико је која странка заступљена у медијима и то преносећи извештаје РЕМ-а. Осим тога, политичке странке су управо биле објекти и када се говорило о избору чланова РЕМ-а. Највише се говорило о Савезу за Србију (12 пута), Српској напредној странци (10 пута), Социјалистичкој партији Србије (5 пута) и Покрету слободних грађана (4 пута). Истовремено, субјекти су појединачно били сваки пут различити па су тако, између осталих цитиране Демократска странка, Нова странка, Двери (два пута је пренесено њихово саопштење), „1 од 5 милиона“ и Покрет слободних грађана.

Грађани су такође често спомињани у текстовима (201 пут), али би се рекло најчешће као конзументи медија у контекстима када би се спомињали као јавност или публика, а то се најбоље може доказати тиме што су реч да нешто кажу о медијима добили само шест пута.

Закључак

Може се закључити да је РТС о медијима извештавао умерено, али не и свеобухватно, да би као јавни сервис покретао јавну дискусију о проблемима и правом стању у медијима. Иако се по броју објава може рећи да се често бавио овом темом у својим

текстовима, ипак се дубљом анализом не може потврдити да је био у потпуности професионалан.

На порталу Јавног сервиса Србије се чешће могу читати они текстови чији је повод актуелни догађај, што може да указује да се тема о медијима и слободи говора не посматра као довољно важна да би се самоиницијативно покретала и да би трошили своје ресурсе и капацитете да би дошли до одређених сазнања.

РТС тако најчешће има улогу преносиоца вести (и краћих и дужих) које преузима из других медија и саопштења Удружења новинара Србије и других важних чинилаца са медијске сцене. Приметно је да се овај медиј радије одлучује да о одређеним проблемима у медијском окружењу, а који су од јавног интереса, не извештава (попут цензуре којој је посветио врло мали број текстова). Тако на пример у случају хапшења новинарке за време ванредног стања не ставља јавности до знања цео контекст догађаја, нити покреће питање шта то говори о слободи говора у Србији. Такође, евидентно је да недостаје више истраживачког рада и дужих текстова који би се опсежније бавили медијским темама, продубљивали проблеме у вези са стањем у професији, или указали на значај посла новинара и медијских радника. Неопходно је да својим текстовима РТС укаже на право стање у медијима без задршке и без прећуткивања токова одређених догађаја.

Новинари РТС-а су ипак показали професионалност када је реч о приступу приповедања приче јер се испоставило да су у великој мери били неутрални у извештавању, као и да су текстове насловљавали информативно и дескриптивно.

Саша Митровић, sasamsgzr@gmail.com, како истиче, због природе посла у возилу проведе неколико сати, већину времена слушајући радио програм и то најчешће РБ1. Програм му се углавном допада, јер су све актуелне теме дотакнуте. Сматра да би више простора требало дати актуелностима и проблемима људи из унутрашњости Србије, посебно њених руралних крајева, јер су они скоро невидљиви и не постоје у односу на урбаније делове земље. Посебну и највећу примедбу има на музичко уредништво Радио Београда о и наводи: „Разумем потребу радија да у 21.веку прати светске музичке трендове али сматрам да у мору радио канала, у програмској шеми РБ1 треба бити много више садржаја на српском језику, или језицима које ће обичан грађанин разумети и то свих садржаја: рок, поп, фолк, турбо - фолк, реп и свих осталих музичких праваца. Не кажем да нумере на страним језицима не треба пуштати, треба наравно, али много мање! Рецимо емисија „Поп карусел“ је једна од емисија која је коректна и слушалаштво које то воли може уживати у њој. Сматрам да Радио Београд у својој фонотеци има безброј нумера, можда и помало заборављен, чијим емитовањем би обрадовали своје многобројне слушаоце и сигурно увећали њихов број. Сигуран сам да ваши слушаоци заслужују да уживају у музици коју воле и коју најбоље разумеју.“

Бориша Мићевић, borisa.micevic@wanadoo.fr даје своје сугестије уредништву РТС-а шта би требало да се ради много боље када је у питању дијаспора:

„У погледу преноса спортских догађаја у току последњих година ситуација је тотална катастрофа. Руководство РТС-а треба да схвати да је спорт најзначајнији фактор повезивања и јачања веза младих из дијаспоре са отаџбином њихових предака. Када је моја кћерка, чија је мајка Францускиња, гледала како Новак Ђоковић игра тенис и осваја трофеје рекла ми је: “Хоћу држављанство Србије”. И добила га је. Многи у дијаспори говоре да је по РТС-у, не би се знало да постоји Новак Ђоковић. На РТС Планети најчешће је наглашено да пренос није доступан ван Србије.

Познато је да за права преноса већине, ако не и свих међународних спортских догађаја треба плаћати. Али има спортских догађаја у земљи за чије преносе вјероватно не треба плаћати. Већ више година на РТС Свет-у нема ни минуте преноса. Како је могуће да Јавни сервис Црне Горе редовно преноси кошарку АБА лиге, утакмице Црне Горе у кошарци и утакмице Лиге Шампиона у женском рукомету? Не знам да ли било шта плаћају за права преноса.

Прије неколико мјесеци најављено је да ће на РТС 1 или 2 бити емитован филм “Дневник Дијане Будисављевић”, који је режирала Дана Будисављевић. Као неко ко је био у Савезном Секретаријату за Иностране Послове СФРЈ до 1983 (послије тога сам примљен у секретаријат УНЦТАД-а у Зеневи) покушао сам да преко једног службеника у садашњем министарству предложим да Управа за Дијаспору предложи РТС-у да филм емитују преко РТС Свет, како би га видјели милиони људи из дијаспоре. На жалост дијаспора је остала без могућности да види тај филм. ТВ Републике Српске је емитовала филм уз четири прекидања због реклама.

Потпуно је несхваљиво да јавни сервис, то јест за дијаспору РТС Свет, не преноси заседања и дискусије у Народној Скупштини Србије. Они су понекад преносили који минут када је било неких инцидената. РТС има више од десет канала на сателиту. Јавни сервиси Хрватске, Црне Горе и Републике Српске преносе сва заседања парламената у цјелини.“

Момчило Симић, msimic@iname.com, изнеси извесне сугестије везане за одређене групе становништва

„Иако је још 2003. и 2005. на Светском самиту о информационом друштву (WSIS) речено да је један од основних задатака, на светском нивоу, премодернизација дигиталног јаза/поделе (Bridging digital divide), не мислим да је то, у свету, свуда постигнуто. У нашем случају та јаз доста израженији између урбаног и руралног подручја, односно становништва.

За становништво на селу, релевантни подаци који указују у ком смеру би се требало ићи у програмима РТС за руралну популацију, тј. полазни параметри би могли бити:

- око 60% укупног становништва Србије (без КиМ) живи у урбаним, а око 40 % у руралним областима;
- од 40% популације у руралним областима преко 50% је старије од 60 година;

- изузетно брз техничко-технолошки развој, који се и даље убрзава, све више удаљава руралну популацију од могућности праћење и коришћења нових уређаја и медијских сервиса, а тиме и од информисања и едуковања;

- остала ми је у сећању скорашња изјава госпође Јелене Ђоковић да је сада време да родитељи уче од деце, што је потпуно тачно, само на селу нема деце.

Када се ово све, и још доста, тога узме у обзир, чини се да има места да се више пажње посвети програмима РТС који ће ићи на едуковање и информисање руралне, посебно старије, популације. Али како? Можда би требало направити једну једноставну анкету (ако то већ није рађено) са простим питањем: „Да ли и на који начин слушате и/или гледате РТС програме?“ Када се обраде одговори, требало би преко таквог начина емитовања (земаљски РТВ предајници, кабловска, сателитска) пласирати едукативне програме који би на једноставан и разумљив начин, без много стручне терминологије, објашњавали које све могућности постоје за пријем програма РТС, који уређаји су потребни и како се користе. Нормално ове емисије треба да иду преко канала који већ емитују емисије које су радо слушане/гледане и атрактивне за ову популацију. При томе се може вршити и едукација о квалитетним остварењима у култури, уметности, спорту...

С друге стране, за урбане и, посебно високо урбане, средине могле би се увести емисије (можда само путем интернета) које су намењене младима, који су фамилијарни са најновијим техничко-технолошким приступима. То се односи на музичке нумере, начин презентирања вести, проблеми младих и могућа решења, али из њиховог угла, итд. И овде би требало афирмисати, кроз одговарајући програмски садржај, позитивну животну филозофију, укључујући разговоре са људима који су омиљени међу младима, рецимо Новак Ђоковић и слично.

При томе увек треба имати у виду да је слушаност/гледаност функција три параметра:

1. Квалитет, атрактивност и актуелност програма,
 2. Покривеност квалитетним пријемним Радио/ТВ сигналом, и
 3. Могућност пријема опремом/уређајима којима циљана популација располаже.“
-

Биљана Миљковић, магистар графике mbiljanaartt@yahoo.com износи три предлога:

1. Враћање програма “Стереорама” суботом и недељом, или да “Стереорама” буде самостална станица која програм емитује 7 дана у недељи до поноћи или 24 сата. Публика која је слушала емисију “Стереорама” није публика која програм слуша од поноћи до раних јутарњих сати. Похваљујем увођење програма класичне музике на РТС планети, али немају сви интернет могућности или навику да гледају ТВ целога дана. Неопходан нам је радио програм са класичном музиком.

2. Молим да концерте које емитујете на РТС2 пуштате као целину, да не делите концерт у две емисије које гледамо у два или неколико дана, јер их тако не можемо сагледати као целину. Такође, предлажем да осим што на почетку видимо име композиције,

композитора, извођача и оркестра, све то видимо и на одјавној шпизи. Не утиче много на време израде шпизе, а веома је значајно уколико се неко касније укључи у програм.

3. Недостаје одлична емисија коју смо годинама гледали која је мењала називе “Недељом увече” и касније “Суботом увече” и још увек се осећа празнина после укидање тако квалитетне и оригиналне емисије.

Уместо похвала довољно је рећи да слушам искључиво и једино Радио Београд 2 и Радио Београд 3, (можда још и емисију “Сусретања”). Такође од свих ТВ програма једино гледам РТС3 и РТС2. Изузетно похваљујем све програме о култури са програмима класичне музике, опште образовни и научни програм, емисију “Трезор” и онлајн наставу са изузетним часовима за ђаке.

Дивна Вујасиновић Дучић, vdivna@yahoo.com износи следеће похвале и замерке

Похвале:

1. Јутарњи програм је садржински комплетан са одличним прилозима нарочито Јасминке Симић, са одмереним и компетентним новинарима и дописницима из других градова Србије (изузетак је новинарка која ради интервју са гостима у студију после 8 часова);

2. Програмски садржај РТС 3 је одличан.

Замерке:

1. У последњих пар година у највећој мери пропагирате насиље и серије са криминогеним садржајем. По правилу те су серије високе продукције и стално истичете њихову гледаност. Верујем да би гледаност била и већа са серијама у којима се велича љубав, хуманост, толеранција;

2. Водитељке „ТВ слагалице“ не могу да обуздају своју пристрасност кад су у питању поједини такмичари;

3. И за нацију која воли квизове у програмској шеми их има превише;

4. Уз дужно поштовање, без обзира на атрактивност (ако је то мерило), не морају исте особе да воде неколико различитих емисија.

Plumeria Frangipani, plumeriafrangipani@yahoo.com износи следеће:

1. Серије попут “Кости”, “Месо”, “Мочвара”... избацити - убистава, насиља и то бруталног над женам нам је доста, против тога се боримо и свака сцена, некада или данас снимљена требало би да је прелепљена том поруком.

2. Екстерне продукције... Сценаристи ...Гомилу програма раде неки, ови, они... Знате одлично који ... Посебно ван Србије. Зар нисте плаћени да производите?! Ако сматрате да је мало, па плаћате друге... Смањите плате себи и дајте онима који ће то поштовати. Урадиће више.

3. Једне те исте “фацие”, које сте смислили и довели, неке из Аустралије нпр. Има у овој земљи жена и мушкараца средњих година, који би да наставе свој професионални рад, који су ову државу Србију много више задужили у било ком домену, као новинари, водитељи, сценаристи, редитељи... Прво они, јер они и плаћају, а ви примате плате захваљујући њима. Онда, дајте шансу да и они буду у својој земљи то што јесу. Тек ако од свих њих нико не одговара, доводите по свом “ћефу” али и за своје новце “из свог џепа”, ко вам се “свиђа”...

4. РТС је глобално традиција, култура и “бренд”, о коме не одлучују тренутни трендови. У било ком смислу. Одређене особе, експониране од екстерних продукција, излишне су у сталном програму РТС-а.

5. Не правите од Културе и уметности “виђење филмске илузије” и гђ-е Сандре Перовић, која јесте добра у свом послу, чак и за похвалу у односу на све остале.

6. Суштина је у томе да сте јавни сервис и добијате плате јер вас гледаоци плаћају. Ви не постојите као свака друга комерцијална ТВ која се издржава од маркетинга, већ је свима вама (од портира, преко запшослених, уредника до директора) шеф сваки човек у овој земљи. Ви не правите програм по сопственом укусу, него за оне који вас плаћају а хоћете да вас плаћају и више. Морате се разликовати од свих осталих телевизија да бисте били вредни за онај 1 динар плус изнад претплате за кабловску телевизију.

Страле Станковић, stalestankovic@hotmail.com као сугестије износи следеће:

- Прво бих вам предложио да вратите програме „Мозаик времена“ и Демократски без муке“. Уместо овог другог могли сте да улоните „Бескрајни плави круг“, јер његов садржај дуплира садржај програма „Вечерас заједно“ (оба се баве нашим у расејању).

- Друго, смањите, молим вас, број песама на енглеском језику. Ја много волим енглески језик, и штавише живим од њега, али истина је да англофоне културе немају тако богату музичку традицију као наша и друге културе, а добар део тога што се пева на енглеском нема велику уметничку вредност. С друге стране, упадљиво је одсуство руске музике. Невероватно је колико ретко пуштате руске песме, а та култура нам је много ближа.

- Треће, молим вас да се потрудите да сузбијете делатност монархиста који вешто користе јавни сервис да би подрили уставни поредак и друштвено уређење. Тако сте им дозволили да унедоглед пуштају политичку рекламу „За краља и отаџбину“ уочи избора, што је за последицу имало да се њихова партија приближи цензусу. Другим партијама нисте дали ни приближно толико времена за рекламирање. То није био усамљени случај. Ми у нашој земљи, која је република, имамо једног типа који нам се представља као престолонаследник. Да смо ми правна држава он би за то требао да кривично одговара, а такође и они људи у средствима јавног инфомисања који га представљају тако, или као „Његово краљевско височанство“. Ви тог типа можете да зовете „принц“. Зато вас молим да скренете вашим уредницима пажњу на ово.

Синиша Митић, Ниш, miticsinisa@gmail.com, има озбиљну примедбу на избор ТВ серија. Поједине су аматерски урађене како сценарио тако и режија. Пример Село гори, а баба се чешља“, „Немањићи“, „Дража Михајловић“. Све чиста породична промоција без икакве уметничке вредности.

Старе серије попут „Љубав на сеоски начин“ или „Камионџије“ и многе друге треба законом заштитити, а не правити нове „Камионџије“ очајно урађене са лошим садржајем и глумом.

Такође, засипате нас серијама где преовлађује насиље, дрога, проституција све као у јефтиним америчким филмовима. Па коју поруку шаљете младима. Само напишете “Није за млађе од 12 година“, а ви сви преко 12 година гледајте и понашајте се тако.

Страхиња Манојловић, Ниш, s.a.manojlovic@gmail.com, као редовни гледалац РТС-а за који каже да има најбољи програм прилагођен свим узрастима са разним догађајима, истиче како су му квизови хоби (од 1996 године учествовао у *Слагалици* 4 пута од 2000-2020, победио у *Најслабијој карици*, освојио друго место у квизовима *Право лице*, *Мозгалице*, *високи напон*, *Милионер*, *Питање за шампиона*). Предлаже да се организује квиз са одређеним темама јер су сви квизови до сада били са општим знањем. Теме: филм, уметност, култура, музика, спорт а по матрици квиза *Високи напон*, са нашом лиценцом. На тај начин би многи гледаоци могли да покажу знање из сваке поједине области.

Даје коментар на квиз *Потера*: „у квизу трагач може субјективно да реагује и погрешно одговара како би омогућио кандидату да прође у други круг/два пута сам то приметио. Такође трагач не може да стигне 20 одговора, ако су питања са дугим текстом, за 120 секунди, он има само 6 секунди по питању и физички то не може да оствари.“

Редовно прати филм на РТС и предлаже да се приказују домаћи филмови од 1945. године, који су добили награде или били најгледанији у биоскопима, а како би се млади упознали са нашом кинематографијом тога доба.

Танја Рап, prmanager@festa.rs, пише у име проф. Зоре Бокшан Танурић, позоришне редитељке и педагога, дугогодишњег руководиоца Центра за драмски рад у Дому пионира износи следеће:

„Критеријуми уредништва Драмског програма у новије време су промењени у негативном смислу, поготово у избору сценарија серијских програма.

Пошто се од лошег сценарија било којом интерпретацијом не може добити квалитетан резултат прибегава се некад највулгарнијим решењима као нпр. увођење у игру непримерене количине псовки, драстичних туча, насиља и по где год сексуалних радњи.

Није потребно објашњавати до које мере је непримерено уводити у 20 часова суботом и недељом, када је обично породица са децом на окупу и крај малог екрана, таквим

садржајима би било време за емитовање у касним вечерњим сатима, као што је препоручено ријалити активностима (што није испоштовано, нажалост).

Користим прилику да скренем пажњу на још један проблем у односу на реализацију глумачког дела посла у драмским програмима. Код младих глумаца често наилазимо на непоштовање основних дикцијских норми, а млади редитељи или из незнања или немара не раде на томе да говор глумца буде довољно и гласан и јасан, јер је упућен гледаоцу и то без обзира на ситуацију и тренутне емоције. У таквим случајевима немара према језику и говору, сигурни смо једино да ћемо псовке добро разумети.“

Др Душан Трифуновић, info@muska-sigurnost-szs.org.rs, изнео је предлоге тема за истраживачко новинарство :

1. ДНК анализе за утврђивање очинства
2. Кад умре супружник где и како помаже супружнику са децом
3. Пројекат Сајам туризма и дијаспоре по окрузима
4. Брак и породица предвања по школама од 8. разреда Основне школе
5. Укидање предавања без сгаланости Владе и Министарства просвете по школама
6. Питати младе шта им треба да после школовања не иду у иностранство
7. Питати младе шта им треба да имају 2 и више детета
8. Измена Закона о наслеђивању да поред имовине у оставинско решење уђу и гробна места
9. Измене закона о извршитељима да се писмена достављају са роком преузимања од 5 дана (а не као дао сада 1 преподне када људи раде и после огласе на таблу коју наравно нико не обилази)
11. Остављене бебе у породилишту. Ко су родитељи, коме иду у надзор
12. Насиље над мушкарцима и званична статистика МУП-а
13. Насиље жена над женама и званична статистика МУП-а
14. Убиства партнера и самоубиства статистика МУП.
15. Алиментациони фонд
16. Самохрани очеви и мајке
17. Зашто само медицински радници волонтирају
18. Академије сваке године о Цару Душану, Косовском боју, Колубарској битци, боју на Иванковцу, Срби најстарији народ, Скадар српска троја, кад су Шиптари дошли на КИМ
19. Мешовити бракови
20. Брачна тековина деоба- ко држи пресуде да исто толико држи и друга страна
21. Други брак
22. Очух и маћеха однос према пасторцима
23. Односи у породици, унуци деде и бабе, свекар -снајка, ташта-зет, свекрва-снајка, заове-јетрве...кумови
24. Предбрачни уговор
25. 1941г. Како су Срби примили Словенце а како су и чиме узвратили
26. Зашто вртићи не раде и другу смену свуда у Србији и суботом
17. Сва примања у Србији иду искључиво преко банака и никако у кешу преко благајни због злоупотреба
28. Легализација проституције
29. Шта од европских закона и тековина се не планира у Србији
30. НВО у Србији без донација из ЕУ и САД
31. Мушкарци многи гинеколози а само пар жена уролози

Др Роман Балвановић, руководилац Лабораторије за физику Института за нуклеарне науке Винча, broman@vinca.rs, предлаже да РТС поврати кредибилитет и ојача рад редакције научног и образовног програма, те да значајно повиси садржај емисија из науке, на један трајан и систематичан начин., нагласивши да сви они који раде у научним институтима и на факултетима веома осећају пад популарности науке у друштву кроз перманентно смањење интересовања за ове студије, што озбиљно доводи у питање научни континуитет и тиме индиректно али недвосмислено поткопава научни и технолошки потенцијал нашег друштва. РТС је најмоћније средство да се ове тенденције преокрену.

Илија Аврамовски, Македонија, Скопље ileavramovski12345678@gmail.com

Гледалац из Македоније који редовно прати програме преко РТС Планете, мишљења је да је РТС институција чији је циљ очување трајних и културних вредности народа. Поред телевизијских и радио програма, он поседује и друге садржаје: издаваштво књига и носача звука, у свом саставу има и оркестре, брижљиво чува богату архиву. Јавни сервис не може да се посматра само кроз уско политички програм, него кроз његове образовно-културне мисије, а сам информативни програм не обухвата само садржаје политичког карактера, иако има добар информативан програм. Програм РТСа је разноврстан, богат, све емисије-информативног, културног, документарног, забавног или играног карактера су на високом нивоу. РТС има култне серије и драме за сва времена. Уз његове програме може да се ужива, а и многе ствари да се науче. РТС много доприноси очувању трајних вредности и најбољи је јавни сервис у региону. Има велики продукцијски капацитет и производи велики број играних, документарних, забавних, културних и осталих емисија и серија, и поседује висок продукцијски ниво светских продукција. Има квалитет европских јавних сервиса. Увођењем РТС Планете са својим садржајима, понуда РТС-а је много богатија. Са РТС Планетом РТС показује да иде у корак са напретком ИТ технологије. Видеотека на Планети је права ризница културног и образовног богатства РТС-а. Отварање специјализираних канала РТС-а је пун погодак, а ти тематски канали су одлични, почевши од канала Наука па све до других. На крају наглашава како РТС чува српску, а можда и ЕХ Ју културу, те је као институцију треба и сачувати.

Вељко Влаховић, veljkovlahovic83@gmail.com наводи:

„Као вјерника СПЦ из Црне Горе, занима ме због чега сте објавили снимак службе НВО ЦПЦ у вашем програму?

Захтјевам од вас извињење Митрополији Црногорско-приморској и епархијама СПЦ у Црној Гори, као и извињење српском народу у Црној Гори и свим православним вјерницима, за овај нечувени скандал. Хвала.“

Магдалена Петровић, [magdalenaig@yahoo.com](mailto:magdalenai@yahoo.com) наводи:

„Очигледно нисте свјесни чињенице да је РТС јавни сервис грађана Србије, да је истина ваша дужност, а њихово право. Не знам да ли је емитовање снимака противника Цркве, тј. припадника непостојеће цркве нечији пропуст или зла намјера, али знам да је то грешка коју морате исправити. Надам се да ћете на одговарајући начин казнити одговорне и уклонити мрљу са имена које носите.“

Н а п о м е н а:

Дана 10. Јануара 2021. за само неколико сати на имејл адресу: javnarasprava@rts.rs стигло је 310 мејлова на тему емитованих пар секунди слике са литургијске службе у Подгорици одржане од стране НВО ЦПЦ (РТС 1, ТВД 2 - 7. 01. 2021). Писма су била непримерене и увредљиве садржине на рачун РТС-а и његовог руководства, понека су садржала и насилне и претеће реченице. Ниједан мејл није био потписан. Овај назовимо га електронски „удар“ писмима је завршен исто као што је и почео, практично у даху, после само неколико сати. Руководство РТС-а је поводом спорног снимка, преузетог од другог јавног емитера, упутило извињење гледаоцима и нагласио да намера није била да увреди било чија верска осећања и др. (РТС, ТВД2- 11. 01.2021).

У намери да неизоставимо грађане који су можда заиста користили своје право име интегрисано у адресу мејла и желели да овако допринесу јавној расправи о програмским садржајима, у наставку су издвојена имена оних корисника у чијој је мејл адреси било наведено име и презиме. Остала писма, појединаца чија је мејл адреса нејасна или без потписа, налазе се у архивирани на поменутом адрес налогу.

Учесници: Новак Савић, Душан Раденовић, Илија Мандић, Ивана Рмуш, Милица Газдић, Немања Матијевић, Ана Вуксановић, Ивана Мишковић, Немања Вујошевић, Данијела Карличић, Никола Симовић, Милош Вуковић, Немања Ковачевић, Анђела Рајковић, Станиша Драговић, Недељко Тешић, Александра Хинић, Милија Раичевић, Марко Гациновић, Младен Филиповић, Никола Милошевић, Петар Петровић, Александар Антић, Алексеј Лазичић, Драко Стаменковић, Маја Ђукић, Далибор Дракулић, Горан Крајић, Станиша Драговић, Горан Крајић, Анђела Милић, Милица Капа, Биљана Миљковић, Александар Стојановић, Вељко Вукићевић, Војин Ђосић, Марко Жутић, Ђорђе Маријановић, Бобан Богавац, Николина Карличић, Стеван Драшковић, Ана Илић, Јован Лазаревић, Павле Зец, Милош Радевић, Огњен Вујовић, Милош Стијеља, Лука Алексић, Силва Дашић, Стефан Даниловић, Никола Јеврић, Лацо Мршовић, Александар Невски, Андреа Павловић, Андреа Гргуровић, Жељко Тешић, Душан Милић, Александар Пјешивац, Огњен Ерцеговић, Немања Гаспаровић, Милица Перовић, Радоје Војиновић, Анастасија Ковачевић, Милош Васић, Никола Јовановић, Марко Јоксимовић, Горан Митровић, Андрија Боричић, Славко Ковачевић, Сања Лончаревић, Анђела Вуксановић, Невенка Ирић, Михаило Петровић, Маја Коњевић, Милош Радовић, Филип Гогич, Маја Мајковић, Никола Савић, Милан Ђаковић, Јелена Сарван, Матија Тијанић, Милица Цветковић,

Марија Ђорђевић, Станислав Ранковић, Андреа Павловић, Кеко Делетић, Зоран Ђурић, Дејан Вучеља, Лидија Никезић, Милош Калков, Стефан Славковић, Данило Перуничкић, Ненад Бошковић, Данило Вукојевић, Славко Булатовић, Небојша Бајовић, Матарина Мушту, Никола Лазич, Зоран Лапајне, Јована Самарцић, Милован Бубања, Никодин Словић, Драгана Михајловић, Бојана Обрадовић, Богдан Милосављевић, Зорана Клисић, Татјана Чавић, Жељко Анђелковић, Марко Драгаш, Душка Шљиванчанин, Никола Ђорђевић, Марко Михајловић, Рада Јовановић, Иван Тасић, Милош Мицић, Слободан Љешњак, Драго Пековић, Ратко Кадовић, Владимир Миливојевић, Ксенија Самарцић, Милош Дукић, Лазар Кукуличкић, Стојан Јовановић, Вања Шљукић, Никола Бајовић, Каролина Стојановић, Бојан Дуловић, Марко Ђорђевић, Вук Дакић, Вељко Роквић, Стефан Илић, Бојан Вуковић, Православна слога (7 мејлова), Никола Матић, Катица Дабановић, Марко Лутовац, Давид Стојаковић, Вук Новаковић, Ђорђе Младеновић, Јакша Јелић, Милица Марковић, Јован Мрдак, Лука Јелић, Тајкун Тајкуновић, Милица Банићевић, Немања Алексић, Димитрије Михајловић, Василија Боричкић, Стефан Кременовић, Ивица Дабетић, Петар Караџић, Александар Такач, Милош Остојић, Аранђел Булић, Данијел Аџић, Никола Фемић, Тамара Симић, Матија Гачевић, Димитрије Белановић, Милош Зиндовић, Сава Портић, Иван Додеровић, Гојко Којић, Јелена Шћепановић, Софија Бајчетић, Драган Оцокулић, Милена Мијовић, Алекса Бошковић, Огњен Вучетић, Весна Ђорић Недовић, Јована Булатовић, Марина Ђурић, Александра Вуковић, Ана Губеренић, Иван Калезић, Андријана Обрадовић, Урош Поповић, Драгоиља Стијачић, Момчило Симић, Кристијан Шарић, Данијела Карличић, Милица Кундит, Ђорђе Деспотовић, Никола Јанковић, Радоје Јовић, Душан Блешкић, Саша Миутровић, Марко Јовић, Младенко Савић, Ратко Јовић, Петко Ковачевић, Урош Младеновић, Марко Лукић, Тамара Радојевић, Ђурђија Рушић, Сениша Касиковић, Милош Ђорђевић, Анђелко Васовић, Ненад Ковчић, Зоран Медић, Ксенија Петровић, Немања Ђорђевић, Иван Раичковић, Лука Радовић, Светлана Савовић, Ђорђе Ребић, Сандра Јоветић, Дејан Радовић, Богић Гогич, Петар Смакић, Душан Папић, Немања Вујић...

III. Гостовања и телефонска укључења грађана у емисију *У средишту пажње*, Првог програма Радио Београда:

Др Тихомир Петровић, професор Педагошког факултета у Сомбору изнео је повољну оцену и свој поглед на програм Радио Београда, истакавши како Србија заправо кореспондира са слушалачким аудиторијумом, да је по среди једна прикладна садржина блиска најширем читалачком, односно слушалачком медију, корпусу, те да је та садржина пространа, да је далека колико и реч и мисао, да програм сам као такав зајми грађу и мотиве из саме стварности и да је све то некако блиско, више – мање кругу интересовања слушалаца. Допадају му се теме које су актуелне, које чине стабилан корпус програма радија, даље истиче да је то превасходно садржина која је подесна интересовању и потребама грађанства уопште, као и да би можда требало у неком пунијем обиму да буду присутни садржаји који имају едукативни карактер. Ако се узме да је образовање инвестиција, онда би могло да се има у виду да би те поучне

теме биле препоручљиве те у том слислу треба имати у виду да је Радио најбоља школа за народ, што је већ по себи референца. На питање које садржаје највише слуша на Радио Београду, и колико времена има да пажљиво слуша радио, одговара да је готово свакодневно одвајао времена када више, када мање. Занимају га актуелни садржаји који се тичу непосреднога живота, теме које су више – мање поучне, које могу да уздигну, да обогате, да информишу и у том смислу што је, како се и каже, информисан је у исто време и наоружан. На питање колико смо успели да достигнемо ове нове дигиталне стандарде, колико користи интернет, да ли прати садржаје и на РТС планети, садржаје нашег радија преко друштвених мрежа као и како се по његовом мишљењу наш Радио у то уклопио, одговара како према могућностима и приликама и Радио кореспондира на најбољи начин са савременим медијима, али да је он је сам по себи водећи медиј, први је у ланцу свих тих видова информисања, тако да се то не доводи у питање. На крају препоручује теме које се тичу породице, то је као грандиозна тема, у оквиру спектра тема које заступа Радио. Што се тиче музичког програма мишљења је да не би смео да се сведе искључиво на забаву, износи очекивање да тај програм негује укус у неком звуколиком смислу речи, да би слушалац требало да буде обучен да разликује оно лепо од ружнога, не смеју се емитовати нумере које би компромитовале не само радио програм, него уопште сав медијски сервис.

Др Предраг Јеленковић, културолог, дир. Народног универзитета у Нишу истиче како је појава друштвених мрежа и савремене комуникације учинило нешто што је избацило 202-ку из његовог живота, а иначе је растао и одрастао и младост проводио уз програм 202. Износи примедбу и на чињеницу да је 23. марта 2010. године угашен Радио Ниш после 65 година рада. По незваничним информацијама, то је тада учињено по налогу тадашњег руководства РТС-а, чији је Радио Ниш био саставни организациони део, те на само питање како приближити програме РТС-а грађанима, сматра како нема бољег начина, неголи да Нишлије имају свој Радио Ниш и да Нишлије имају свој регионални ТВ сервис РТС-а који је постојао до 1999./2000 године, (РТС је тада имао свој регионални програм који се емитовао сваког радног дана од 18 – 22 часова.) У том смислу сматра да би просто сама кућа РТС, требало да обрати пажњу на југоисточну Србију. Наводи како је пред крај године за нама на Фестивалу академских позоришта Србије, нишко Академско позориште Студентског културног центра, освојило 5 признања. И поставља питање у којој је мери РТС то објавио, колико се Радио Београд тиме бавио. Никога не критикује, али у наведеном смислу тражи мало више простора за такве догађаје, рецимо гостовањем директорке Студентског културног центра или уметничког директора тог позоришта, позивањем младих људи да учествују у некаквој широј причи о самим културним догађајима у Нишу или другим крајевима широм земље. Износи податак да је Радио Ниш имао национални значај, те да је и један од ретких који је имао међународну дозволу за емитовање програма и ван бивше СФРЈ. поседовао сертификат из Лозане, много пре свих радио станица из СФРЈ. Радио Ниш је емитовао програме на српском, ромском и бугарском језику. На крају се осврће и на награду за најбољи рукопис на српском језику, која је 2019. године припала нишком младом књижевнику Милошу Грдановићу. Та је награда врло јединствена, јер се не односи само на оне који живе, раде и пишу у Србији, већ на оне који и ван Србије говоре и пишу српским језиком. Роман се звао „Херцег Полански“ Завршава апострофирајући питањем „да ли мислите да је РТС објавио да је то неко добио зато што је ван Београда.“

Зоран Шмакић, слушалац са Златибора износи како је одрастао уз Радио Београд, на средњим таласима, док још није био на ФМ-у, у катеру. Оно што је њему интересно је чињеница да су онда млади ентузијастички, радио аматери, електроничари слушали Радио Луксембург, Радио Монте Карло, али и да се након врло мало времена све то исто репродуковао и на Радио Београд. На питање да ли Радио Београд данас испуњава све критеријуме Јавног сервиса, одговара да је Радио Београд нешто посебно, без трунке ласкања, јер је успео да задржи културолошки ниво, те како је у светским размерама једна од ретких радио станица која има толико богату и музичку и фонетску, колекцију са толико разноликости.

Дивна Марић, глумица у Народном позоришту у Ужицу, у свом обраћању вратила се у своје детињство, присетивши се како је стасала и расла и све прве информације добијала, практично се едуковала уз Радио Београд. Буђење за школу уследило би у 06.55, када ју је будио са радија цркулт птица. Мало људи генерације којој припада је у то време поседовало телевизор, тако да су заправо стасали и изграђивали се уз Радио Београд. На питање шта је Радио Београд данас за њу, да ли Радио Београд испуњава критеријуме који су по њеном мишљењу неопходни како би била добро информисана, одговара да је уз радио програм нарочито у летњем периоду, када је на отвореном већи део дана, као и да се у време ручка обавезно слушају Вести РБ. Иако је данас експанзија великог броја станица и свеколике понуде, Радио Београд је ипак остао на првом месту. Истиче како се мало слабије у Ужицу хвата сигнал Радио Београда, те да има делова на Златибору где се он мало боље чује, где је боља покривеност него у Ужицу. Први интервју као професионалац Народног позоришта у Ужицу управо је дала за Радио Београд, присећајући се да је то било директно укључење након њене прве премијере, а подсећа се и Ђорђа Ђурђевића, публицисте, који је писао позоришне критике са представа, смитоване на таласима Радио Београда. Као посебно драгу истиче емисију „Код два бела голуба“, уз коју је како наводи научила милион градских песама.

Напомена: Извештај у свом већем делу садржи интегралну верзију излагања грађана у јавној расправи, без редакторских интервенција.

Уредништво РТС-а, након анализе препорука и других питања наведених у овом извештају, треба да сачини повратну информацију за јавност и достави је у примереном року Програмском савету, како би се уочи одржавања нове јавне расправе могло објавити које предлоге је РТС усвојио и спровео између две јавне расправе.

Извештај сачинила Александра Јелисавац, помоћник генералног директора РТС.

Извештај доставити: Управном одбору РТС, генералном директору РТС, главним и одговорним уредницима РТС-а, Секретаријату Дирекције и писарници РТС.

ПРЕДСЕДНИК
ПРОГРАМСКОГ САВЕТА РТС

Проф. др Миливоје Павловић

